

Začasno ukinjene omejitve

Podjetja lahko normalno
delajo - Vse je odvisno
od ponovnega dežja

LJUBLJANA, 10. nov. — Na poslovnem združenju energetike smo danes zvedeli, da so do nadaljnjega ukinjene omejitve pri porabi električnega toka v vsej Sloveniji. Danes opoldne so distribucijska podjetja že začela obveščati potrošnike, da lahko normalno obratujejo.

Polekaj se je namreč obrnil na bolje. Zaradi dežja se je povečal pretok v naših rekah, tako je na primer sedaj pretok v reki Soči približno 60 kubičnih metrov na sekundo, medtem ko je bil prejšnji teden le okrog 17 kubičnih metrov v sekundi. Tudi v Dravi se je pretok povečal od 110 na 130 kubičnih metrov na sekundo. Zato so se na poslovnem združenju energetike odločili, da ukinemo vse omejitve.

Vodja dispečerskih služb na združenju inž. Ivan Golc nam je dejal: »Če ne bo kakšne večje okvare na proizvodnih enotah, predvsem na naših termoelektrarnah, in če bo uvoz električne energije od naših sosedov tak kot je bil doslej, ta teden ne bo treba ponovno omejevati. Razen tega bo poraba nekoliko manjša kot je običajno, ker so se nekateri porabniki v času redukcije odločili, da opravijo remontna dela, ki pa pri vseh še niso dokončana. Seveda pa je treba računati na ponovne omejitve prihodnji teden, če spet ne bo dežja.«

Zvedeli smo, da je še do danes zjutraj veljala omejitev porabe električnega toka za 30 odstotkov. Ob osmih zjutraj so jo zmanjšali na 15 odstotkov opoldne pa so jo prekinili.

KSAYER DOLENC

Naša parlamen- tarna delegacija v Iranu

TEHERAN, 10. nov. (Tanjug). — Na prošnjo iranskega parlamenta je danes prispela na petdnevni obisk delegacija Zvezne skupščine SFRJ, ki jo vodi podpredsednik Peko Dopoljčič. V delegaciji so poslanci doktor Joka Vilfan, dr. Miroslav Trajković, Ante Mirković in Ahmed Cakic.

Zvezna pomoč Banjaluki

ZIS predlaga skupščini,
naj obravnava predloge
po hitrem postopku

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). — Po seji ZIS, ki je bila danes dopoldne, je sekretariat za informacije izdal naslednje sporočilo:

»ZIS je na današnji seji, ki jo je vodil Mrtja Ribicki, sprejel predloge za nadaljnje ukrepe, nujne potrebe za odstranitev posledic potresa v Bosenski Krajini. Svet je sklenil predlagati zvezni skupščini, naj obravnava predloge po hitrem postopku na jutrišnjih sejah.

Zvezni skupščini bodo predlagali, naj SR BiH podeli iz rezervnega sklada federacije brez obveznosti vračanja 100 milijonov dinarjev kot pomoč za odstranjevanje škode.

S posebnim zakonom naj bi zagotovili začasna posojila za takojšnje popravilo poškodovanih objektov in nastanitvenih objektov, ki so se izselili iz področja posojila. V ta namen bodo dali SR BiH na razpolago kot predujem 200 milijonov dinarjev.

Sto milijonov dinarjev bodo s posebnim zakonom zagotovili za posojila, ki jih bodo lahko dobile delovne organizacije na prizadetem področju za naložbe v osnovna sredstva, potrebna za njihovo nadaljnje poslovanje.

Predlagajo tudi zakon, s katerim bi preločili odplačane anuitete za posojila iz zvezni sredstev delovnim organizacijam na območju občine Banjaluka, Čelince in Laktaši.

ZIS je v okviru svoje pristojnosti sprejel sklep, s katerim bodo delovnim organizacijam na prizadetem področju izjemno povečali restitucijsko kvoto in pravico do odkupa dvis na temelju amortizacije za odplačilo anuitet, ki dosejajo do konca leta 1970.

POGOVORI Z DELEGACIJO BAAS — Včeraj so se na sedežu SZDLJ, Jugoslavije začeli pogovori z delegacijo sirske stranke Baas, ki je v nedeljo prispela v Beograd. Našo delegacijo vodi Veljko Milatović, sirske pa dr. Ibrahim Mahos (desno).

Decembrav Rabatu

Arabski vrh se bo sestel v maroški prestolnici — Novi predlog ZDA za ureditev krize »popolna podpora Izraelu«

KAIRO, 10. nov. (AFP, Tanjug, Mena, Reuter). Konference arabskih voditeljev bo v Rabatu, je povedal maroški zunanji minister Butaleb po današnji seji arabskega obrambnega sveta. Skicirali naj bi jo sredi decembra.

Skupni arabski obrambni svet je danes nadaljeval sejanje, ki se je začelo pred dvema dnevnoma. Zunanji in obrambni ministri 13 arabskih držav in načelniki štabov vojske teh držav zasodajo za zaprtimi vrati. Vselej so imeli dve seji, ki sta trajali po sedem ur. Sporčili niso nobenih podrobnosti, razen da se je svet posvetoval o vprašanih vojaških skrivnostih oziroma o tem, kako vpreči vse arabske zmogljivosti v boj proti izraelskemu napadalcu.

Kairski Al Ahram poroča, da je vlada ZAR pravkar prejela besedilo zadnjega ameriškega predloga o ureditvi krize na Srednjem vzhodu. En prepla ameriškega predloga je izročil egiptovski vladni svet. Jaki veleposlanik v Kairu Vinogradov, drugega pa ameriški odpravnik poslov Donald Bergus. Kakor piše diplomatski poročevalce lista, novi ameriški predlog se na prvi pogled izveza v spopolno podporo Izraelu.

V Tel Avivu je vojaški predstavnik izjavil, da so izraelska vojaška letala danes

sjutraj napadli egiptovski vojaški objekt, ob Sueskanalju.

Is Amarna poročajo, da se je na zahodnem bregu Jordana, severno od mesta Kaha, sinoči vnel ardit boj med izraelskimi silami za palestinski komandni v Rabatu, v govorjenem koncu doline Jordana, pa je sinoči vdr. la izraelska patrulja, ki je vrgla razstrelivo v nako hišo. Dva jordanška kmeti sta bila ob življenju, dve ženici pa sta bili ranjeni.

Vojaški predstavnik v Tel Avivu je izjavil, da so arabski generali dana vrgli roč. na granato na vojaško patruljo v Kairu, pri čemer so bili ranjeni trije izraelski vojaški in dva amirala.

Poročilo je tudi, da so egiptovski letala danes popoldne napadla izraelske položaje na področju El Kantara in Port Tawfik. Skupina štirih letal je dvakrat priletela v napad. Vendar izraelci niso imeli na človeških izgub na škoda.

Vsak ve, kaj mora

Skupščina BiH za prizadeto prebivalstvo — Nesebična pomoč iz države in iz tujine

BANJALUKA, 10. nov. (Tanjug). Po slovesu staršev z otroki, ki so jih davi odpetjali v šole po drugih krajih, se je danes v Banjaluki življenje nekoliko zvedrilo. Zda pa zdaj sije sonce kakor poleti, razpoloženje pa je tudi bolj vedro zaradi vse bolj obsežnih gradbenih del. K temu prispeva dejstvo, da so uspešili prve počiščiške hiške neposredno od razjednih posojilj.

Tako se je začel petnajsti dan po katastrofi, ko se posledice potresa ne kažejo vedno tako, karšne vidimo na slikah časopisnih strani. In še se odkrivajo osude ljudi, ki so se na njihove glave podirle strehe. Zda se ne moremo reči, da se je življenje v Banjaluki ustavilo. Vendar pomeni mnogo še to, da vsakdo v mestu ve, kaj ga čaka in kaj mora storiti.

Poslanci republiškega in gospodarskega zbora skupščine BiH so na današnji skupni seji soglasno sprejeli pet zakonih predpisov in dve priporočili, ki bodo pomagali hiterje premostiti te

šave po katastrofalnem potresu v Bosenski Krajini.

Poslanci so sprejeli zakon o povečanju republiškega prometa davka za en odstotek in o odločitvi odplačevanja anuitet na posojila iz zveznih sredstev republike občinski, delovnih in drugih organizacij, ki jih je prizadel potres, kakor tudi zakon o sponzorni oprestitvi plačevanja vodnega prispevka za prizadete delovne organizacije. Sprejeli so tudi zakon o odstopu določenih dohodkov republike rezervnim skladom

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Forlani namesto Piccolija

Italijanska krščansko-
demokratska stranka je
dobila novo vodstvo

RIM, 10. nov. (Tanjug). — Kano sinoči se je končalo štindnevno sejanje nacionalnega sveta krščansko-demokratske stranke, na katerem so za novega političnega se-

ARNALDO FORLANI

kretnja, namesto Flaminia Piccolija, ki je odstopil, izvolili Arnaldo Forlani, bivšega odvetnika in novinarja. Forlani, ki je najbližji sodelavec predsednika senata Fanfanija, je dobil 137 od skupno 172 glasov. Izvolili so tudi novo vodstvo stranke, kar je prejšnje odstopilo skupno s Piccolijem.

Novo vodstvo je podprlo enobravno Rumorjevo vladno zavzelo stališče, da ne bi smeli rušiti obstoječega ravnotežja, čeprav je krhko, dokler ne bi vzpostavili boljše v koaliciji s socialisti in socialnimi demokrati.

Pričakujejo, da se bo Rumorjeva vlada obrnila do pomladanskih in pokrajinskih volitev. Do tedaj naj bi Forlani naredil red v stranki in začel nova pogajanja z koalicijo.

EGS odprla pot k pogajanju z nami

Ministrski svet EGS po letu dni omogočil komisiji skupnosti preiti k pogajanju o trgovini z Jugoslavijo

OD NASEGA POROČEVALCA

BRUSELJ, 10. nov. (Po telefonu). Svet ministrov šestih držav Evropske gospodarske skupnosti je na dopoldanski seji po enem letu sprejel dopolnjeni mandat, ki omogoča nadaljevanje pogajanj o sklenitvi trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

Do tega sporazuma, ki predstavlja vakladitev šestih dežel in komisije in odpira pot pogajanjem s SFRJ tudi o izvozu kmetijskih pridelkov, zlasti govejega mesa, je prišlo po prizadevanju komisije EGS in ob soračnem razumevanju dežel članic evropske skupnosti kljub

težavam, ki so se pojavile v zadnjem trenutku, potem ko je francoska vlada že kompromisno izboljšala svoj prvotni predlog, dan komisiji v oktobru.

Po mnenju tukajšnjih strokovnjakov, pa tudi našega veleposlanika pri evropskih skupnostih Milosa Oprešnika, je sedanja rešitev v danih pogojih zadovoljiva osnova, na kateri bi se pogajanja z Jugoslavijo res lahko nadaljevala. Pričakovati je torej, da bi se razgovori začeli v kratkem, morda v nekaj tednih, in privedli do sklenitve ustrezne pogodbe z Jugoslavijo.

Glavna sporna točka, ki so jo danes rešili, je bilo vpra-

●● Nadaljevanje na zadnji strani JOSEPH LUNS

Voščilo švedskemu kralju

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal švedskemu kralju Gustavu Adolfu ob njegovem rojstnem dnevu brzojavko s čestitkami.

Gustav Vlahov v Pakistanu

LAHORE, 10. nov. (Tanjug). — Podpredsednik zvezne skupščine SFRJ Gustav Vlahov je danes prispel v Lahore. Na prijateljskem obisku v Pakistanu bo ostal štiri dni.

Povabilo našim ženam iz Budimpešte

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). — Na povabilo nacionalnega sveta madžarskih žena je v Budimpešto danes odpotovala delegacija konference za družbeno dejavnost žena Jugoslavije.

Zahvala iz Katmanduja

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). — Po prihodu v Katmandu so člani jugoslovanske odprave, očevarji Anapurne, poslali predsedniku zveznega izvršnega sveta Mitju Ribicku brzojavko, v kateri ga pozdravljajo in izražajo zahvalo svetonum izvirnemu svetu za izkazano pomoč.

Himalajci prispeli v Katmandu

Brzojavka Zorana Jerina — Kazimiru Drašlerju se zdravje zboljšuje

LJUBLJANA, 10. nov. — Danes smo dobili iz Katmanduja v Nepal naslednjo brzojavko Zorana Jerina:

»Ekspedicija prispela v Katmandu 8. novembra in bo 12. novembra v odstopu v New Delhi. Vsi udeleženci o.k. Prične podvare bratom Dela.«

Sodeč po tej Jerinovi brzojavki so vsi člani 3. himalajske odprave v redu. Zdravstveno stanje Kazimirja Drašlerja, ki so mu po vesti Reuterja zamrzili presti na rokah in nogah, se torej zboljšuje. Včerajšnja vest te agencije iz Katmanduja citira Jerinovo izjavo, da ima Drašler preste na rokah še popolnoma zdrave, a presti na nogah pa je še smernaj kritično.

Odmev po svetu

Komentarji svetovnega tiska in radia o obisku predsednika Tita v Alžiriji

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). Tisk in radio arabskih držav posvečata izredno pozornost obisku predsednika Tita v Alžiriji. Ves kairski tisk objavlja danes obsežna poročila o Titovi tiskovni konferenci in poudarja njegove ocene, da je kriza na Srednjem vzhodu zabredla v zagato brez vidnih znamenj za razplet. Časopisi navajajo predsednikovo izjavo, da pomeni njegov sestanek s predstavstvom palestinske organizacije za Patah skrajno nekonjunktivnost do gibanja, ki se bojuje za svoje pravice.

Radjska postaja »Glas Arabcev« je posvetila svojo redno oddajo »Arabi« in svetu Titovemu obisku v Alžiriji. V komentarju je med drugim rečeno, da je Tito pravzaprav obiskal severno in vzhodno Afriko in da je normalno, da so pogovori med Titom in Bumedišenom zajeli tudi probleme Srednjega vzhoda.

Danes je v poročilih, ki jih prinaša tisk zahodnih držav, predvsem poudarjena ponovna afirmacija podpore, ki jo Jugoslavija daje arabskim narodom v boju proti agresiji. Močno poudarjeno so tudi Titove besede, da ne izključuje možnosti za sestanek predstavnikov sredozemskih držav, na katerem bi razpravljali o skupnih problemih s tega področja. Italijanski vladni časopis »Popolo« navaja Titovo izjavo, da prisotnost ledjeva ZDA in SZ na tem področju ne bi bila več upravičena, če bi na Sredozemlju ne bilo problemov. Dodaja tudi Titovo izjavo, da se je SZ pojavila na Sredozemlju zato, da bi podprla pravično arabsko stvar.

Mičunović odpo- toval v Nikozijo

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). — Predsednik zveznega sveta za izobraževanje in kulturo Vukasin Mičunović je na povabilo ministra za prosveto ciperke republike dr. Konstantina Sprundakisa odpoval danes v Nikozijo.

Dogovora o molku niso spoštovali

Hanojski dnevnik o tajnih pogajanjih z ZDA o vietnamskem problemu

HANOI, 10. nov. (AFP). Hanojski dnevnik »Nhan Dan« omenja danes »zasebne« ameriško-severnovietnamske pogovore. Ameriški administraciji zameri, da je prelomila besedo. Časopis pravi, da je bil prvi tak sestanek 8. marca v Parizu in da je Cabot Lodge od Xuan Thuya zahteval, naj ne bo nič objavljeno o značaju in vsebini stališč ter o tem, kako so bila sprejeta. Kakor ugotavlja časopis, pa je ameriški obrambni ministar Melvyn Laird kljub Lodgeovi objavi dopustil, da je v svet prišla ta stvar, kjer se kaže prihodnja prihodnja sestanek Xuan Thuy vprašal, zakaj je ameriška stranka prelomila besedo, je Lodge zvrnil krivdo na Washington in objavil, da bodo prihodnje varovalne tajnosti pogovorov.

»Nhan Dan« pravi, da je ameriški predsednik Nixon 3. novembra sam razkril te zasebne stiske.

Borel FNO so nočjo s topovi obstreljevali 16 ciljev ameriško saigonskih čet, davi pa so napadli letališče za lažja ameriška letala. Bombniki »B-52« so minulo noč v treh napadih odrgli 270 ton bomb na področja severozahodno in severno od Saigon, kjer se kaže sibirajo osebovobito si. Minuli teden je bilo v napadu na pomorsko oporišče Rač Gla ubitih ali ranjenih okoli 50 mornarcev saigonskega režima, poroča radio FNO.

Delegacija SZDLJ v Helsinkih

HELSINKI, 10. nov. (Tanjug). Delegacija SZDLJ, ki jo vodi Beno Zupančič, je pri potovanju danes v Helsinkih na tridnevni obisk k demokratični sveti ljudstva Finske (SKDL).

Šolstvo 1970

Skupščina republiške izobraževalne skupnosti je minuli mesec sklenila predlagati, da se v Sloveniji predvidi za potrebe vzgoje in izobraževanja v 1970. letu okrog 1.090 milijonov dinarjev, računajo pri tem stroške za sedanjo in novo dejavnost. Osnutek za resolucijo o okvirnih ekonomskih politikah in politiki zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970, ki naj bi jo sprejela slovenska skupščina in o kateri pravzaprav teče razprava, pa predvideva za to področje okrog 1.004 milijonov dinarjev. Sliši pa se, češ da bi bil glede na sedanje razmere tudi to prevelik skok od približno 785 milijonov dinarjev, kolikor je planirano za to področje v letošnjem letu.

Koliko torej? Nemogoče je odgovoriti na vprašanje naravnost, s številko, kajti vsaka je — iztrgana iz razmer — preveč v zraku. Pač pa je treba opozoriti na nekaj stvari, ki potrebo nakazujejo posredno.

Lani se je izkazalo, da je materialna osnova šolstva in sploh vsega vzgojnoizobraževalnega področja izredno zaostala in da jo je treba pospešeno dvigati. Izvršni svet je zato sprejel znana stališča o triletni postopni sanaciji tega področja. Stališča je nato sprejela kot svoje sklepe tudi slovenska skupščina. Zaključek sanacije naj bi bil 1970. leta, po tem pa naj bi se materialna osnova vzgojnoizobraževalnega področja vsako leto sproti uravnava po naših ekonomskih zmogljivostih, u-poštevajoč vsakoletni razvoj gospodarstva.

Razen tega obstajata dve analizi, ki resno opozarjata na sila slabo izobrazbeno strukturo zaposlenega prebivalstva v Sloveniji. Ta problem je nadvse pereč tako z vidika samega slovenskega gospodarstva kot tudi v primerjavi s pospešenim izboljševanjem izobrazbene strukture zaposlenega prebivalstva v drugih jugoslovanskih republikah. Eno analizo je bil sestavljen predlanski republiški sekretariat za delo, drugo pa je letos izdelala strokovna služba slovenske skupščine.

Upoštevajoč prej omenjeni dogovor in lanske sklepe slovenske skupščine o sanaciji vzgojnoizobraževalnega področja, se bolj pa nadvse resna opozorila analiz o slabi strokovni usposobljenosti ljudi, zaposlenih v gospodarstvu na območju Slovenije, vidimo, da pravzaprav ni kaj izbirati. Prihodnost našega duhovnega in gospodarskega razvoja bo seveda odvisna od tega, koliko in kako bomo danes šolali mlade generacije. Denar za to bo pravzaprav posledica sklepa — prvo in najvažnejše sta splošno spoznanje in skupna opredelitev.

JANKO SVETINA

projekt
ing
biro

POSVET V LETALU — Ameriški predsednik Nixon je vikend preživel v Key Biscaynu na Floridi, kjer se je s svojimi sodelavci posvetoval o ameriški strategiji v svetu s Vietnamom. Za včeraj pa je sklical v Washingtonu izredno sejo nacionalnega varnostnega sveta, ki naj bi razpravljala o bližnjih pogajanjih s SZ o omejitvi strateškega oboroževanja. Na sliki (od leve): general Mitchell, posebni Nixonov svetovalec Kissinger, obrambni minister Laird, predsednik Nixon in zunanji minister Rogers. Telefoto: UPI

Otroški dodatek bo večji? Kakšne stanarine v prihodnjem letu

Republiška skupnost otroškega varstva bo predlagala skupščini, naj sprejme predlagana zakona o stopnjah in delitvi prispevkov in določilvi cenzusa

LJUBLJANA, 10. nov. Pri načrtovanju otroškega varstva je nujno, da v naši samoupravni družbi vztrajamo na stališču, čim bolj neposredno pomagati družinam s nizkimi osebnimi dohodki in s večjim številom otrok. Za to so potrebna jasna stališča o sistemskem urejanju otroškega varstva, kar so potrebe vsak dan večje in kar je treba na tem področju nadoknaditi, kar smo zaznali v preteklosti. Sedaj je čas, so poudarili na današnji seji skupščine republiške skupnosti otroškega varstva, da učinkoviteje ukrepamo, to je, da ublažimo premoženjski cenzus in zvišamo tudi otroški dodatek.

Glede na socialno sestavo družin otroški dodatek ni bres pomena in odhod odločno na zavestno republiške skupnosti otroškega varstva, da ne upada število otrok, ki so upravičeni do dodatka in da obdržimo prispevno stopnjo, sredstva pa namensko uporabimo za to, za kar so bila sbrana. Prispevna stopnja za otroško varstvo naj bi torej tudi v prihodnjem letu ostala v višini 1,8 % od osebnih dohodkov in 1,6 % od pokojnin, hkrati pa naj bi angažirali tudi vse druge močne vire za

financiranje otroškega varstva. Na osnovi teh izhodišč in ob predvidenem dvigu neto osebnih dohodkov in sredstev za pokojnine bi v prihodnjem letu zbrali s prispevnimi stopnjami od osebnih dohodkov in od izplačanih pokojnin skupaj 236.822.000 din. Od celokupnih sredstev, zbranih iz prispevkov za otroško varstvo, naj bi se udeležila posameznih skladov v prihodnjem letu sprememba v korist sredstev za neposredno otroško varstvo na 5 %, tako da bi se v te sklade steklo 25 % sredstev, v sklad otroškega dodatka pa 75 %. S tako strukturo in namensko usmerjenimi sredstvi in prispevki za otroško varstvo bi v letu 1970 lahko zagotovili valorizacijo cenzusa in otroškega dodatka.

Premoženjski cenzus za uveljavitev pravice do otroškega dodatka naj bi v prihodnjem letu znašal 640 din mesečno na člana gospodinjstva, če gre za osebo dohodek iz delovnega razmerja, 116 din letno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti, in 116 din mesečno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev. Višina otroškega dodatka naj bi se v letu 1970 povečala in bi znašala za prvega otroka 60 din mesečno, za vsakega naslednjega otroka pa po 80 din mesečno. Predvidoma bi v letu 1970 prejela otrok 219.000 otrok. Del sredstev naj bi v prihodnjem letu namenili tudi za sofinanciranje otroških stroškov v otroških varstvenih zavodih in prireditelj, ko družine teh stroškov ne zmogajo in zato svojih otrok nimajo v varstvu.

Skupščina republiške skupnosti otroškega varstva je podprla vse te predloge za ublažitev otroškega varstva in večjo pomoč družinam in sprejela sklep, da bo republiški skupščini predlagala, naj sprejme predlagani zakon o stopnjah in delitvi prispevkov za otroško varstvo v letu 1970 in zakon o določitvi premoženjskega cenzusa kot pogoja za pravico do otroškega dodatka in višine otroškega dodatka v letu 1970. Osnutka zakonov je pripravil republikanski sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo. Skupščina je sprejela predlog o prenosu večjih dohodkov od načrtovanih za leto 1969 na poseben račun. Obenem pa je predlagala, da se spremeni besedilo osnutka resolucije o okvirnih ekonomskih politiki in politiki zbiranja ter uporabe sredstev na splošno potrošnjo v prihodnjem letu tako, da poudarja o otroškem varstvu dopolnilno v tem smislu, da v letu 1970 skupnost otroškega varstva s sredstvi, ki presegajo načrtovana, sodeluje pri reševanju nekaterih preostalih problemov na področju vgoje in izobraževanja, ki po svoji vsebini ustrezajo namenom otroškega varstva.

MARIJA ROBEK

Odbor družbenopolitičnega zbora za družbenogospodarske odnose ni za zamrznjenje

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). Se vedno ne vemo, ali se bodo stanarine v prihodnjem letu podražile ali pa bodo, kakor predlaga ZIS v smislu ustavitve gospodarskega, ostale take, kakršne so letos. Poslanec odbora družbenopolitičnega zbora svesno skupščine za družbenogospodarske odnose so se danes soglasno izrekli na stališče, da odbor za zdaj ne bo podprl predloga o zamrznjenju stanarin v prihodnjem letu. Šodijo namreč, da rešitve za ustavitve gospodarskega rasti in potreba letni sivo v ukrepih stanovanjske politike, temveč tudi na drugih področjih.

Za tako, četudi se ne do končno stališče, so se poslanci odločili, ko jim je direktor v svesnem svetu za gospodarsko načrtovanje Miroslav Zelenko navedel temeljitost svoje ustanove, ki tudi predlaga zamrznjenje stanarin. Poslanec so sprejeli stališče,

da odvajanja na stanovanjsko gradnjo ne smajo ne spremljati rasti narodnega dohodka, kakor je bilo predvideno, in da današnja stanovanjska politika ustrezna samo tistem delu prebivalstva, ki se ima stanovanja, to pa so navadno ljudje s največjimi dohodki.

Poslanec so se danes zavzeli za različno subvencioniranje stanarin kakor tudi za bi bile stanarine nasploh različne, kar naj bi bila nekakšna selektivna stanovanjska politika.

V svesti skupščini so zasedali danes tudi odbori zbora narodov, družbenopolitičnega in gospodarskega zbora za gospodarsko politiko in finance, blaginje, promet, družbenopolitične odnose in notranjo politiko. Predstavni so obravnavali predloge ukrepov, ki naj bi pripomogli k ublažitvi nelikvidnosti v jugoslovenskem gospodarstvu, pa tudi nekateri najnovejši zakoniki načrta in sklepe s področja invidijskega in pokoličnega varovanja, pravosodja itd.

Danes je zasedalo tudi nekaj komisij in poslanskih delovnih skupin, ki jim je bila zaupana naloga pripraviti predloge za revizijo posameznih zakonov ali besedila nekaterih resolucij.

Priprave na kongres samoupravljalcev

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). V okviru priprave na bližnji kongres samoupravljalcev Jugoslavije je bil danes v Beogradu pri sestanku delovne skupine, ki je pod vodstvom sekretarja sveta ZSJ Bore Petkovskega pripravljala o začetniški propagandni dejavnosti pred tem pomembnim kongresom.

Ob kongresu samoupravljalcev bodo izdali več kvalitativnih strokovnih prispevkov, znanstvenoraziskovalnih del in študij o teoriji in praksi samoupravljanja. Pripravi bodo tudi razstavo o dvajsetletnem razvoju samoupravljanja v naši državi.

Rekorderji v pridelovanju koruze

Najboljši med njimi je pridelal blizu 140 stotov na hektar

NOVI SAD, 10. nov. (Tanjug). V Vojvodini se vsak dan menjavajo na vrhu seznamov imena najboljših pridelovalcev koruze in li se močijo reči, kdo je letos prvi v Vojvodini in morda tudi v Jugoslaviji.

Se pred nekaj dnevi so na prvi mestu našel da je kooperant Sava Lazić iz Stajara najboljši s pridelkom 133,48 metriskih stotov koruze na hektar. Z naslednjega dne pa ga je prehitel Mihaly Nagy iz Bezdana, ki je na eni parceli pridelal 134,14 metriskih stotov koruze na hektar in je že kazalo, da bo ta prvi na seznamu najboljših. Zdal pa se je svedelo, da sta brata Stipan in Antun Dulić iz Zednika pri Subotici pridelala 195 metriskih stotov koruznih stotvor na hektar; šele ko bodo ta pridelek zmerili, se bo pokazalo, ali bo to dalo okrog 140 metriskih stotov zrnja na hektar, kakor domnevajo. V tem primeru bi ta dva pridelovalca prišla na častno mesto, seveda če čas tak da ne bo spet prišla novica o novem rekordu.

Balka vas Stapar pri Somboru, s katero se leta ni mogel nihče meriti v pridelku koruze na zasebni posesti v Jugoslaviji, sedaj ni več soosojen. V Vojvodini je letos še več takih vasi. K temu je precej prispevalo že tradicionalno tekmovanje vojvodinskih pridelovalcev koruze. Letos se je to tekmovalstvo razširilo na kakih 25 vasi, v njem pa sodeluje, čeprav manj kot sto vasi, še vsi v Bečki in Banatu, ki so še pred nekaj leti imale precej povprečne prideleke, je sedaj med prvimi.

Priključujejo, da bo letos med vsemi vojvodinskimi občinami imela največji pridelki pridelkele sornoborska komunna. V številnih vaseh te občine znaša na hektar pridelanih parcelah povprečni pridelek koruze več kot 100 metriskih stotov na hektar.

Bo kemična industrija ostala razdrobljena?

Kemiki skeptično o ekonomski politiki v prihodnjem letu

LJUBLJANA, 10. nov. Vprašanju, ali bo tudi vnaprej ostalo v Sloveniji 33 med seboj izredno slabo povezanih podjetij kemične industrije, se tudi na plenarnem sestanku predstavnikov kemične industrije — ki so ga pripravili v gospodarski zbornici Slovenije — niso mogli izogniti. Preden so razpravljali o zastopstvu svoje industrijske stroke v organih zbornice, ki bodo s seboj sestavo stopili v novo mandatsko dobo, so izrekli priporočilo, naj bi novi svet kemične stroke prav integracijskim povezavam posvetil kar se da veliko pozornost.

Tudi poročilo o delu sveta za kemično in gumarsko industrijo v minulem mandatskem obdobju je opozorilo, kako kritično je, ker kemična podjetja ne teče k oblikovanju večjih proizvodnih asociacij in v kemiji vsakega kor po koraj za trajnejši napredek.

Kot velja pohvaliti, da so kemiki med prvimi poskrbeli za dolgoročni razvojni program svoje stroke, je treba tudi opozoriti, da bi prav omenjeni program moral zdaj sprostiti pomembnejše integracijske premike. Na vprašanje, zakaj do njih še do sedaj ni prišlo, so kemiki menili, da subjektivni razlogi niso med najmanj pomembnimi.

Kritično pa so predstavniki kemične industrije ocenjevali tudi osnutek slovenske skupščinske resolucije za prihodnje leto. Menili so, da bi dokumentu lahko dali realnejšo podobo, če bi se pri njegovem nastajanju sodelovalo tudi gospodarstvo. Sicer pa je v redu, so menili, če bodo v prihodnjem letu kemiki kritično priporočili, ki jih izkazuje v razpravi po občinah in v gospodarskih asociacijah upoštevane, in če torej ne bi namen sprejeli takšen dokument, kakršen je šel v javno razpravo.

Vsekakor pa je treba upoštevati, so v zvezi s ekonomsko politiko za prihodnje leto dejali na plenumu, da pretirana rast proizvodnje nujno peha v deficit zunanjetrgovinske bilance in k pretiranemu divljanju cen. Zelo škodljivo bi se bilo tudi odločiti, da se osebni dohodki povečujejo znatno hitreje kot pa produktivnost dela. Zal pa družbenopolitični skupščini v letu 1970 predlaga tudi osebnih dohodkov vidijo tudi možnosti za nadaljnje povečanje svojih dohodkov, saj so družbene dajatve odvisne od višine osebnih dohodkov.

FRANCE JERAS

Končno le pospešena setev pšenice

Setvena dela je omogočilo zadnje, čeprav ne obilno deževje

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). Ugodno vreme je omogočilo, da so v ožji Srbiji in na Kosovu pravočasno spravili koruso s polj, medtem ko gre v Vojvodini število korus h koncu. Tako bodo lahko kmalu posejali osimno pšenico.

Zadnje deževje, čeprav ni bilo ravno izdatno, je pripomoglo k temu, da bo naposled prišla na vrsto tudi pšenica. Zaradi okoliščine suše je je jesenska setev zavlekla, je pa ravno zaradi suše letošnji pridelek koruze zelo kvaliteten. Kmetovalci pravijo, da so korusa zrna lepo zapolnjena, storži nadpovprečno veliki in prebirkov skorajda ni.

Zitno-milnska podjetja kupujejo letošnjo koruso po zajedenih cenah. Za koruso v storžih plačujejo najpogosteje po 32 dinarjev za 100 kg, in sicer s 28 odst. višnosti. Surovo koruso v zrnju plačujejo podjetja pridelovalcem po 46 do 47 dinarjev za 100 kilogramov. Kmetijske zadruge pa odkupujejo koruso najpogosteje po cenah, ki so nižje od zajedenih. V poslovnem združenju žitno-zajednica pravijo, da bodo podjetja odkupila okrog 500.000 ton letošnje letine korus, to je toliko, kolikor gre v njihova skladišča.

Priključujejo, da bodo ukrepi za razvoj žitnine se spodbudili proizvajalce, posebno individualne, da bodo obrabali precej korus za krmo živine.

Mednarodna razstava pisarniške opreme

ZAGREB, 10. nov. (Tanjug). Na sagrajenem velestanju — na danes dopolnje slovesno odprli interbiros, prvo v vrsti specializiranih mednarodnih sejamskih prireditelj, ki bo v prihodnjih letih stalno v novem in sodobno opremljenem razstavnem in kongresnem središčnem delu sagrajenega sejamskega kompleksa.

Predstavniki mednarodne banke v Piranu

PIRAN, 10. nov. — Predstavniki mednarodne banke za razvoj, ki so prišli 27. oktobra v Jugoslavijo in se v Sloveniji pogovarjajo o možnosti vplivanja slovenskega programa za razvoj turizma v mednarodno kreditiranje, so danes prišli v Piran. Reka dni bodo skupno s predstavniki občin ter delovnih organizacij pretehtali načrte za slovensko obalo, ki zajemajo turistični razvoj treh obalnih občin ter kraškega področja s Lipico in Skočjanskimi jamami.

Načrti predvidevajo, da bi do leta 1975 sgradili tu 22 novih hotelov, 37 dependans in nekateri druge objekte. Skupna investicijska vrednost naj bi znašala okoli 1,1 milijarde dinarjev. Kreditna banka in hranilnica Ljubljana je še podpisala s piranskimi občini pogodbo za kreditiranje investicij na področju Portorča v višini 520 milijonov dinarjev.

G. G.

Titov prispevek za mlade talente

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je prispeval 6000 din kot svoj osebni prispevek v stalni jugoslovanski sklad pri uredništvu »Borbe« za štipendiranje mladih talen.

Josif Smole, sekretar predsednika republike, je hkrati, ko je izročil prispevek direktorju ter glavnemu in odgovornemu uredniku »Borbe« Slobodanu Glumcu, povedal, da predsednik Tito zelo ceni dejavnost sklada za štipendiranje mladih talen in da mu želi veliko uspeha pri njegovem nadaljnjem delu.

Dan Radia Beograd

BEOGRAD, 10. nov. (Tanjug). — Dan Radia Beograd, ki ga praznujejo ob obletnici prvega programa v novi Jugoslaviji — 10. novembra 1944 — so tudi letos proslavili s podelitvijo nagrad in priznanj zaslužnim ustvarjalcem. Na današnji tiskovni konferenci so direktor Radia Beograd Vladimir Neorčić in predstojniki uredništva in drugih služb povedali, da si kolektiv vse bolj prizadeva izboljšati tehnično osnovo in vsebino programa.

Na kratko

VELIKO LJUDSKO ZBOROVANJE je bilo ob 50-letnici partije, SKOJ in sindikatov in 25-letnici osvoboditve Makarske primorja v Zaostrogu, kjer so odkrili spominski plošč.

ZNANSTVENI SIMPOZIJ o Petrovi gori ob 25-letnici 3. zasedanja ZAVNOH organizira jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Topuskem od 10. do 13. novembra.

PRVA SEJA KONFERENCE ZK Hrvatske bo 20. in 21. novembra v Zagrebu. Razpravljali bodo predvsem o temi Zveza komunistov in mladine.

REPUBLIKANSKA KONFERENCA ZK SRBIJE bo v drugi polovici decembra. Do 10. decembra bodo volitve v občinska vodstva ZK, izvolili pa bodo tudi delegate na konferenco.

AKCIJSKI PROGRAM za uresničitev družbenega dogovora o vrednotenju dela v družbenih dejavnostih in Vojvodini je sprejel pokrajinski odbor sindikatov ter dejavnosti. Družbeni dogovor naj bi med drugim pripomogel k hitrejšemu razvoju demokratičnega samoupravnega gospodarjenja in delitve po delovnih uspehih, delovni ljudje v družbeni dejavnosti pa naj bi bili v enakem družbenogospodarskem položaju kot uslužbenci v gospodarstvu.

PRIPRAVE ZA GRADNJO TOVARNE GLINICE, prvega objekta aluminijevga kombinata v Mostarju, gredo h koncu. Zmogljivost nove tovarne bo znašala 200.000 ton letno. V Mostar so že pripeljali strokovnjaki francoske firme, ki je izdelala celoten inženiring za novo tovarno.

»CRVENA ZASTAVA« je v desetih mesecih letovale 596 pripravnikov. Največ je kvalificiranih delavcev (993), nekvalificiranih je 906, tehnikov 184, inženirjev 51, ekonomistov 37 itd.

DA BI SE ZAVAROVALI PRED POPLAVAMI, so na Hrvatskem v zadnjih treh letih porabili 300 milijonov dinarjev. Prebivalci Zagreba, Karlova, Osijeka, Siska, Pulja in drugih krajev bodo tokrat mirneje pričakali zimo in jesensko deževje.

Skladneje s politiko reforme

Predstavniki občinskih konferenc SZDL so obravnavali osnutek resolucije o okvirnih ekonomskih politiki za prihodnje leto

LJUBLJANA, 10. nov. Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je danes sklical posvet predstavnikov občinskih konferenc SZDL, na katerem so obravnavali osnutek resolucije o okvirnih ekonomskih politiki ter o politiki zbiranja in uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970. V današnji razpravi izoblikovane pripombe bo obravnavalo predsedstvo republiške konference SZDL, ki bo o njih mavelo stališča in ta posredovalo republiški skupščini.

»Vključevanje SZDL v svet družbenega dogovarjanja o oblikovanju ekonomske politike za prihodnje leto vsakega predstavnika po posebnem prispevku k izoblikovanju takšne platforme resolucije, za katero bo mogoče doseči družbeni dogovor, ki pa bi moral predstavljati za vse večje obveznosti glede izvajanja politike reforme.«

Je poudaril, da predstavnik občinskih konferenc, ki so sodelovali v današnji razpravi. Ob tem so zlasti opozorili, da nekatera stališča v resoluciji ne odražajo dovolj ali ne dovolj odločno teje po poslednjem uveljavljanju politike reforme — tako da se nehoti vtiljuje vprašanje, ali smo pripravljene konkretno in ne le agolj deklarativno odgovorjati uresničevati zlasti tista reformna načela, od katerih smo do sedaj vse preprosto odstopali.

Po mnenju nekaterih bi si morali na kmetijsko politiko ne ocenjevati možnosti proizvodnje rasti, povečevanja izvoza in v zvezi s tem tudi razmeroma obsevnega povečevanja splošne potrošnje, posebno se, kar hkrati ne računamo na obsevnost stabilizacije gospodarstva (predvidevanja o umirjenosti in

Pisma bralcev

Uporaba znanja

V Delu s dne 7. novembra je objavil L. Kante komentar, ki vsebuje izjavljanje na sebi občinske skupščine Nova Gorica, in sicer o analizi kadrov o občini.

Dopolnilo tovarne zdravil KRKA

Umik našega predloga o pripojitvi kemijskega inštituta Boris Kidrič k tovarni zdravil KRKA je bil pogojen s naslednjimi dejstvi:

V pripravljalen postopku je bilo med tremi ustanoviteljji kemijskega inštituta Boris Kidrič dogovorjeno, da bo močno pripojiti ta inštitut k tovarni zdravil KRKA, ko bodo urejeni odnosi med univerzo in KRKO. Univerza je namreč najbolj neposredno zainteresirana za inštitut. Osnutek pogodbe o pripojitvi kemijskega inštituta Boris Kidrič, ki ga je pripravil sekretariat za zakonodajo izvršnega sveta SRK, je natančno določil medsebojne pravice in obveznosti obeh partnerjev, predstavniki univerze in tovarne zdravil KRKA pa so se z njimi tudi strinjali.

Res sem med drugim trdil, da bo tisti, ki gre skozi čedalje gostejše filtre osamljene, srednje šole in visoke šole, na zahtevnih delovnih mestih verjetno veliko uspešnejši kot tisti, ki bi bil izbran po katerikoli drugih merilih. Obenem nisem izključil nadenjenih posameznikov, ki se s mnogo volje in talenta, brez formalne izobrazbe, uveljavijo.

Zato sem navedel, da je treba misliti na to, kako vsem strokovnjakom omogočiti redno dodatno izobraževanje, izpopolnjevanje, šolanje. Sicer bom čez nekaj let v položaju, da bom sicer imel formalno ustrezne strokovnjake, vendar samo formalno.

Vendar bi rad povedal, da sem usmeril svoje razmišljanje na kvalitativni plat problema kadrov, in to ne glede na statistiko o številu izobraženec na število predavateljev, na število delavcev itd. Pri tem nisem toliko poudarjal, da se mladim strokovnjakom zapira pot do ključnih mest v industriji, ker to niti ni več popolnoma res, temveč sem poudaril pomanjkljivo uporabo mladih strokovnjakov. Očitno pa slejkoprej je, da se mladim prepuščajo predvsem operativna vodilna mesta, še vedno pa se jim aspirira pot do tistih točk, kjer se odloča o poslovnih politiki podjetja; to so pa tiste točke, kjer pomanjkljivo znanje ni takoj očitno in se lahko prikrita s vitkimi silami, npr. s neurejeno zakonodajo, nestabilnimi gospodarskimi instrumenti itd.

Naprej sem še poudaril, da bo treba zlasti na obratnih področjih posebej preučiti odnos med raziskovalni in uporabo. V najrazvitejših delah bodo npr. že v nekaj letih zamenjali polovico proizvodnega programa v elektroindustriji in letalstvu, kar je danes še v raziskovalnih laboratorijih. Tudi v novorossijski občini bo treba najprej o tem razmišljati in poiskati nove oblike povezovanja industrije z znanstvenimi institucijami.

Posebej sem še govoril o krojenju obdelanih informacij. Ni dovolj imeti strokovne knjižnice, potrebujemo je pripravljene, obdelane informacije, ki so očistene ples in navlake, ki so razporejene in oplenjene s valencami do drugih sorodnih informacij. Temu ustrezajo tudi morali v republiki ustanovitve širših letališč, zlasti v področju in pomembnejših, industrijskih, sredstvih; za to bi morali biti zainteresirano predvsem gospodarstvo, vendar tudi republika in občine ne bi smele biti mlajne do nacionalnega skupa pomembnega vprašanja. Ta informativna mreža bi morala takoj posredovati zaželeno podatke s pomočjo najmodernejših komunikacijskih sredstev.

Da ne bo nesporazuma: menim, da bi se naprej in še izdatneje podpirali klasične študijske in strokovne knjižnice, ki imajo svoj pomen in vrednost; še celo to je mogoče, da se pri njih odpro podcentri centralnega informativnega centra.

Nekoliko širše pojasnilo svojega nastopa v novoroški skupščini sem si dovolil zato, da se ne bi moralo razumeti le komentarja tovarni »Kantele«, da je skupščina samo mimogrede obravnavala to tako perečo in usodno vprašanje, ki danes — upam — pretresa naš narod: razen tega menim, da niso odveč pobude, ki bi pomagale iskati pot iz sedanjega stanja; posebej pa je to odločilno za področja na obrobju nacionalnega prostora s dediščino preteklosti — pomanjkanjem znanja.

Po moji sodbi je občinska skupščina dovolj konkretno spoznala pomembnost tega vprašanja, zato sem kot mlad izobraženec in odbornik prepričan, da smo se prav usmerili.

LUCIJAN VUGA, dipl. ing., Nova Gorica

„Pisma bralcev“

so vaša tribuna

SODELUTE

menja podjetje. Prepričan pa sem, da bi isti strokovnjak v prejšnjem podjetju pri drugem delu dosegel največkrat zadovoljive rezultate.

Zaradi nesmotne politike vodilnih, tako pogosto tudi med samimi mladimi strokovnjaki in pravega sodelovanja, ker ni režima tekočega dela, ni razdelitve nalog po programih, temveč se dele po hierarhiji, ki jo subjektivno izoblikujejo vodilni, nadalje ni primernega spremljanja posameznika, ker ni za to sposobnosti; ker mi čas; ker ni potrebno, češ vsakdo se bo sam najbolje znašel; ker

LUCIJAN VUGA, dipl. ing., Nova Gorica

Novo!

PLOŠČE ZA OBLOGO STEN

ODSLED TUDI PRI NAS SVETOVNO ZNANE PLOŠČE DANZER. POSEBNE OBLIKE PLOŠČ: IZDELANE IZ ODLIČNIH EKSTOTIČNIH IN DOMAČIH LESOV — ENOSTAVNA IN HITRA MONTAŽA NA ZID BREZ OMETA — IZREDNA KVALITETA — BOGATA IZBIRA

DANZER PLOŠČE PRODAJA RENOMIRANO PODJETJE

Iesnina

LJUBLJANA, VILHARJEVA 25A

Mnenje in kritika

So samo trije v podjetju vodilni?

Reelekcija samo za tri ali štiri delovna mesta v podjetju je nesmiselna — V podjetju, ki zaposluje okrog tisoč delavcev, je najmanj dvajset delovnih mest vodilnih

Zakon o delovnih razmerjih ne vsebuje niti enkrat določb, katera delovna mesta se smatrajo za vodilna v delovnih organizacijah. Delovne organizacije torej samovoljno določajo, katero delovno mesto je vodilno in je to njihova samoupravna pravica. V večini primerov so ta delovna mesta sekretar, računovodja, komercialist in morda še vodje organizacij združenega dela v podjetjih. Direktor po najnovejših predpisih opravlja v podjetju vlogo individualnega izvršilnega organa in se ga ne šteje med klasična vodilna delovna mesta.

Jasno je, da je vodilnih delovnih mest v podjetjih dosti več, kot je naštetih v statutih naših podjetij. V sodobni organizaciji dela je vsako delovno mesto, kjer ima delavec pravico določene odločitve in odgovarja za določeno število ljudi, že šteti za vodilno (n. pr. vodja izmene, glavni skladiščnik, itd.). Zato je nepravilno naložiti vso odgovornost za uspeh podjetja samo na ramena treh ali štirih delavcev v podjetju in jih proglasiti za edine vodilne delavce. Delovne organizacije pa to delajo tudi zaradi tega, da se izognejo prevelikemu razpisovanju delovnih mest oziroma reelekciji vsake štiri leta.

Danes se za vodilna delovna mesta zahteva skoraj povsod visoka ali najmanj višja šolska izobrazba in določeno število let prakse. Ker je zakon odpravlja možnost, da ljudje z nižjo šolsko izobrazbo in daljšo prakso izpodrinejo pri razpisu kandidate s višjo šolsko izobrazbo in manjšo prakso, je predpisal obvezno prednost kandidata z višjo šolsko izobrazbo, lahko trdimo, da skoraj ne gre več za fiktivne razpise. Poglejmo si sedaj neugodnosti, ki so jih deležni delavci, ki kandidirajo za vodilna delovna mesta:

Vsako, ki kandidira za vodilno delovno mesto, sklene dejansko delovno razmerje v primeru, da je sprejel na razpisu, samo za določen čas, to je štiri leta. Po štirih letih izgubi svoje delovno mesto, če ni ob razpisu ponovno izvoljen. Pa ne le to, da izgubi svoje delovno mesto in gre na drugo delovno mesto; lahko se znajde celo na cesti kot nezaposlen! 33. člen zakona o delovnih razmerjih namreč določa, da ima delavec na vodilnem delovnem mestu, če ni bil ponovno izbran, pravico zahtevati, da ga delovna skupnost razporezi na drugo delovno mesto, ki ustreza njegovim delovnim sposobnostim. To pomeni, da vodilni delavec lahko ostane še naprej v podjetju, le če takšno delovno mesto podjetje ima. V primeru, da ga nima, se znajde na cesti.

Na primer: podjetje potrebuje samo enega pravilnika kot sekretarja podjetja; če na ponovnem razpisu ni bil izbran, mu ne more ponuditi drugega delovnega mesta in pravnik je brez službe. Ko bo iskal službo v drugem podjetju, ga bo spremljala neke vrste nenapisana negativna karakteristika: zakaj ga pa niso v njegovem podjetju ponovno izvolili? Verjetno jim še ni ustrežal, morda ni dovolj sposoben itd., itd. Tovrstni sum je težko demantirati. In če pomislimo, da je delavec porabil morda najmanj deset let, da je prišel na vodilno delovno mesto, po štirih letih pa se tako znajde brez službe na cesti! Razum je preprost: pet let fakultete in pet let prakse. Neždo drug, ki pa se je zaposlil že po srednji šoli in ima zato tudi pet let več delovne dobe, podobnih problemov ne pozna.

Reelekcija samo za tri ali štiri delovna mesta v podjetju je nesmiselna. V podjetju, ki ima na primer preko tisoč zaposlenih, je gotovo najmanj dvajset delovnih mest, ki bi jih po principih sodobne organizacije dela in njihovi posebnosti in predelavo ter trgovino kmetijskih pridelkov. Zlasti neurejenosti pa je tudi kreditiranje zasebnega kmetijstva, kot tudi

nekatere fiskalne preobremenitve hribovskih kmetij in drugo.

V osnovi vseh teh neurejenosti sistemskih vprašanj pa je pravzaprav eno temeljno, ki je širšega družbenega in političnega pomena. Nanj so opozorili pred nedavnimi kmetijskimi odborniki na slovenjegraški občinski skupščini. Gre za skupne, širše in neurejene sistemske probleme. Med lastnimi problemi, ki jih je treba reševati s prizadevanjem vseh v občini, so skledi za pospeševanje kmetijstva, ustanavljanje pospeševalnih služb, medobčinsko sodelovanje pri razpisovanju kmetijske proizvodnje, predelovalnih obratov in lokalnega trga kmetijskih pridelkov.

Bistvenega pomena pa so tudi neurejena sistemska vprašanja širšega pomena. Ne gre samo za vprašanje agrarnega maksimuma, ampak tudi za resne posledice drobljenja kmetijske posesti, kmetijske in gozdne, torej za vprašanja agrarnega minimuma, ki ga je treba določiti. Značilen je podatek, da smo imeli pred tridesetimi leti v Sloveniji 140 tisoč gozdnih posestnikov in povprečno velikost zasebne gozdne posesti 4,3 ha. Sedaj imamo še 207 tisoč gozdnih posestnikov in povprečno velikost znižano na 2,9 ha. Naš zakon o dedovanju ne deluje spodbudno na stabilizacijo kmetijske posesti, ampak omogoča njeno drobljenje in izgubo za kmetijsko proizvodnjo. Sistemsko nasreženo je tudi poklicno izobraževanje kmetijske mladine, odnosi med kmetijsko proizvodnjo in predelavo ter trgovino kmetijskih pridelkov. Zlasti neurejenosti pa je tudi kreditiranje zasebnega kmetijstva, kot tudi

Mariborska Tovarna avtomobilov in motorjev sodeluje pri proizvodnji svojih vozil s vrsto podjetij po vsej Jugoslaviji. Pri tem imajo nekatera večjo, druga spet nekoliko manjšo vlogo. Med pomembnejšimi so gotovo proizvajalci tako imenovane avtomobilske nadgradnje, zlasti karoseristi avtomobilov in tovornih vozil ter vozil-prikoljčkov.

Med TAM in temi njegovimi kooperanti je bilo že doslej tesno sodelovanje, ki pa kljub temu vendarle ni bilo opredeljeno kot poslovnotehnično sodelovanje v obliki stalnega združenja. To nameravajo sedaj storiti.

V poslovnem združenju bodo za sodelavce AVTOMONTAŽA iz Ljubljane, KAROSERIST iz Maribora, AVTOKAROSERIST iz Novega Sada, ITAS Kočevje in VOZILA iz Nove Gorice. Za vključitev v novo poslovno združenje pa se zanimajo še drugi partnerji mariborske Tovarne avtomobilov in motorjev.

FRANC SRIMPF

to je tembolj krivično, da vse omenjene neugodnosti za delavce samo nekaj usmerjavajo. Če bo zakon o delovnih razmerjih tudi v svojih bodočih spremembah še v naprej obdržal določila o reelekciji, bi moral tudi priložiti delovne organizacije k temu, da v svoje statute vnesejo resna posredstva delovna mesta, ki imajo vodilni smisel. Ne glede na to, ali sodimo, da je takšna rešitev racionalna ali ne, bi bila vsaj pravilna do sedanjih vodilnih delavcev v podjetjih.

ANTON PODGORŠEK

»TRAFIKA« NA ULICI PORUŠENE BANJALUKE

Foto: V. Blažič

Pod Ratitovcem raste velikan

Alples gradi v Železnikih novo tovarno — Celotna investicija za tovarno s površino 16.000 m² bo znašala 35 milijonov din, od tega so del prispevali sami, del pa Gorenjska kreditna banka

V Alplesu so že zdavnaj ugotovili, da za sodobnejšo proizvodnjo nimajo ustreznih prostorov. Zato so se odločili, da postavijo popolnoma novo, veliko in moderno proizvodno dvorano na prostoru med cesto, upravnim poslojem Alplesa in starimi obrati. Nova dvorana s 16.000 m² površine bo pravi gigant in zadnji dosežek gradbene tehnike. Celotni inženiring je prevzelo ljubljansko podjetje SMIET, gradbenoobmočnja dela so skupaj podjetju Tehnika iz Ljubljane s tem, da so si pridržali pravico oddati nekatera dela drugim podizvajalcem. Strešno kritino in popolno toplotno izolacijo bo izdelalo specializirano podjetje Termika. Letošnja leta jesen jim je omogočila nemoteno gradnjo, tako da so z nekaterimi deli celo pred postavitvenimi roki. Po približno enem letu, prihodnjo jesen, pa bodo novo tovarno spustili v poskusno obratovanje.

Sam objekt je iz demontažne jeklene konstrukcije, tretna posebna vrsta gradnje s tako imenovanimi

punktiranimi HOP profili, kar je vsekakor precejšnja novost na področju slovenskega gradbeništva. Kako koristna je taka vrsta gradnje, kaže podatek, da so za en kvadratni meter porabili le 27 kg jekla, medtem ko je pri starem načinu poraba jekla za 7 — 10 kg višja.

Strojno opremo za novo tovarno bodo vozili iz tujine. Pred nekaj tedni so se strokovnjaki podjetja vrnili iz Nemčije, kjer so se dogovarjali o možnosti kreditiranja strojne opreme. Verjetno bodo sklenili s tujimi partnerji dokaj ugoden sporazum in tako nabavili najmodernejše stroje za modernizacijo proizvodnje omarastega pohištva. V novi tovarni bodo namreč izdelovali omarasto pohištvo, fonso pohištvo pa bodo še naprej izdelovali v starih obratih. Med fonso pohištvo štejejo TV in glasbene omarice. Prav teh izvozijo v ZDA 30.000 kosov. Predvsem hočejo osvojiti domači trg, zato so ustanovili svoj obilnovalni oddelček, ki spremlja tržna gibanja in kreira izdekle. Rezultati so bili kma-

lu vidni, na nedavnem letnem salonu v Beogradu je inž. arh. Bertokova prejela nagrado 5.000 din za načrte predobne garniture, ki jo izdeluje Alples.

Vrednost izvoza se suče blizu milijona ameriških dolarjev, kar seveda ni malo, saj je celotna lanska realizacija znašala skoraj tri milijarde starih din, letos pa računajo, da se bo povečala na 3,5 milijarde. Povprečni letniški osebni dohodek se giblje med 960 in 1070 dinarji, višina pa določajo različni faktorji: ocena delovnega mesta, strokovno znanje, določen procent na poslovnih uspehih podjetja, vrednost proizvodnje, prihodek na materialu itd.

Pred leti je bilo vprašanje strokovnjakov v Alplesu zelo pereče. Najbolj pogost odgovor je bil, da so železniki preveč odmaknjeni od kulturno-gospodarskih središč Ljubljane, Kranja in Škofje Loke. Obe vrti mesti sta oddaljeni slabo uro. Sk. Lokca pa je 20 minut vožnje po lepi, novi cesti.

Ko so potem zaposlili nekaj tehnikov in inženirjev, so se leti lepo živeli v novo okolje, spoznali kraj in ljudi ter ostali. Seveda so jim morali priskrbiti stanovanja in nuditi primerno ekonomsko stimulacijo, čeprav je lesna industrija dolgo ostajala v osebnih dohodkih in šele v zadnjem času dobiva mesto, ki ji gre.

Ker je potreba po strokovnjakih vedno večja, so v to-

Zasavje brez masti

Te dni v trgovinah na območju treh zasavskih občin nimajo v prodaji svinjske masti. V trgovskih podjetjih so povedali, da so zaloge pošle, naročenih količin pa ne dobijo niti pri grosistih niti pri proizvajalcih. Poseben problem je domača svinjska mast, ki jo (zadnje čase) sploh ni, le tu in tam pa se jim posreči dobiti, toda zelo redko, po kakih sto kilogramov uvožene masti. Ta je cenejša. V Zagorju jo je trgovsko podjetje Potrščina prodajalo po 5,20 din, medtem ko je bila domača svinjska mast, ko so jo še imeli, že po 10,65 dinarjev za kg.

Trgovsko podjetje »Prvi junija« iz Trbovelj je pri normalni oskrbi prodalo na mesec okrog tri tone masti, zdaj jo ni dobili v trgovinah. Upajo, da se bo položaj izboljšal proti koncu leta. Seveda, če bo prišla mast iz uvoza. Tudi v podjetju Vitamina Trbovlje ne dobijo naročenih količin svinjske masti. V prodaji imajo le nekaj rastlinske.

V zagorski Potrščini so povedali, da čakajo na naročene količine masti en pa tudi dva meseca. Tu in tam dobijo le po kakih sto ali dvesto kilogramov. To pa potrščini kupujejo v eni uri. Podobne težave imajo tudi trgovci v hrastniški občini.

Na pripombe potrščnikov, da trgovina noče dati v prodajo masti, ker čaka na višje cene, so v trgovskih podjetjih odločno povedali, da to ni res.

Zadnje dni je nekoliko večje povpraševanje po olju. Torej ga tudi več prodajo. Gre, kot kaže, za govorice med potrščniki o podražitvi olja. To pa so oljarne demantirale, vendar potrščniki ne verjamejo temu kaj preveč. Vse trgovine so po oljem dobro založene.

V Zasavju manjka tudi sveže slanine. V podjetju Meso Trbovlje so povedali, da lahko kupujejo le mesnate prašice. Ponudb za masne svinje sploh ni. Zato dobe mesnice na teden le 60 do 100 kg sveže slanine. Prodajali so jo po osem dinarjev za kilogram. Upajo, da se bo cena ustallila in da ne bo presegla sedanjega, to je 8 dinarjev.

P. B.

Inštituti in klinike premalo sodelujejo

Na nedavni letni skupščini študentov medicinske fakultete se je razvila široka polemika in razprava o študijski problematiki. Špolsna ugotovitve študentov je bila, da s študijem niso zadovoljni, kajti razkorak med medicinsko znanostjo in praktično medicino se čedalje bolj povečuje.

V uvodnem referatu predsednika študentskega sveta medicinske fakultete je bilo izrečeno precej kritike na račun kvalitete predavanj, zlasti pa še vaj. Študentje očajo inštitutem in klinikam, da med seboj premalo sodelujejo in tako nimajo pravega pregleda nad študijskimi programi drugih fakultet. Dogaja se, da eno in isto snov študenti po dvehkrat slišijo, medtem ko drugo samo obidejo. Študentji zato želijo, da bi klinike in inštituti med seboj koordinirano sestavljali študijske programe.

Nadalje študentom ni všeč statut fakultete, češ da je preoblahen, zlasti kar zadeva odgovornost fakultetnih delavcev. Beseda je tekla tudi o ocenjevanjih na izpitih ter o pomanjkanju skript.

Študentje zahtevajo, da bi se že enkrat v Ljubljani začelo razpravljati o gradnji medicinske fakultete, kajti v sedanjih pogojih, pravijo, jim je kvalitetno delo nemogoče. Tako na primer na fakulteti ni mogoče strokovno delo študentov in pogrešajo samostojnega eksperimentalnega dela. K tej želji sodi tudi želja po centralnem medicinskem inštitutu, kjer bi lahko našli vsa medicinska literatura.

Potem predlagajo študentje, naj bi fakulteta izdala podobne študijske načrte in programe z ustreznimi seznamni literature. »V sedanjih množici učbenikov se je težko znajti,« so dejali.

Izbira „pod roko“

Vsak četrtak objavlja Delo podatke o prostih delovnih mestih in Sloveniji. Iz njih bi lahko skedali, katere delovne organizacije ponujajo zaposlitev in kje je mogoče dobiti delo. Podatke dajejo komunalni zavodi za zaposlovanje.

Te objave so pravzaprav svojevrsna podoba našega materialnega stanja. Iz njih bi mogli razbrati, na katerih področjih je gospodarstvo v razcvetu in kje narasča zaposlovanje.

Področja nekaterih komunalnih zavodov za zaposlovanje skoraj sleherni četrtak navajajo prosta delovna mesta, druga spet ne. Tako je nekoliko presenetljivo, da je v teh objavah le bolj redko, kakšna prosta delovna mesta imajo delovne organizacije s področja koprškega komunalnega zavoda. Iz tega bi bilo mogoče sklepati, da je na tem področju stagnacija. V resnici pa je prav obratno. Na številnih posvetih zlasti na obalnem območju skoraj praviloma navajajo, da razpisujejo delovna mesta, toda zanj ni zainteresiranih.

V četrtak, 6. novembra, lahko razberemo iz objave št. 87, da na področju koprškega komunalnega zavoda za zaposlovanje objavljajo prosta delovna mesta Slovenija-česte in Špolska plova iz Pirana ter Droga iz Portoroča. Na isti strani pa je izven teh objav še poseben oglas, da »INDA« iz Kopa (center za rehabilitacijo invalidov, ki ima prostore v istem prostoru kot koprski komunalni zavod za zaposlovanje) razpisuje prosta delovna mesta obratnega tehnologa, vodje sitotiska in treh orodjarjev. Kaj INDA teh prostih delovnih mest ni prijavila komunalnemu zavodu za zaposlovanje? Jih komunalni zavod morda ni vnesel med podatke za objavo?

Bržčas je premalo, če so prosta delovna mesta objavljena samo v objavah. Toda, če jih objavljamo, naj bi objave zajemale vsa prosta delovna mesta. Saj zahteva tudi predpis, da morajo delovne organizacije vsa prosta delovna mesta obvezno prijaviti komunalnim zavodom za zaposlovanje.

Na koprskem področju je bilo večkrat slišati, da številne delovne organizacije sprejemajo delovno silo mimo komunalnega zavoda za zaposlovanje. Zlasti za tista delovna mesta, kjer je več interesov, je možna v takih okoliščinah izbira spod roko. V nekem smislu je tak način v nasprotju z načelom javnega razpisovanja delovnih mest. Kajti, kdor prebira te objave, ima občutek, da so prosta le tista delovna mesta. V resnici pa jih je mnogo več.

G. G.

Sava se vključuje v avtomobilsko industrijo

V svetu se že nekaj časa odvija mečan proces povezovanja avtomobilske in njene spremljajoče industrije. Tako nastajajo orjaški koncerni in razne druge oblike poslovnega sodelovanja med posameznimi proizvajalci. V kranjski Savi ob teh gospodarskih dogajanjih ne stoji ob strani, marveč si prizadeva v avtomobilskih hišah najti mesto tudi zase.

Tem načrtom so prikriljati rekonstrukciji in razširitvi svojih proizvodnih zmogljivosti. Prav tako pa je k temu cilju usmerjena poslovno komercialna politika tako na domačem kot tudi tujem tržišču.

Prvi pomembnejši uspeh takih prizadevanj je bila pogodba, ki so jo minuli mesec podpisali z zahodnonemškimi Volkswagnom za dobavo avtomobilskih gum. Te dni pa je sledila še obsežnejša pogodba o dolgoročnem sodelovanju z Unison, združenjem kovinskih predelovalne industrije Bosne in Hercegovine.

To združenje, v katerega je vstopilo 5 večjih podjetij, med njimi tudi Pretis, je prevzelo zastopstvo avtomobilskih firm Audi, NSU in Volkswagen. Treba je omeniti, da ima precej ambiciozne načrte, saj nameravajo od prvotne montaže in prodaje v drugi etapi preiti na samo proizvodnjo avtomobilov po licenci omenjenih firm.

Pri tej pogodbi je šla Sava še dlje kot pri VW. Razen za gume so se namreč dogovorili tudi za dobavo izdelkov usnjarske in kemične industrije, ki jo je Sava vključila v svoj proizvodni program z lanko priključitvijo bivše tovarne »Standard« v Kranju pa nimajo namena ostati le pri sedanjem izboru izdelkov za avtomobilsko industrijo, marveč so trdno odločili, da ga še razširijo.

L. S.

IBT
INVESTICIJSKI
BIROJO
TRBOVLJE
tel. 80 402
ENGINEERING

lesnina
POHIŠTVO

Potentila

DANA

Novice

LJUBLJANA: razstava v Slovenskem etnografskem muzeju — V Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani bo jutri, 12. novembra odprta razstava ob 20. obletnici Nemške demokratične republike. Razstava bo odprta ob 18. uri.

TRBOVLJE: višje študijske — Delavski svet maseh rudnikov premoga v Trbovljah je sklenil, da bodo vsi študijski študenti, ki jih daje ta delovni kolektiv, študirali v študentstvu. Dajali bodo poslej prvo in drugo leto študija prejemali 260, tretje in četrto pa 300 dinarjev mesečno. Študenti na višjih in visokih šolah bodo v prvem in drugem letu študija prejemali 370, tretje in četrto leto pa 400 dinarjev mesečno.

KOSTANJEVICA NA KRKI: obnavljanje gotične križnice hodiča — V Kostanjevici na Krki se dni obnavljanje gotične križnice hodiča. V Kostanjevici na Krki se dni obnavljanje gotične križnice hodiča. V Kostanjevici na Krki se dni obnavljanje gotične križnice hodiča.

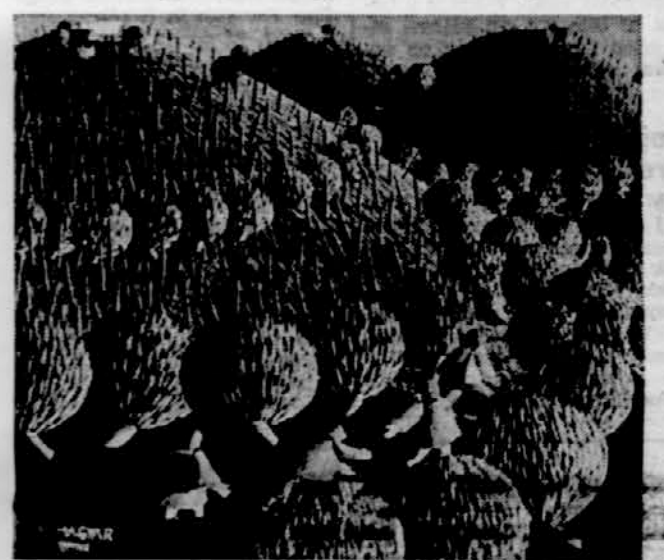
ZAGREB: televizijski film o baladi Vesni Butorce — Ob koncu tega meseca bo zagrebška televizija predvajala 20-minutni film, posvečen primabalerini Hrvatske narodne kazališta Vesni Butorce. Televizijski film o delovnem dnevu te talentirane umetnice snemajo v zagrebškem Gornjem gradu, Tušancu, ob Maksimircem jessuri in na odru Hrvatske narodnega kazališta.

ZAGREB: trije novi romani v izdaji Matice hrvatske — Matica hrvatska v kratkem izda tri izvirne domače romane, in sicer Črni smehljaj (Črni smehljaj) Petra Segedina, Ledene plošče (Sante) Josipa Barkovića in Procesije Nikole Pulića.

ZAGREB: pomembni pesniški prevodi — O pomembnem nemškem pesniku Friedrichu Hölderlinu (1770–1843) je bilo v srbohrvaščini zadnje leta precej pisano, posamezniki pa so prevredili tudi precej njegovih pesmi. Sedaj je ta mojster pesništva doživel zapravstvo dve izdaji, beograjsko, ki jo je oskrbel pesnik Ivan V. Lalić (manj je prejel posebno nagrado), in zagrebško, za katero se je potrudil Zvonimir Mrkonjić (zbirka »Strogo študentskega centra). Prav tam so končno izšli tudi »Soneti Orfejusa R. M. Rilkeja v prepevu Trude in Anteja Stanačica.

ZAGREB: nov film Fadila Hadžića — Zagrebško občinstvo je zelo toplo sprejelo najnovejši film režiserja Fadila Hadžića »Divji angel«, ki ga predvajajo v petih mestnih kino domovih. Hadžićeva filma »Ustavitev govori o treh mladencih, ki so šli na pot kriminala. Režiser, ki je napisal tudi scenarij, v filmu analizira vročote, ki so te mlade ljudi napotili na strastnosta. Pričakujemo, da bo beograjska premiera tega filma 15. decembra.

NOVARA: razstava slikarskih del Viktorja Magyara — V novarski galeriji »Del Cortile« bo ob koncu meseca samostojna razstava slikarskih del Viktorja Magyara s Cateja pri Trebnjem. Na tej razstavi se bo slikar predstavil s 20 olj. Viktor Magyar te dni sodeluje tudi na

razstavi jugoslovanskega nativnega slikarstva v galeriji »Grosvenor« v Londonu. Ta razstava obsega več kot 200 slik pripadnikov hlebinske lole. Poleg Magyara razstavlja oba Generalića, Rabuzin, Feješ, Pintarić, Jančić, Naumović, Lacković in drugi. Na sliki: Viktor Magyar — Pot v solo (olej).

OPATIJA: jugoslovanska glasbena tribuna — Na VI. jugoslovanski glasbeni tribuni, ki bo od 12. do 16. novembra v Opatiji, bodo izvajali 90 del resne glasbe. Ta festival pomeni za glasbeno dejavnost, kot pomeni Sterijino pozorje za dramsko dejavnost. Dela bodo predstavili na osmih koncertih z magnetofonskih posnetkov ter sedmih »štrih«.

REKA: »Apennini« eseje — Spoznavanje s italijansko književnostjo je med Hrvati in Srbi zadnji čas vse vidnejše. Temu cilju bodo s pridom služili »Apennini« eseje reškega pisatelja Nedeljke Fabrij, ki so predo kratkim izšli pri zagrebški založbi »Naprijed«. V knjigi je predstavljenih osem sodobnih italijanskih pisateljev (Berto, Chiari, Bassani, Fenoglio, Ginzburg, Landolfi, Bigiarelli in Frisco).

BANJA LUKA: Berberove tapiserije — Eden najbolj znanih mladih bosenskih slikarjev in grafikov, Mersad Berber, se je zadnje čase posvetil tapiseriji. Tri večje tko v hiši njegovega očeta v Banjaluki tapiserije po motivih iz bosenskega izročila, kot jih izbira slikar.

SABAC: srbska Gledališka srečanja — V nedeljo, 9. novembra, so se v Sabcu začela peta Gledališka srečanja Srbije. Prireditelj organizira skupnost profesionalnih gledališč Srbije in kulturno prosvetna skupnost Srbije. Prvi dan je bil posvečen 25. letnici Sabskega narodnega gledališča.

BEOGRAD: mednarodno sodelovanje pisateljev — Koordinacijski odbor Zveze pisateljev Jugoslavije je na pretekli seji proučil mednarodno pisateljsko sodelovanje. Zveza pisateljev Jugoslavije je v zadnjih treh letih sodelovala s pisatelji več kot 30 dežel. To sodelovanje poteka v obliki vsebinsko polno, posebno v tradicionalnih srečanjih pisateljev in prevajalcev. Sklenili so, da bodo tudi založniški hišam pomagali pri sestavljanju antologij jugoslovanske poezije in proze. Doslej se ne namreč tuji založniki obračali za pomoč posameznim prevajalcem oziroma pisateljem.

BEOGRAD: Orbinjevo delo v srbohrvaščini — Pod naslovom »Kraljevstvo Slavena« v kratkem izide slovočno delo Mavra Orbinja, Dubrovčana, benediktina, ki je pod naslovom »Il regno degli Slavi« izšlo prvič v Pesaru 1601. leta. Izda ga Srbska književna zadruga v prevodu Zdravka Sundrića in s spremnim teksti Miroslava Pantića, Sime Cirkovića in Franje Barišića. Gre slovar za zelo nekritično zgodovinsko delo, ki je pa močno vplivalo na naše zgodovinske.

NOVI SAD: reprezentativna izdaja Zmajevih del — Izdajsko obsega osem zvezkov, oskrbel jo je Mladen Leskovac, izdala pa Matica srbska. Gre za luksuzno izdajo. V njej je tudi kolektor Zmajevga življenja in dela, ki ga je na osmih tiskovnih polah sestavil Mladen Leskovac.

Najprej nekaj ugodnih poročil in vprašanj. V četrtak, 6. t. m. ob 21.30 je ljubljanska televizija v Kulturnih diagonalah pokazala gledalcem Klaričovo filmsko reportažo o gostovanju ljubljanske Drame v Sovjetski zvezi, sledil pa ji je pogovor (sodelovali so: Stane Sever, Zarko Petan, Polde Bičič, Jože Snoj, Rudi Klarič in moderator Sandi Colnik) o uspehu ali neuspehu tega gostovanja. V oddaji bi moral sodelovati tudi podpredsednik (povabilen je bil še podpredsednik RTV Ljubljana Ciril Stanič), kar pa sem imel ujemeljske razloge, sem moral sodelovanje odpovedati. Ko se zdaj oglašam, počnem to zato, ker so me govorili v oddaji omenjali, in še sato, ker sem, mislim, dolžni odgovoriti na vprašanje, ki bi mi ga bil moderator — tako kot vsem drugim — nedvomno tudi postavil: kaj sodim o uspehu ali neuspehu gostovanja ljubljanske Drame v Sovjetski zvezi.

Pro domo sua

Preden bom skušal nekoliko celoviteje odgovoriti, naj mi bo dovoljenih dve, troje pojasnil in vprašanj. Kakor mi je sicer nadvse neobjeto, da moram najprej povedati in vprašati nekaj stvari pro domo sua, se mi vidi to za nadaljnji potek teh vstic neizogibno.

Eden izmed postopanih povodov (ne razlogov) za moje nedejavanje v Kulturnih diagonalah je bil Zlatoustov »apostrofi«, ki sem ga v zvezi s tako imenovanim »objektivnim« poročanjem prebral v Feralih neposredno pred smenjanjem. Povedati moram, da se s izrazito slovestni marnostjo objektivnega Zlatoustova sploh ne želim ukvarjati, ker niso vredne niti najmanjšine pomoči. Ko jih tu omenjam, jih zavoljo očitne laži, ki jo je v brk vsem bralcem javnih občil Zlatoust (poose) za bom moral imenovati Lažust) bom morda obdobil me je namreč (skupaj s poročevalcem Snojem in Stanjem), da sem pisal o Cankarjevem avtorstvu v Rigi. Prišel sem Zlatoustu (ki je — kajpada objektivno — spremljal gostovanje v Rigi — iz Ljubljane) postaviti javno vprašanje: za zahtevo javnega odgovora: kje sem do trenutka, ko je bil v Rigi.

Podjetje za PTT promet Kranj

ponovno razglašajo po dneh 11.–15. Pravišila o delovnih razmerjih
prosta delovna mesta
PRIPRAVNIKOV:
diplomiranega inženirja
elektro fakultete — ali ki tok — in
diplomiranega pravnika

Nastop službe je mogoč takoj.
Ponudbe naj kandidati naslovno kadrovske komisiji podjeteja. Razglas velja do zasedbe delovnih mest oziroma do 23. nov. 1969

»TRIO«
Tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič
vabi k sodelovanju za določen ali nedoločen čas:

modnega kreatorja in modelirja
Pogoji: strokovno znanje, z zve doseganimi rezultati na področju kreiranja in modeliranja modne konfekcije; po možnosti iz veljave in drugih uspešnih materialov.

OD po dogovoru.
Vse interese vabimo, da oddajo pismene vloge na naslov podjetja ali se v podjetju ogledajo osebno v 15 dneh po objavi tega raspisa.

ko je bila njegova glava, karžol poročil o gostovanju Drame v SZ in še posebej, kje sem pisal o »Cankarjevem avtorstvu«? In drugo vprašanje, ki prav tako terja odgovor, je bilo sprošeno v javni televizijski oddaji: Stane Sever je namreč v pogovoru po predvajanju reportage med drugim dejal, da sem sodeloval pri sokrogli misli v Rigi in da celo neke čudne izjave. Ne da bi bil na Severjev odgovor, moram, saj, celoten navedek demantirati: pri sokrogli misli sploh nisem bil navzoč, ker sem tisti dan odpotoval v Leningrad. Potem ko sem tisti nobenih izjav nisem mogel dati, še lasni ne — čudnih.

Gibati se v svetu laži, polresnic, izmišljotin, podtikanih in podobenega splošnega instrumentarja je nadvse neudobno in v vidika omike malone arhivsko. Očitno pa je tudi ta instrumentarij uporabljen, kadar gre, denimo, za iskanje vsakovrstnih sredstev, ali za odkrivanje razlogov katerega neuspeha. (Marsikaj bi si bil lahko mislil — a da bodo naposled vsa spet krivi časniki, tega tokrat sares ne!)

Uspeh ali neuspeh

In zdaj k uspehu ali neuspehu gostovanja Drame v SZ. Odgovor bodi kratek in nedvoumen: ne glede na to, katera izmed predstav, ki jih je Drama SNG pokazala latvijcem in ruskim gledalcem, si je pridobila več ali manj afirmativnih ponovne pri bolj ali manj številnem občinstvu v Rigi in Moskvi (dobro bi moglo in to tudi bo do konceptualne strokovne kritike, ko bodo objavljene), gostovanja kot celote ni moglo imeti za uspeh. Razlogov za to je slej ko prej vedno očitno, globlji, kot je samo gostovalni nastop, ki je, mislim, zgolj ena izmed posledic fundamentalne krize, ki jo preživlja ljubljanska Drama in ki jo je gostovanje v SZ ali še nastanek: debata, ki se je po vrnitvi vnela v kulorjih in zdaj tudi še v javnosti — prignala do defintivnega vrelišča. Do stanja, ki je ob njem in vprico njega nikakor ni mogoče stati križemrok in čakati, da se bodo stvari razsvetlele same ob sebi.

Skušal bom — kajpada s popolnoma osebnim pogledom, saj drugega nimam in ne morem imeti — nazivati nekaj obeh razlogov, ki zavoljo njih kvalificiram gostovanje kot neuspeh.

„Hlapci“

Tu je predvsem gostovalni program, repertoar. Ivan Cankar je nedvomno avtor in umetnik, ki s silo svoje oblikovalne in izpovedne vsebine lahko polnoverno sprejeto svetovnemu auditoriju. Manj sem prepričan, da so v tem trenutku prav »Hlapci« tisto Cankarjevo besedilo, ki utegne vzmerniti svet, še manj sem o tem prepričan, ko je ta svet Riga ali Moskva, kulturni središči, ki svet »Hlapcev« poznata iz številnih različnih svojih literatur in predvsem iz konvencionalnih odraških realizacij. In če ta subjektivni pomislek zanemarim, se odpre nadaljnje logično vprašanje: ko že predstavljamo »Hlapcev«, smo se dolžni vprašati, ali jih predstavljamo polnoverno in tako, da bodo z gledališčni interpretacije povedali (tam, kajšim) gledalcem kaj novega. Tu pa ob konkretni uprizaritvi moja skepsa dozorja in se izostri: nedopustno je izvažati »korigirano« predstavo, ki že ob premieri ni doživela polne in vsestranske afirmacije, marveč je pred gostovanjem prav zavoljo uspehov dobila popravek ne do kraja domišljeno izpeljane prvotne zasnove v. mislim, še bolj nedomišljeno drugo.

„Kongres“

»Kongres Primoža Kozaka je angažiran, socialno in moralno kritično, politično

politično besedilo, ki je s variantami njegove izpovedi in njegovih idej okupiran v tem trenutku malone vse svet, a Sovjetska zveza je v teh procesih svojih družbeno političnih razlogov — lažna. Resnice, ki jih Kozakova drama razkriva, konflikti, ki jih iskale do belega bura, so v SZ nedvomno prav tako v sraku kot drugod, vendar morajo biti tabu. In ko so se gostitelji sami delo sprejeli (prepričan sem, da so ga popelj tudi temeljito prebrali) — spominja se, da so na prihodki Poljski svetovna za gostovanje naše Drame sarnili li Behanovsaga »Tulca« — je postalo jasno, da smo bili dolžni »Kongres« kot malo ne idealen zgled sodobne razgane drame predstaviti. Res je: »Kongres« je treba pasivno poslušati, za s odra tako rekoč brati, ker je v njem je malokaj videti. »Kongres« ni gledališko, odsko izvajanje, čeravno v njem igra vrsta interpretov s izjemno oblikovalno in stvarilno silo. Kolikor predstava Kozakove drama tedaj ni v celoti dosegla namena, zaradi katerega je bila izbrana v gostovalni repertoar, so to zakrile druge, se pravi ne literarne, ne idejne in tudi ne gledališko oblikovalne okoliščine: neustreznost neustudijosa prevajalca, tehnična in ohlapna vnaprejšnja priprava. Ne želim raziskovati krivde za to pomembno pomanjkljivost, čeravno so, glavn, da je prvi in torej poglavitni krivec gostitelj, ki je napovedal brezhibno (si multano) prevajanje, in obljube ni dosledno izpolnil pri nobeni predstavi. Menim, da v stiski, do katere je spričo nepravilnega prevoda prišlo, ni mogoče dolžiti ljudi, ki so z naše strani imeli predstaviti »Kongres« na srb, dvomim tudi napisal za nekorektnost (sprotni) prevajanjem v »večini« zglede, ki so vsaj nepravilno, skrivala sovskega cenzura. (Še posebej zato, ker sem se v Rigi s prevajalko pogovarjal, vrhu tega pa bil priča njenemu živčnemu zlomus med predstavo, ko jo je ravnatelj latvijcega gledališča napadel, čemu ne prevaja kontinuirano.)

Na kratko: ne glede na vse ovire, ki je manj »Kongres« objektivno naletel, je bilo prav, da smo ga predstavili sovjetski publiki.

Sedanji položaj ljubljanske Drame

Polko bolj pomembno pa ni bilo, ko bi se naposled dokončno sporekila in tudi dejavne opredelili glede globalnih razsežnosti sedanje položaja v ljubljanski Drami.

Naj v zvezi s tem naznam nekaj poglavitnih (svojih) opomb.

Ko sem malopre dejal, da je neuspeh gostovanja v SZ je nasledel fundamentalne institucionalne krize, ki jo še daj časa živi ljubljanska Drama, sem mislil predvsem na polarizacijo, ki je do nje prišlo znotraj ansambla in ki je, mislim, pretelneje utemeljena.

„Oresteia“

Najmanj sporna se v repertoarju zdaj Aishilova »Oresteia«, ki je že ob premieri doma doživela vso priznanje. Osebo sem tudi napisal le pomislek zoper tretji del Aishilove tragedije (»Eumenides«) in kolikor vem, je Drama ob gostovanjih na Madžarskem in v Trstu »Oresteio« igrala brez tretjega dela. Kot sem videl pri predstavah v SZ, je bil tudi ta del znova vključen, a spet nekoliko korigiran, čeprav je poglavitni prvotni vti po mojem mnenju tudi posledel očitno nespremenjen. Čemu tedaj korektura za gostovanje v SZ? »Oresteio« igralo po svetu, kot je znano, povsem »samoiniciativno« glede kompletnosti besedila: samo en del ali dva ali vse tri. Problematika ravnosti prvih dveh delov je v idealnem soglasju s ljubljanskim uprizaritvenim za snutkom in uresničitvijo, tretji del »beži« (to je tudi izlasti Aishilov delež) iz interpretativnega konteksta, ki je v ljubljanski Drami doživel s prvina doma enkratno ne umetniško interpretacijo, vredno, da jo predstavimo kjerkoli na svetu. Koliko in kako so sovjetski gledalci domeli vse intence predstave je kajpada drugo vprašanje, a sodeč po izjavah nekaterih kvalificiranih gledalcev, pred je »Oresteia« povedala največ o tem, kam išče, v kaj vrta in kako se današnja slovenska gledališka omika skuša ob klasičnem besedilu izražati s sodobno gledališko senzibiliteto.

Če strnem: troje del, ki smo jih predstavili sovjetski občinstvu, je bilo izrazito resnobno in uspešno naravnanih v temeljna eksistenčna razmerja današnjega sveta, nobeno izmed teh del ni vsebovalo tiste in take gledališke prazničnosti, ki bi lahko govorila in nenehoma priklopala auditorij brez slušal in brez prevajanja — vsaj v poglavitnem — »Oresteia«. Struktura reportarja je bila torej enostavna, uprizaritvena moč, do slednost, slogovna in izrazna usmerjenost pa ravnorodna, šal vsaj ne do kraja domišljena in zato očitno še doma korigirana.

Kolikor bolj v spominu vnaprejšnjem nekateri prejšnja gostovanja Drame — recimo na Poljskem in Čehoslovaškem, ki sem jih spremljal — toliko otreje in trdnije spoznavam: uspeh v SZ bi moral biti drugod, da bi ga mogli imenovati resničnim in poln uspeh.

Slednjič se mi sdi razumno opomniti še tole: menim, da bo morebitno nadaljnje prekanje o uspehu ali neuspehu gostovanja bolj ali manj jelojavo opravilo: kot sem se povedal, bo analizo mogoče kompletirati, ko bodo na voljo vsi elementi snajo. Vsi naši čustveni ali racionalni sprepi in scontras — podre ne bodo bistveno spremenili. Dometi in uporabi jih moramo sgolj kot izkušnjo, ki bo v prihodnje kolikor mogoče paralizirala vse tiste neomisljene dejavnike, ki so odvisni od ustvarjalne in tehnične spretnosti naših samih, kadar se bomo lotevali podobnih gostovalnih podjetij.

ljena na interesih (in strastih) posameznih skupin ali posameznikov, npr. merno manj pa se temi interesi hajo tudi trdno, domišljeno, literarno in gledališko izoblikovani umetniški koncepti. Kakor je to tako hite domnevali kot pa jo nadrobno argumentirano dokazati — malo nekaterih splošnih, nacionalno političnih ali podobnih načel doslej niže ni prečeno, saj despitira svojega ali svoje skupne ustvarjalnega oroda — ima ta delitev in cepitev dvoje poglobitih (konvencionalnih) izhodišč (navedeli jih bom kot svoja citata iz ankete v letniku 6. št. Sodobnosti, anketa, o kateri sodeim, da je spričo izjemno štrike analitične palete vseh udeležencev in njihovih mnenj ostala odločno premalo opazna v naši javnosti).

Prvi model si prizadeva stabilizirati ljubljansko Dramo kot naše najbolj zgodovinsko gledališče, utemeljeno v tradiciji in namenjeno ohranjanju te tradicije, po njej je naše orednje gledališče tako rekoč člen neprekinjene verige in satorje posvečeno, nedotakljivo, koherentno v svoji prebujevalni, osvobodilni in osvobodilni funkciji, umetniško na način lepote, humanizma, vzgoje, izobraževanja, je tako rekoč sveto ogledalo, ki naj si v njem vidi, ki vanj mahajamo, srčalno podobno, opravljamo mentalno toseto, kajlino ču sa estetično in etično. Če naj bi ta institucija bila sares takozglo sekularna, potlej v njej kajpada ni prostora za neprevržene vrednote, za brevgenje in iskajenje in eksperimentiranje, pa tudi ne za sanjkanje, saj taki instituciji gre in mora iti sgolj za afirmativni bodi: skoni tragikni pretres ali komični smeh.

Drugi model je naravnano k odprtemu gledališču, ki se ne navdijajo samaj sebe, marveč samo iz sebe, k modelu tedaj, ki je uveljavljen v mnogih evropskih gledaliških metropolah obeh družbenih hemisfer. To gledališče ne sanika tradicije, a črpa in ravna njen estetski, njen kreativni, njen umetniški habitus, razbremenjen nacionalnih in socioloških primeas. To gledališče ni, ne more in mu ni treba biti več hran

Sedanji položaj ljubljanske Drame

Polko bolj pomembno pa ni bilo, ko bi se naposled dokončno sporekila in tudi dejavne opredelili glede globalnih razsežnosti sedanje položaja v ljubljanski Drami.

Naj v zvezi s tem naznam nekaj poglavitnih (svojih) opomb.

Ko sem malopre dejal, da je neuspeh gostovanja v SZ je nasledel fundamentalne institucionalne krize, ki jo še daj časa živi ljubljanska Drama, sem mislil predvsem na polarizacijo, ki je do nje prišlo znotraj ansambla in ki je, mislim, pretelneje utemeljena.

Pojasnilo (ne)prizadetega

Spričo dejstva, da se zaradi neodločljive službene obveznosti nisem mogel udeležiti pogovora v televizijskih Kulturnih diagonalah, ko je te beseda o gostovanju Drame SNG iz Ljubljane v Sovjetski zvezi (ki sem ga spremljal kot posebni poročalec RTV Ljubljana), in ker je bila v njem naperjena puščica zoper novinarje, češ da so s svojim poročanjem dali podporo nekemu klanu v ljubljanski Drami, čutim dolžnost, da povsem svoje mnenje o tem gostovanju, razvidno tudi v mojih radijskih poročilih iz Rige in Moskve.

Predvsem želim povedati naslednje: nisem gledališki kritik, gostovanje sem spremljal kot novinar, ki poskuša zaznati in poročati o odmevi na gostovanje ter razbrati vzroke in skrivnosti ljubljanske Drame, si vendar upam trditi, da je popolnoma nespešno izhodišče stališča, ki bi skušal vrednotiti uspeh ali neuspeh gostovanja v Sovjetski zvezi s vidika notranjih klanovskih nasprotij v našem orednjem gledališču. Zato sem ves čas gostovanja spremljal nastope naših gledališčinikov brez vsakršnih predsodkov in sem tudi še zdaj trdno prepričan, da je bil uspeh ali neuspeh katere že koli predstave v Sovjetski zvezi uspeh ali neuspeh Drame slovenskega narodnega gledališča, ne pa katerega koli klana. Zato kritična sodba novinarja na razpredeljevanje za (kdo bi vedel, katero) skupino. Samo takšno poročanje je tudi edino sprejemljivo za kulturno

ljena na interesih (in strastih) posameznih skupin ali posameznikov, npr. merno manj pa se temi interesi hajo tudi trdno, domišljeno, literarno in gledališko izoblikovani umetniški koncepti. Kakor je to tako hite domnevali kot pa jo nadrobno argumentirano dokazati — malo nekaterih splošnih, nacionalno političnih ali podobnih načel doslej niže ni prečeno, saj despitira svojega ali svoje skupne ustvarjalnega oroda — ima ta delitev in cepitev dvoje poglobitih (konvencionalnih) izhodišč (navedeli jih bom kot svoja citata iz ankete v letniku 6. št. Sodobnosti, anketa, o kateri sodeim, da je spričo izjemno štrike analitične palete vseh udeležencev in njihovih mnenj ostala odločno premalo opazna v naši javnosti).

Prvi model si prizadeva stabilizirati ljubljansko Dramo kot naše najbolj zgodovinsko gledališče, utemeljeno v tradiciji in namenjeno ohranjanju te tradicije, po njej je naše orednje gledališče tako rekoč člen neprekinjene verige in satorje posvečeno, nedotakljivo, koherentno v svoji prebujevalni, osvobodilni in osvobodilni funkciji, umetniško na način lepote, humanizma, vzgoje, izobraževanja, je tako rekoč sveto ogledalo, ki naj si v njem vidi, ki vanj mahajamo, srčalno podobno, opravljamo mentalno toseto, kajlino ču sa estetično in etično. Če naj bi ta institucija bila sares takozglo sekularna, potlej v njej kajpada ni prostora za neprevržene vrednote, za brevgenje in iskajenje in eksperimentiranje, pa tudi ne za sanjkanje, saj taki instituciji gre in mora iti sgolj za afirmativni bodi: skoni tragikni pretres ali komični smeh.

Drugi model je naravnano k odprtemu gledališču, ki se ne navdijajo samaj sebe, marveč samo iz sebe, k modelu tedaj, ki je uveljavljen v mnogih evropskih gledaliških metropolah obeh družbenih hemisfer. To gledališče ne sanika tradicije, a črpa in ravna njen estetski, njen kreativni, njen umetniški habitus, razbremenjen nacionalnih in socioloških primeas. To gledališče ni, ne more in mu ni treba biti več hran

Sedanji položaj ljubljanske Drame

Polko bolj pomembno pa ni bilo, ko bi se naposled dokončno sporekila in tudi dejavne opredelili glede globalnih razsežnosti sedanje položaja v ljubljanski Drami.

Naj v zvezi s tem naznam nekaj poglavitnih (svojih) opomb.

Ko sem malopre dejal, da je neuspeh gostovanja v SZ je nasledel fundamentalne institucionalne krize, ki jo še daj časa živi ljubljanska Drama, sem mislil predvsem na polarizacijo, ki je do nje prišlo znotraj ansambla in ki je, mislim, pretelneje utemeljena.

ideologije, to gledališče ni, ne more in tudi ne mara biti institucija, ki posvečuje reprezentativnost in njej ustrezne preverjene vrednote, to gledališče ni in tudi ne mara biti muzej, kjer so varno shranjeni narodovi zakladi, ki si jih potlej s samozanočeno ogledajo občinstva je učitelj in šoljarev vseh socialnih plasti in stopenj.

Kaj storiti?

Alio sprejemamo to polarizacijo, ki ima v nadrobnejšem pretrusu kajpada vrsto teoretičnih vmesnih stopenj in odločkov in praktičnih nasledov, kot smo izmed možnosti vede razvidne in iz nje izvirajoči opredelilci in ravnanje, tedaj se mi adi skrajni čas, da se vsi prizadeji dejavniki naposled opredelijo (osebno se zavzemam za drugi model, a ta osebna opredelitev je v tem trenutku najmanj pomembna) in izpeljejo ustrezne praktične konsekvence. Z drugimi besedami: polarizacija izključuje vprašanje: kaj storiti?

Če hočemo krizo, ki je s polarizacijo in gostovanjem definitivno dozorela in zdaj že nedvoumno ogrožila naš daljnjo ustvarjalno eksistenco ljubljanske Drame, sanirati, morata naposled, mislim, svojo odločilno besedo izreči zlasti ustanovitelj in gledališki svet, ki sta doslej igrala izsotko ali vsaj odločno preveč pasivno vlogo. Res je ustanovitelja pristojnost preveč zamegljena, saj ni jasno, kdo je konkretno odgovoren in pristojen, če vemo, da je kot ustanovitelj imenovana republika: je to skupščina, izvršni svet, republiški sekretariat za prosveto in kulturo, sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti, ki skupaj s mestom Ljubljano financira Dramo?

Solucij za reševanje nagatnega položaja je najbrž ved: od tistih najbolj ekstremnih, ki se ogrevajo za deinstucionalizacijo sedanjeja tipa Drame — taka rešitev se mi v tem trenutku ne zdi primerna — in onih, ki vidijo rešitev v popolnoma novi organizaciji gledališča, v razpustitvi in ponovni ustanovitvi, zasnovani na predizneje formuliranih izhodiščih, pristojnostih in odgovornostih.

VASJA PREDAN

No glede na vse te polarizacije, ustrezne ali neustrezne sistemske in organizacijske različice pa bi se bržkone morali sporazumeti o nekaterih temeljnih zadevah, zlasti o principih tako imenovanega umetniškega vodenja. Sodeim, da je kolektivni princip umetniškega vodenja čisti anahronizem. Umetniško vodenje je namreč neizogibno pojmovati kot umetniško, kreativno delanje (dramaturgija, repertoar, zasedbe, dejavnosti) in slogovna podoba repertoarja kot celote in posameznih predstav kot integralnih členov te celote (in. in.). Zato tako delanje lahko profilira samo in zgolj (črna) osebnost, ki bi ji za mandatno dobo morali zaupati gledališče, vsi ustvarjalci te umetniške kreative pa bi se ji morali s strogo delovno in umetniško disciplino podrediti in jo ustvarjalno dopolnjevati. Kdor se v tako osebnostno vizijo ne bi maral vključiti, bi se sam izločil iz nje. Nobena aktivnost svedra izven, da je taka praksa izključila vseh pomembnih in gledaliških Evrope na zahodu in zahodu. In prav mi je napredno ne bi bilo, ko bi njene pozitivne iskušnje uporabili tudi pri nas.

Svedra je poleg teh temeljnih sistemskih različic, ki moramo o njih ne le kolikor mogoče naglo razmisлити, marveč se za eno izmed njih tudi čimprej opredeliti in jo zaeti s krenitvami, če naj bo naš skupni cilj preseganje krize v ljubljanski Drami — še vrsta važnih načelnih in praktičnih vprašanj od pomanjkanja ali selekcije ansambla do gnotnih in drugih, še malo ne pomembnih. Vendar je očitno, da je najprej neizogibno odpreti in rešiti bistveno problematiko, ki je zavoljo nje usoda ljubljanske Drame zdaj na tako mrtvi, skoraj pesimistični točki. In to ni patetična epistola ali loporečna skrb, ki da je od nje odvisna malodane usoda slovenske nacionalne skupnosti ali kar vsega slovensstva, marveč trda, neizproсна resnica, ki mora od velikih besed preiti k ustreznemu, učinkovitemu ravnanju.

VASJA PREDAN

no realizacijo strinjali ali ne. Zato mislim, da je ta predstava relativno najbolj uspeša. Relativno mislim zato, ker mi primerjava s nekaterimi predstavami Drame iz prejšnjih let vsiljuje prepričanje, da celotni gostovalni program za Sovjetsko zvezo, kakršen je po dolgih razpravah šel na pot, vendar ni mogel pokazati resnične ravni našega okrednjega gledališča, vsaj kar zadeva njegovo odsko adistično in izpovedno zmogljivost.

Glede na trenutni repertoar izbir ljubljanske Drame in glede na bolečo notranjo krizo tega gledališča, ki je v gostovanju vendarle odsevala, je zato po mojem prišlo to gostovanje v nepravem času. Za gostovanje v deželi, ki ima v gledališču bogato tradicijo in ki ji najbrž tudi sodobna gledališka iskanja niso tako povsem tuja, kot si včasih v nepoznavanju njenih razmer marsikdo po krivem predstavlja, bi bila res potrebna temeljitost in vse elemente upoštevajoča izbira programa, potrebna bi bila njegova zelo izdelana priprava, vrh vsega pa še enotna umetniška volja vseh, da ne glede na svoje osebne poglede na izbrana dela store po svojih najboljših močeh vse za uspešno gostovanje svoje ustanove — Drame slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani.

V nekaj vrstah

MARIBOR

Nagrade učencev ob totem starostnih obdobjih — V nedeljo je predsednik upravnega odbora za tečaj starejših občanov inš. Vojko Osmar izročil nagrade učencem, ki so napisali najboljša spisa ob tem temo. Prvo nagrado je prejel Albert Veršič iz osnovne šole Sirova, drugo Marjan Rošman iz osnovne šole Františka Vovca in tretjo nagrado Darinka Zelenič iz osnovne šole Anže Benedik. Sestaneb kluba prekmurških študentov — Danes ob 19. uri bo v prostorih pedagoške akademije razpisna sestanka kluba prekmurških študentov.

Sodelovanje s korušskimi mladimi — Pred dnevi so se vrli s obiska v sosednji Koruško predstavniki kulturno-umetniškega društva Studenec, Radovan Čotič, ki je v Celovcu s predsednikom slovenske mladine na Koruškem Valterjem Gutovnikom pogovarjal o sodelovanju. Sklenili so, da bo KUD Student gostoval 30. in 31. novembra na Koruškem s slovenskimi narodnimi pesniki in plesarji.

MURSKA SOBOTA

Bojnik izljuje televizijski sprejemnik — Pred dnevi so bojniki pljučnega oddelka sodelstva bojnišnice naslovili pismo na vse celovne organizacije s prošnjo za finančno pomoč pri nabavi televizijskega sprejemnika. V pismu opisujejo svoje bivanje v bojnišnici in čemu zdravljeno. Razen branja časopisov, knjig, igranja šaha in kvartana, nimajo drugega razvedrila. Z obiskovitvo so izgubili tudi prijeten kotiček v parku bojnišnice in so tako redko priclenjeni na postelje. Delovne organizacije prosijo za pomoč pri nabavi televizorja, ki bi jim krajši dolgi zimske večere. Bojniki upajo, da bodo zaleteli na razumevanje v kolektivni, naj nihče, ki je danes zdrav, ne ve, da ne bo morda jutri med njimi. Pričakovati je, da bo ta humanitarna akcija uspešna.

Postajajo poslopje dograjuje — Do današnje republike bodo pri sedanjih delavskih postajah uredili čakalnice, blagovno blagajno, dve pisarni in telefonsko centralo. Nemestili bodo tudi centralno kurjavo.

GORNJA RADGONA

V soboto bo »Leopoldov sejma« — Gornja Radgona slovi po svojih sejnih. Posebej znani je sejem 15. novembra, imenovan »Leopoldov sejma«. Predvideva se, da bo na letošnjem sejmu precej obiskovalcev. Letos bodo sejmariji postavili stojnice na prostoru »Fotomaterije«.

CRESNJEVCI

Moški pevski zbor je nihnil — V luskatemu letu je začel uspešno delovati moški pevski zbor pod vodstvom Vlade Trdine. V letošnjem letu je zbor namenjal nadaljevanje z začetnim delom. Toda sborovodnja ni uspela obrati do volj pevcev, zato je moral pevski zbor razpustiti.

BENEDIKT V SLOVENSKIH GORICAH

Nova krojaška delavnica — Komunalno stanovanjsko podjetje iz Lenarta je ustanovilo v Benediktovi krojaški delavnici, ki zaseda zapuščeno petnajst delavk, prične njihovi šivji, ki jih bodo poslali na strokovni tečaj v radgonsko podjetje »Slovenija«.

CERKVENJAK V SLOVENSKIH GORICAH

Kmalu bo vodovod — Zgradilo so se črpalnice, transformator in izkopali jarek za glavno cev vodovoda. Te dni pa so začeli polagati cevi. Predvideva se, da bodo s gradnjo vodovoda končali do 20. novembra letos.

LENART V SLOVENSKIH GORICAH

Asfaltiranje ceste do Spodnje Senarske — Občinska skupščina je podpisala s cestnim skladom SRS in cestnim podjetjem Maribor pogodbo o asfaltiranju ceste od Lenarta do Sp. Senarske. Po tej pogodbi bodo dela končani do 19. junija prihodnjega leta.

KOBILJE

Samopostrežna trgovina v sadravnem domu — Trgovsko podjetje Univerzal iz Lendave ureja v sadravnem domu samopostrežno trgovino. Vlačani bodo se v tem letu do bili, doslej pogrešani, trgovski lokal.

MIKLAJZ PRI ORMOŽU

Solski park — Novo šolsko poslopje in adaptirani deli ob obdajali solski park, ki ga bodo zasadili učenci.

LENDAVA

Letne konference mladinskih aktivov — Te dni potekajo v občini letne konference aktivov ZM. Ugotovljeno, da je bila mladina v zadnjem obdobju zelo delavna, iskanje so samo nekateri aktiv. Pri svojem delovanju pa se srečujejo s kadrovske težave, predvsem zaradi odhoda mladine na delo v tujino. Programi za bodoče leto, ki jih sprejemajo na letnih konferencah, so pestrejši kot druga leta. V njih dajejo največ poudarka idejno političnemu izobraževanju in kulturnemu ter športnemu udejstvovanju. Veliko aktivov se bori s finančnimi težavami.

Univerzal prešel na 42-urni teden — Na sednji seji delavskega sveta trgovskega podjetja Univerzal so razen o devetmesečnem gospodarjenju razpravljali tudi o prehodu na 42-urni teden. Sklenili so, da bodo vse enote podjetja začele s 15. novembrom poslovati s novim delavskim tednom. Prehod na 42-urni teden pa ne bo vplival na delovni čas v trgovini, ker bo ta ostal isti kot doslej.

Specializirana trgovina železine — Trgovsko podjetje Univerzal je pred kratkim odprlo novo specializirano trgovino železine.

MARIBOR

Pogrebi danes — Jozefa Pavlin, 79 let, upokojenka.

MARIBOR

Poročili so se — Herman Veršič, transportni delavec in Jozefa Toplak, gospodinja, Ambrosij Majniger, monter in Marija Rojko, administratorka, Jozo Markovič, obelalec in Veronika Uplaznik, kontrolorka, Janko Stajnik, ključavničar in Darja Vodusek, ekonomski tehnik, Henrik Težak, trgovski pomočnik in Jelka Globoknik, krojačica, Silvo Vrt, monter in Miroslava Vihar, snemalka sukanca Vojko Sindelar, avtoklepar in Marija Unuk, trgovska pomočnica, Franc Perk, delavec in Neža Bauman, kmečka hči, Henrik Vukan polagalec podov in Nada Koko, gospodinja, Stanislav Bensen, vrtnar in Ivana Sinko, gospodinja, Franc Pirš, knjigotiskar in Majda Adamič, šivilja, Jozef Turnšek, restlar in Silva Rodolčič, trgovska pomočnica, Ivan Vračko, šofer in Jozeta Kavčič, administratorka, Matjaž Šeme mehanik in Danica Dvorjak, frizerka, Andrej Toš, tekstilni tehnik in Marija Horvat, kemijski tehnik Adolf Kmetec, varilec in Hermina Ožija Kopče delavka.

Priljubljenost obeh zakonov, ki vsa dva vodnega skona života skupaj na majhnih domacij v Verzeju, je tam vedja, ker je oče Jakob med rednimi se živčnimi člani med najhujših verzejskih silcarjev, silovitih strelov, ki so njemu dni, kot pravi oče Jakob, vili strah in trepet nasilnim Krucom.

Ne malo je manjalo, pri poudarju mati Antonija, ki je skrbno vagonja deset otrok, da se s Jakobom bi bi vzela. Oče Jakob, je de-

nas ves čil in zdrav tar poln priključnega humorja, je namreč prvih v prvi svetovni vojni vasi štirileta na fronti, kasneje pa so se pridružil borbeni za sovražno mejo. Sledovi globokih ran se danes pričajo o tem in samo šilavni priki se ima slišati kleti Priki, da se je izgubil naj-hujšemu.

Nje vem sicer, kako dolgo se biva s molom prebivala v drugo petdesetletje najhujša silona, toda gotovo je, da na smrt se ne misliva, je de-

jala mati Antonija in hudo naskočeno namigala s očesom na svojega molca. »Ne pose-bite tudi napisati, da kuno pri nabi hiš, preprav dvon-jih hujše: tudi hčera Mari-ja, poročena Žilko, pravnice skupaj s nam 26-letno po-rokso, je se pristavila in pre-pustila besedo očetu Jakobu, ki se danes ne smoteja za mladinci pri delu v gosti, pri kojih ali kjeroti drugod.

»Kaj, dokler mi tekne je-bojnik in diši pipa, se ne-bojim nikogar, de povsem v-slogu nekdanjih verzejskih silcarjev oče Jakob, ki se danes rad obuje spoznale na jamaška dejanja bramborov-tostran Mure.

»Povejto ne tisto o pluton-skem streljanju verzejskih strelov, ki zaradi počasnega

Mihaleka Predla niso nikoli ustrelili hčera, je spoukajal očeta sin Miha, ki je milo-nik v M. Soboti.

»Kaj bi to, ko pa je gluhil Mihalek počil vedno tebe ta-kost, ko je se sagnost, se je potopil v obzornost ver-zejskih silcarjev oče Jakob in radovednost nasu ni huj-šemu jamaških spodb o bo-jih s Kruki, ki so se bojda na veliko krogali Verzeja.

Se in se bi pripovedoval kleni moč o svoji burni mi-šlosti, toda začela se je go-tolja, pravo prečko gostitva-nje, silastoprečica pa je mnošica poposprela v mati-čno urad, kjer je odobrnik An-toni Kupan izročil zlatoporo-čnega listino občinske skupščine Ljubomer.

BORO BOROVIC

TUDI MURA KAZE DNO — Po podatkih sekoje za vodno gospodarstvo v Gornji Radgoni je znašal vodostaj reke Mure konec preteklega tedna 114 centimetrov, kar je komaj dobra polovica letnega povprečja. Reka se je povsem umaknala v najvišji del korita, tako da so med številnimi prodnatimi otoki obstali ponekod tudi znani muraški mlini. Pravijo, da se mlinarji na Muri še slepa niso znašli v taki zagaži. Na sliki: podoba struge Mure pri verzejskem mostu.

Zdravniki so preobremenjeni

Primarij dr. Adolf Drošč, direktor ZD Maribor, o nekaterih problemih tega zavoda

V zdravstvenem domu Maribor primanjkuje zdravnikov splošne prakse. Zaradi tega so zdravniki preobremenjeni in morajo delati v podaljšanem času in pogosto dežurati, kar vpliva na strokovnost, odnos do pacientov, medsebojne odnose zdravstvenih delavcev in pomanjkanje časa za stike s delovnimi organizacijami. Na splošnega zdravnika v ordinaciji pride povprečno 4600 prebivalcev, kar je visoko nad republičkim povprečjem.

Iz posebne publikacije »Voda za zdravstveno varstvo SRS« je razvidno, da šteje mariborska regija prav toliko zdravnikov splošne prakse kot celjska, ki je veliko manjša. To je povedal primarij dr. Adolf Drošč, direktor ZD Maribor, ko je govoril o nekaterih kadrovskih problemih te zdravstvene ustanove.

Na območju ZD Maribor bi potrebovali okoli 20 zdravnikov splošne prakse.

Beg v specializacijo, boljše delovni pogoji in ugodnejši osební dohodki v bolnišnici so po mnenju primarija dr. Drošca prav gotovo eden od glavnih vzrokov za takšno stanje. Dosedanje izkušnje so pokazale, da potrebuje medicina tudi specialiste iz splošne medicine. Dva zdravnikata sta se več let takšna specialista in sta si pridobila tudi naziv magistr. Sedem zdravnikov pa je sedaj na takšni specializaciji.

Drugi vzrok je v pomanjkanju stanovanj za zdravnike, ki jih sicer ne morejo dobiti. Zdravstveni dom Maribor je vložil 3 milijone 300 tisoč dinarjev za stanovanjsko gradnjo in od leta 1962 dalje kupil več kot 40 stanovanj.

Občina Center je pred leti dodelila ZD Maribor 23 stanovanj. Zgodnjih pet let pa niso dobili nobenega stanovanja. Podpirali so tudi individualno gradnjo oin dodelili 55 prostolovno posojila v višini okoli 440.000 dinarjev. Nekateri zdravstveni delavci pa žive kljub temu še vedno v utamjenih in neprimernih stanovanjih.

Pomanjkljiva kadrovska zasedba in finančno stanje ne dovoljujeta, da bi sodelavce bolj pošiljali na izpopolnjevanje iz Maribora. V glavnem se strokovno izpopolnjujejo v zavodu. Letos je bilo že sedem predavanj za zdravnike, dve za zobne terapevte, pet pa za zobne tehničarje, in asistentske, laboratorijske teh-nike, ki ostale ter ved predava-nj in medicinske sestre vseh smeri.

Kljub temu pa je bilo na eno ali več dnevnom strokovnem izpopolnjevanju manj Maribora 48 zdravnikov, vključujoč tudi stomatologe, 9 medicinskih sester in 10 ostalih višjih in srednjih zdravstvenih delavcev. Dva sodelavca iz Centra za korek-cijo sluha in govora sta bila na enajstodnevem seminarju.

Udeležili sem se zadnje konference in poslušal poročilo sekretarja osnovne organizacije, ki vključuje 122 članov. Prešel sem člane in takoj opazil da niso aklepnji. Ko je sekretar prebral svoje poročilo, je predstavnik verifikacijske komisije ugotovil na slednji rezultat: od 122 članov organizacije jih je prišlo na letošno konferenco le 45. Od 77 odsotnih članov je 26 članov opravilo svojo odsotnost 51 članov pa ne.

Kot smo že poročali, so namesto letne konference imeli članski sestaneke. Ne mislim zavede dramatiizirati, temveč opozoriti le na nekatero ugotovitev. Nedvomno so člani ZK v tovarni bili prisotni v samopostrežnih organih, kjer so izpolnjevali svoje dolžnosti. Vse preznalo pa so se zanimali za delo partijske organizacije, ki se je sestala zadnjič ob izvolitvi sedanjega sekretarja in sedaj spet na konferenci.

Občutek o anonimnosti sem dobil tudi na sestanku organizacije, ko sem ugotovil, da se nekateri člani med seboj sploh ne poznajo.

Razprava je pokazala, da bi kasneje preučiti sedanje obilko organizacije ZK v tovarni. Morda je sedanja organizacija resnično preobsežna ter se tudi zaradi tega ni pogostejše sestala. Na sestanku je eden od članov menil, da ga tudi, saj v tovarni niso organizirali slovenske seje v počastitev 50-letnice ZKJ. Za to pa se ni prepomno.

Positivno je to, da so se člani po nedeljski konferenci iz širini in začeli iskati vzroke za svojo premajhno dejavnost, za redko sestajanje in dogovarjanje o raznih problemih. Kritične besede pa so seveda namenjene predvsem tistim članom organizacije, ki niso opravili svojega izostanka in tudi sicer ne delujejo kot člani organizacije.

MARJAN KOS

Prizadevanja obč. skupščine v Murski Soboti, da bi to mlado mesto dobilo čimprej sodoben vodovod, niso ostala brez uspeha. Vodovod bodo financirali iz sredstev republiškega sklada za stanovanjsko in komunalno gradnjo, ki bo dal v prvi fazi na razpolago milijon dinarjev kredita, v treh letih pa skupaj šest milijonov posojila. Seveda pa bodo levi deleži te investicije, ki bo znašala okoli dvajset milijonov dinarjev, prispevali sotoška občina, občani in gospodarstvo.

Pred dnevi so se že lotili prve faze urejanja tega zelo pomembnega komunalnega objekta. Tako so že določili lokacijo za štiri vodnjake v Črnskih mejah pri Murski Soboti. Vodnjake bodo izkopali še ta mesec, hkrati pa je skupščina občine Murska Sobotia razpisala licitacijo za gradnjo osnovnega vodovodnega omrežja in črpalnice. Na ta način naj bi že prihodnje leto dobila živilska predelovalna industrija vodo iz novega vodovoda, kar je za gospodarstvo te občine zelo pomembno. B. B.

OGLAŠUJTE V DELU

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

MARIBOR

Anonimna Zveza komunistov?

Ali je ZK v Elektrokovini anonimna? Tako sem se vprašal, ko sem pred dnevi iskal dvorano v mariborski Elektrokovini, v kateri naj bi se sestajajo člani ZK v tovarni. Tudi dva delavca, ki sta hiteela domov, o konferenci ali sta vedela ničesar. Tretji član kolektiva je vedel, da je konferenca, vendar ne, kje.

Udeležili sem se zadnje konference in poslušal poročilo sekretarja osnovne organizacije, ki vključuje 122 članov. Prešel sem člane in takoj opazil da niso aklepnji. Ko je sekretar prebral svoje poročilo, je predstavnik verifikacijske komisije ugotovil na slednji rezultat: od 122 članov organizacije jih je prišlo na letošno konferenco le 45. Od 77 odsotnih članov je 26 članov opravilo svojo odsotnost 51 članov pa ne.

Kot smo že poročali, so namesto letne konference imeli članski sestaneke. Ne mislim zavede dramatiizirati, temveč opozoriti le na nekatero ugotovitev. Nedvomno so člani ZK v tovarni bili prisotni v samopostrežnih organih, kjer so izpolnjevali svoje dolžnosti. Vse preznalo pa so se zanimali za delo partijske organizacije, ki se je sestala zadnjič ob izvolitvi sedanjega sekretarja in sedaj spet na konferenci.

Občutek o anonimnosti sem dobil tudi na sestanku organizacije, ko sem ugotovil, da se nekateri člani med seboj sploh ne poznajo.

Razprava je pokazala, da bi kasneje preučiti sedanje obilko organizacije ZK v tovarni. Morda je sedanja organizacija resnično preobsežna ter se tudi zaradi tega ni pogostejše sestala. Na sestanku je eden od članov menil, da ga tudi, saj v tovarni niso organizirali slovenske seje v počastitev 50-letnice ZKJ. Za to pa se ni prepomno.

Positivno je to, da so se člani po nedeljski konferenci iz širini in začeli iskati vzroke za svojo premajhno dejavnost, za redko sestajanje in dogovarjanje o raznih problemih. Kritične besede pa so seveda namenjene predvsem tistim članom organizacije, ki niso opravili svojega izostanka in tudi sicer ne delujejo kot člani organizacije.

MARJAN KOS

Prizadevanja obč. skupščine v Murski Soboti, da bi to mlado mesto dobilo čimprej sodoben vodovod, niso ostala brez uspeha. Vodovod bodo financirali iz sredstev republiškega sklada za stanovanjsko in komunalno gradnjo, ki bo dal v prvi fazi na razpolago milijon dinarjev kredita, v treh letih pa skupaj šest milijonov posojila. Seveda pa bodo levi deleži te investicije, ki bo znašala okoli dvajset milijonov dinarjev, prispevali sotoška občina, občani in gospodarstvo.

Pred dnevi so se že lotili prve faze urejanja tega zelo pomembnega komunalnega objekta. Tako so že določili lokacijo za štiri vodnjake v Črnskih mejah pri Murski Soboti. Vodnjake bodo izkopali še ta mesec, hkrati pa je skupščina občine Murska Sobotia razpisala licitacijo za gradnjo osnovnega vodovodnega omrežja in črpalnice. Na ta način naj bi že prihodnje leto dobila živilska predelovalna industrija vodo iz novega vodovoda, kar je za gospodarstvo te občine zelo pomembno. B. B.

OGLAŠUJTE V DELU

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

OPRIT OD 7.30 DO 21. URE

Spet sezona za mlade tehnike

Za začetek bodo priredili v Murski Soboti tečaj za fotomaterije

Dom mladih tehnikov v Murski Soboti je spet postal zbirališče pionirjev in mladine, ki se tudi letos množično pripravlja za sodelovanje na raznih tečajih.

Tako je občinski svet ljudske tehnike v Murski Soboti v sodelovanju s foto-kino klubom že organiziral dva trimesečna tečaja za pionirje osnovnih šol in za srednješolsko mladino, med katero prevladujejo dijaki rakčanske srednje kmetijske šole. Tečajev se udeležujejo tudi osnovnošolci in najboljši oddeljenih krajev v občini, celo iz Filovca in Gornjih Petrovc.

Tajnik občinskega sveta ljudske tehnike Franjo Topolovec nam je povedal, da se bodo mladi tehniki usposobili za samostojno fotografiranje in izdelavo slik. To je tudi pogoj za polovitev tako imenovanega A ispita za fotomaterije.

Občinski svet ljudske tehnike v Murski Soboti bo med drugim priredil v kratkem tudi dvodnevne seminare za učitelje osnovnih šol Pomurja. Tečaj vsebujejo program iz fototehnike, graditev raketnih in sobnih letenih predmetov ter gradivo iz radio-tehnike (sestavljane snovnikov). Prijave učiteljev za te seminare, prihajajo iz vseh štirih pomurskih občin. B. B.

Več elektrike tuji v Pomurju

MURSKA SOBOTA, 10. nov. — Na upravi sotoške enote podjetja Elektro Maribor so danes dobili obvestilo, da do nadaljnjega na tem območju ne bo redukcij električnega toka. Zato v prihodnje tudi ne bodo izklapljali posameznih področij. Električno energijo bodo dobivali tudi vsi večji odjemalci v skladu s sklenjenimi pogodbenimi. Ni pa še povsem jasno, ali bo v prihodnje dovoljena uporaba električnega toka za ogrevanje prostorov. B. BOROVIC

PTUJ

Priprave na občni zbor sindikatov

Na nedavni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta mesta Ptuj so po razpravi o vsebinskih in kadrovskih pripravah na redni občni zbor zveze sindikatov občine Ptuj sklenili, da bodo priprave potekale v dveh smereh: v komisijah občinskega sindikalnega sveta in o osnovnih sindikalnih organizacijah v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Naloga komisij je zlasti preučiti vsa poročila vprašanja gospodarjenja v podjetjih, zlasti se nelikovitost v gospodarstvu ptijske občine. Priprave bodo potekale o standardu delavcev in uveljavljanju sklepov prve konference samoupraviteljev občine Ptuj. Naloga komisij je izdelati tudi poročilo o delovnih pogojih in položaju mladih delavcev, odnosih do valenske mladine in njihovega nadaljnjega zaposlovanja.

Članstvo osnovnih sindikalnih organizacij pa naj bi na svojih delovnih konferencah razpravljalo takorekoč o istih vprašanjih, vendar iz drugega gledišča. Na podlagi zbranih sklepov in pripomb iz obeh smeri pa bo občni zbor zveze sindikatov občine Ptuj sprejel program bodočega delovanja ptijskih sindikatov. I. C.

Odkritje spominske plošče

Op koncu praznovanja, posvečenih 50-letnici Zveze komunistov, SKEJ in neprednih sindikatov je bila v nedeljo popoldne v Gornji vasi pri Freibrodu komemoracija, združena s odkritjem spominske plošče na hiši Hribarjevih, predvojnih revolucionarjev in partizanov. D. H.

Velenju 4.000 motornih vozil

V Velenju izredno hitro narasla števila motornih vozil. Pred dvema letoma so imeli v Saleški dolini 2.893 motornih vozil, lani 3.604, letos konec junija pa že 3.990. Zdaj jih je že nekaj nad 4.000.

Zaradi vedno večjega prometa na cestah, ki v večini primerov ne ustrezajo povčanemu prometu, je tudi čedalje več prometnih nesreč. Nesreče pa terjajo iz leta v leto večji krvni davek. Leta 1967 je v prometnih nesrečah izgubilo življenje 6 oseb, lani 7, v prvih šestih mesecih letos pa štiri. Vzporedno s tem se večja materialna škoda.

Tudi na velenjskem območju prednjačijo med povzročitelji prometnih nesreč vozniki osebnih avtomobilov, sledijo pa jim mopedi in kolesarji. Precej nevarno terjajo tudi neprimerno urejene ceste in križišča. M. L.

Nenavaden uboj pod Veternikom

Zakrinkan napadalec je s tremi strelbi ubil 18-letnega Drago Požuna

SENOVO, 10. nov. — Danes smo izvedeli, da se je v petek pripetil hud zločin v sasejku Veliki Kamen pod Veternikom pri Senovem, Drago Požun, star 18 let, je v petek popoldne pomagal Ivanu Jugu, kmetovalcu iz Velikega Kama, v njegovem vinškem hramu stiskati sadje. Malo po 18. uri so se nadomada odprla vrata, med njimi se je pojavil neznanec, ki je imel obraz zakrit z ru-to ali robcem ter iz neposredne bližine pomeril s pišto v mladenič

Rast

Beograd: višje stolpnice

Novi Beograd raste in se širi mnogo hitreje kakor pa so prej predvideli

Mesto, ki so ga onkraj Save začele graditi mladinske brigade pred več kot dvajsetimi leti takorekoč na močvirnatih tleh, je bilo zamišljeno kot četrtmilijonsko mesto. Zastoj v gradnji je bil zelo dolg zaradi gospodarskih razmer po letu 1948. Trajal je skorajda celo desetletje. Resnično množično gradnje so se na tem področju začele šele pred dobrimi tremi leti. Mestne četrti rastejo kot gobe po dežju. Vsako leto se naseli v novem mestu deset do dvajset tisoč prebivalcev. Prostora za gradnjo pa je še vedno dovolj.

Namesto dosežanih majhnih stolpnice do 13 nadstropij so sedaj vse pogostejše stolpnice do 19 in celo več nadstropij, kajti prostor je kljub vsej razvoju in ga urbaneži želijo izkoristiti s kar največjim pridom.

Zaradi tega gradijo tudi v novih, sodobnejših oblikah. Ob Bežanijski kosi, blizu študentskega naselja, ki je najstarejši del Novega Beograda, so v zadnjem času zgradili nekaj zelo imenitnih nebotičnikov v obliki triperesne detitice. Prostorna poslopja s lepimi stanovanji in odličnim razgledom na Novi Beograd. Toda to postajajo danes že

zastarele sgradbe, kajti skupina arhitektov na čelu s glavnim projektantom Josipom Slobodo se je lotila dela, katerega rezultati so presenetili celo strokovnjake.

Mesto pravokotnih trikotnikov

Ta strokovna skupina je izdelala svojevrstni urbanistični načrt za prostor med Bežanijo in Savo, načrt po katerem bo tu zraslo mesto za 46.000 prebivalcev. To bo mesto pravokotnih trikotnikov. Tako so namreč projektirane stavbe, ki so postavljene ena napram drugi v dolgi vrsti. Prva stanovanja bodo vse-

ljiva že koncem prihodnjega leta, tako vsaj trdijo, kajti gradbena podjetja so se se lotila dela. Kako bodo stanovanjski poslopji in morebitni vnaprej, vendar projektanti sodijo, da bodo imeli največji uspeh in sraka od vseh drugih močnih variant in da so ugodne tudi druge rešitve: maksimalno možno stavebo prebivalcev bo lahko ustvarilo v odličnem razgledu na Savo,

stari Beograd in na Bežanjsko koso, kakor so pa razvrednoti stanovanja. Posebno ugodno je, da bo imelo to naselje (prvo v Beogradu) dovolj parkirnega prostora, kajti v pritličju sploh ne bo stanovanj, temveč garaže, ostrova parkirališča.

Kmalu pol milijona!

Na tak način bodo najbrž kmalu zgradili tudi drugo mesto v Novem Beogradu s 50.000 prebivalci, tako da lahko v zelo kratkem času računamo na več kakor deset milijonov prebivalcev v novem Beogradu in tudi s tem, da bo končna številka prebivalcev v novem delu metropole kmalu celo presegla pol milijona prebivalcev.

Tukaj nameravajo skladno izkoristiti tudi vsepotnost na Bežanijski kosi. Tamkaj bodo namreč gradili majhne družinske hišice, vendar na podobno terasno način kot one velike.

Zaradi tega bo celota tega urbanističnega področja estetsko popolna.

Ingled tega dela Novega Beograda pa bo temu mestu dal svežino, ker bo odpravil dosedanje monotono in geometrijsko togo razvrščeno visokih stolpnice.

VIKTOR SIREC

Rokopisi

Leta 1915 so neznanom kam inigrali dragoceni starorokopisi iz 13. in 14. stoletja. Ukrali so jih iz trezorjev beograjskega naselja, ki je bil takrat v Beogradu. Rokopisi so bili najbrž dragoceni, saj so vsebovali zgodovinske podatke o Beogradu in njegovih prebivalcih. Rokopisi so bili najbrž dragoceni, saj so vsebovali zgodovinske podatke o Beogradu in njegovih prebivalcih.

polovici stoletja.

Veliki izlet

Spomin na Chopina in Sandovo

Ladja »Jugoslavija« se je na svoji poti proti Kanarskim otokom ustavila tudi v Palmi

Balearsko otočje je postalo krik turistične mode za Zahodno Evropo. Mir in zatišje pred civilizacijsko za Mallorco pa to ne valja več! Vsako poletje — in ne le poletje — do otoka priplovi in prileti trume dopustnikov; samo s letali se je letošnje poletje pripeljalo lesem nič manj kot tri milijone turistov.

Mallorca naj bi bila otok, kjer je najlepše preživeti medene tedne! Morda pa bi bilo to bolje storiti na enem od naših malih in skromnih otokov, kjer je turistična industrija še na rokodelski ravni. Če pa Mallorco vseeno lepa in lepe privlačna; polna je znamenitosti, mnogo je lepših plaž in še več sonca.

Palma — mesto hotelov

Glavno mesto Mallorco in Balearskih otokov je Palma di Mallorca. Razteza se ob skoraj dvajset kilometrov dolgem zalivu, ki se imenuje

TO NISO BENETKE — Kadar v Piranu dežuje

Foto: E. Kaše

Vmitev

Povsod znan

Rado Butja je doma pri Izlahah, njegova jadrnica »Kirru« čaka v Piranu

Malo je takih, prejetih z nepopustljivo vztrajnostjo, pogumom in voljo. In če si zaljubljen v morje, ki te vabi v svoje okrilje, potem se mu predaš. Takšen je Rado Butja iz Izlah pri Zagarju ob Savi, ki je kar dvajset mesecev plul sam s svojo jadrnico »Kirru« okrog sveta. Trda in hkrati lepa je bila ta pot, veselje pa nepopisno, ko je jadrnica butnala ob pomol piranskega pristanišča.

Te dni se je mudil doma na Izlahah, kjer mu je stekla zibel v aspeku Podlipovca. Nasel sem ga pri Bregarjevih, kjer je bil v gosteh pri sestrični Marjani Gošče. Hitro je stekel pogovor in z Radom bi kmalu lahko kramljala celo popoldne in še pozno v noč, pa ne bi mogel vsega opisati.

Prijeten sogovornik je. Morda bi kdo pričakoval opis dogodivščin z vsaj bujno domišljijo? Ne, kereno je bilo njegovo potovanje brez dvoma zanimljivo, ostaja Rado predvsem skromen.

Na mladost mu veže zalosten spomin. Ko sem bil star šest let, smo bili iz Podlipovca izgnani v koncentracijsko taborišče. Po končani vojni sem se vrnil domov. Osnovno šolo sem končal na Izlahah, zatem pa kovinarsko v Zagarju. Izučil sem se za jamskega ključavničarja. Po maturaciji, kjer sem bil pri vojakih, sem odšel v tujino. V Avstraliji sem se leta 1963 odločil za gradnjo jadrnice.

Morje me je od nekdaj privlačilo. Ko sem se začel s gradnjo, nisem smel nehati. Z gradnjo sem pričel marca ali aprila leta 1964, ko je v Avstraliji jesen. Po treh letih je bila jadrnica »Kirru« usposobljena za pot čez ocean. Poleti leta 1967 (decembra) sem odprl od avstralske zahodne obale.

Smer je bila najprej Kororalno morje, pa Nova Gvineja, Singapur, Malajska, Ceylon. Po štirinajstih dneh osamljene ploviče čez indijski ocean se je blizal Durbani v Južni Afriki. Ponovnega srečanja z ljudmi se je veselil. Ko je znova dvignil sidro, je zaplul še dlje proti jugu, do Ria dobre nade in dalje v Atlantik. Pristal je v južnoameriškem Recife, naslednja postaja je bila še na Ameriških otokih. Po dolgi

vožnji je pozdravil Sines, mešec na Portugalski obali, rojstni kraj Vasca da Gama.

Se mimo Gibraltarja in pot do domovine je kar hitro minila. Prva postaja v Jugoslaviji je bila v Budvi. Veselje je bilo nepopisno, ko je plul proti Piranu. Prvič v življenju je videl slovensko obalo! Bil je končno spet doma!

Dobri in lepi trenutki! Ko po dolgi plovi plovi v pristanišče; slovo je kar težko in lepo obnem. Lep, nepopisno je trenutke po neurju, ko spet zasije sonce. Takrat se pomisli: človek je premagal naravne sile. To ve le tisti, ki se je kdaj boril z njimi. Dol-

RADO BUTJA — Najlepše je le doma.

Foto: R. Palčić

ga in včasih tudi samotna pot me je naredila še bolj trmaka. Bil pa je tudi težki trenutek, ko te stisne — kot na primer, ko mi je na odprtem morju prišla v neurju voda v motor... A jadrnica »Kirru« me ni pustila na cedilu. Samota je bila na morju po eni strani včasih zelo ocarljiva. Navadiš se nanjo.

Jadrnica »Kirru« je dobila ime po avstralskem bumerangu. Njeni osebni podatki so: dolžina 18 m, širina 4,5 m in ploščev jader v vetru 85 kvadratnih metrov. Rado je vdratil vsako nepotrebno ropotjo, ki bi bila na jadrnici. Prostor je odmeril le nekaterim dragocenim troljem — prepiranim delujem morskega psa in oklepom nekaj želv, ki jih je ulovil na poti preko Atlantika.

O pristaniku v domovini pa pravi:

»Ko se je Kirru zibala v piranskem pristanišču, je bil občutek nepopisno. Na slovenski obali sem! Slišal sem slovensko govorico. Kaj hoče še več?«

Rado Butja govori angleško in nemško, malo pa še po italijansko. Slovenska beseda mu je tekle zelo gladko, čeravno je že večji del življenja po svetu.

Najraje ima tisto, kar za služi z delom. Tudi pred tem potovanjem mu ni nihče pomagal ob začetku gradnje jadrnice v Avstraliji. Vedno pa je po svetu našel ljudi, ki so mu med potovanjem svetovali ali kako drugače pomagali. To so prijatelji pomorščakov, ki niso bogati ljudje. S hvaležnostjo se jih spominja.

Tudi o ljudeh na Izlahah pravi, da so skoraj kar preveč gostoljubni. A kaj ne bi bili, če posebej, ker je Rado njihove gore list.

In načrti? Najprej se mora denarno postaviti na trdnjavo tla, v prihodnje se hoče pri nas ukvarjati s turizmom. »Kirru« je zdaj zasedena v Piranu. Tu bo preživela in spominjati ji bo moral povsod, če jo bo poznost. Če bi našel kupca, bi jo morda celo prodal.

»Zdaj, ko sem na Izlahah, mi je ta kraj abisal in spomin na morje. Vse je tako lepo domače. Če pa bi bil spet na morju, bi za nekaj časa znova pozabil na Izlake, čeravno so mi ljube. Nisem se sklenil, da bi bilo to moje potovanje zadnje... Rojen sem na Izlahah, doma pa vsepovsod.«

RADOVAN PALČIČ

Ribiči

Štirje vaščani iz Brekova (Srbija), člani ribiškega društva, so ulovili vsak po en mesec sapora. To so: bolničar Jovan, učitelj Zoran, pop-Radko in kmet Velibor. Čeprav poznajo pravila društva ribičev, so ribe lovili s strupenimi kemikalijami. Društvo ribičev v Arliju zahteva od četverice deset tisoč novih dinarjev odškodnine.

Nekrolog

Iz podzemlja na svetlo

Čeprav zaloge še niso izčrpane, bodo rudnik kmalu zaprl

Na vrhu stolpa, s katerega sta dve prekršani kladivci oznanjali, da je tu rudnik, se je zavrtelo kolo. Globina je pogoltnila jekleno vrvo in na njenem koncu dvigalo, ki se je spustilo po nov torov premoga. Za trenutek se je vse umirilo. Potem se je izza železnih prečk začel udarec svona, znak, da lahko dvigalo spet izvišuje. Zalostno je udaril svon v megleno sivino. Ogledal se je kot navček, ki ne ve, da zvon sam sebi. Nihče ne ve, kolikokrat je že zasvožil, vedo pa kolikokrat še bo.

SECOVLJE — Navček že zvonil...

Foto: J. Zrnc

Sečoveljski rudnik bodo letos na Silvestrovo zaprli. Rudarji bodo le še odstranili vse naprave, ki so še kaj vredne. Konec bo črna premoaga, ki je dajal ta naš najbližji rudnik z vzhodom, kmaj pet metrov nad morsko gladino.

Rudnik na železniški postaji

Včasih je iz Trsta v Poreč vožela ozkotirna železnica in na njeni bivši postaji v Sečovljah so začeli kopati premog. To je bilo leta 1935. Geolog Stasche je se sredi prvejnjega stoletja domneval, da se nahaja pod Sečovljami premog. Raziskovalna dela in dela za postavitev vseh na-

prav so trajala tri leta, tako da so izkoristili rudnik le tri leta pred zadnjo vojno, ko so v globini od sto do štiri sto metrov našli na skladi črnega premoga.

Italijo, ki je imela v tistih letih v posesti tudi celo slovensko Primorje, so zaradi napada na Eliploj v svetlo zelo postarani gledali. In nič čudnega ni, če si je potem država, proti kateri so upravičeno izvajali razne gospodarske sankcije, pomagala tudi s sečoveljskim rudnikom.

Rudnik je obratoval tudi med vojno, vendar v precej zmanjšanem obsegu, ker je začela rove zalivati voda. Izkop so zmanjšali na skrajni minimum leta 1944, ker so partizani mnogokrat razstrelili daljnove in s tem vzeli rudniku električno energijo.

Po vojni, ko so sušili poplavljen rove je nepredvidno no vdri v jamo še močnejši vodni tok in jo poplavljal vse do globine 178 metrov, kjer so vodo zaprli pot z betonskim zamaškom in tako rešili vsaj vzhodni del rudnika. Leta 1946 so bila vsa obnovljena dela ustavljena, naprave pa odmontirane in odpeljane v Rašo.

Štiri leta kasneje pa se je rudnik na novo rodil. Izbrali so vodo, ki ga je zalila in obnovili vse naprave. Obnova je trajala tri leta. V prvotnem obsegu je rudnik začel živeti leta 1956. Leta. Takrat je proizvodnja premoga narasla (od 30 ton v prvih letih po obnovi) na 100 ton dnevno.

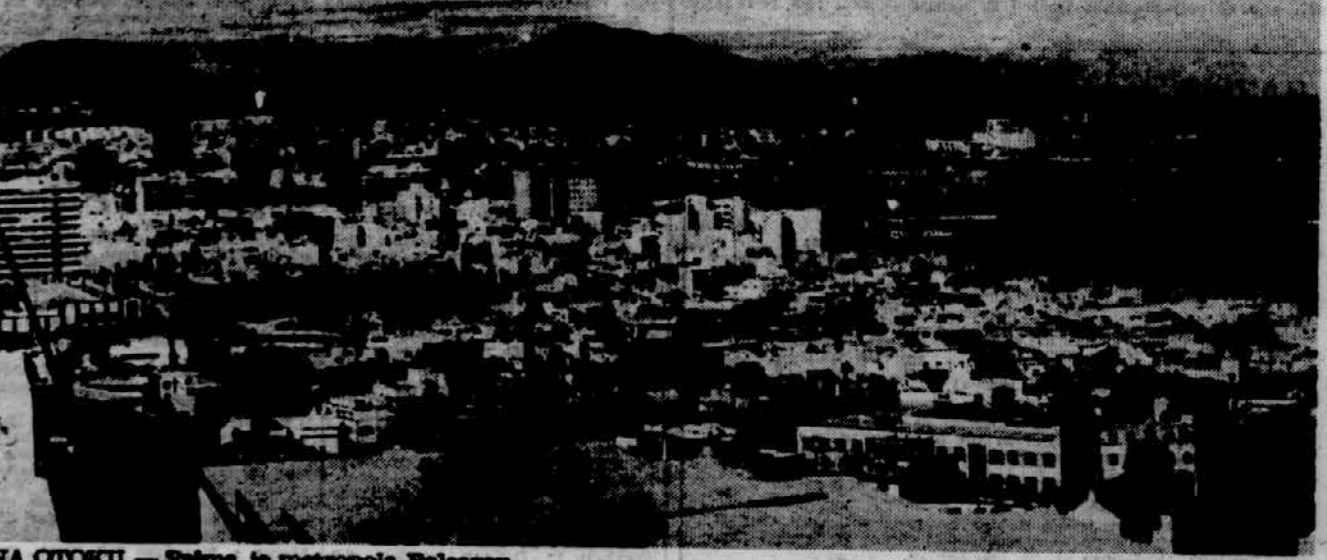
Ce prebramo kratko zgodovino rudnika, del študije inženirja Franca Štularja, spoznamo, da je vse življenje rudnika en sam boj proti vodi. Morali so zapirati cele predele jame, ker je voda iz njih ogrožala vse rudnik.

Ta voda pa ni bila morska, kot bi si lahko kdo mislil saj je morje blizu. To je voda, ki se pretaka pod zemljo po bujskem krasu in ta nadloga si je utrla pot skozi nepropustne kozinske plasti skozi razpoke, ki so nastale zaradi rušenja podzemnih stropov. In borba proti njej? Betonske injekcije, ki so jih pod pritiskom 50 atmosfer vbrizgavali v razpoke.

Premog bo ostal pod zemljo

Po geološki starosti bi moral biti sečoveljski premog rjav, saj je, vendar ga zaradi njegove kurilne vrednosti uvrščajo med črne premoge. Zakaj potem zapiramo ta rudnik, črni premog za koks pa uvažamo? Sečoveljski premog za koks ni dober, ker vsebuje okrog 11 odstotkov švepla, čeprav je njegova kurilna vrednost od 6000 do 6600 kalorij na kilogram.

Po približnih ocenah bo ostalo pod zemljo še toliko premoga, da bi ga lahko izkoristili vsaj še petdeset let. Vendar pa ta premog na tržišču ne uspeva, ker je predrag. Drago je izkopavanje, čeprav ga rudarji hočejo čimbolj poceniti. Primer teh težav je, da so v jami uredili posebne zbiralnike v katere se steka voda, pritok

NA OTOKU — Palma je metropola Balearov

Foto: A. Podbevšek

ne znate špansko, se bodo znali potruditi, da vam z rokami čim bolj pomagajo. Notranjost otoka pa je suha in precej hribovita. Rek sploh ni in vode precej primanjkuje. Vodnjaki so globoki tudi po trideset metrov. V globini je najdejo talno vodo, ki menda priteče pod morskim dnem iz Francije. Tisti dan, ko smo se Jugoslovanci vozili po otoku je celo deževalo. Za domačine je bilo to že pravo čudovje, za nas pa varok za slabo voljo.

»To je poezija...«

Kakih 17 kilometrov od Palme leži mestce Valdemosa. Skrito je med skalnatimi hribovjem. O tem kraju je Georg Sand napisal: »To je poezija, samota in vse kar daje umetnosti navdih pod soncem.« Pisateljica je v tem kraju preživela zimo skupaj s Chopinom. Pred sto tridesetimi leti!

Valdemosa se od tistih časov ni dosti spremenila. Le za turiste je dobro preurejena. Mnogi pridejo prav zaradi spomina na pisateljico in skladatelja. V starem valdemoskem samostanu je muzej, posvečen Chopinu in Sandovi.

Kdo ne bi ostal na tem

Uspeh domačega znanstvenika

Dr. inž. Krunoslav Mihajlovič je docent na katedri za geodezijo pri geodetskem oddelku gradbene fakultete v Beogradu. Pred kratkim je ta mladi matematik dokazal, da se je zmotil veliki nemški matematik, astronom in geodet Karl F. Gauss (1777—1855). Po štiriletnih raziskavah — poročila beograjskega Ekspres Politika — in mnogih objavljenih raspravah v domači in tuji strokovni literaturi lahko dr. inž. Krunoslav Mihajlovič trdi, da sedanjí način izračunavanja koordinat pri doizanju posameznih točk in izdelave geodetske mreže — kratkoma ni dovolj natančen.

S tem mladi matematik dokazuje, da dosežanj in od vseh na svetu sprejeti način izračunavanja koordinatnih točk sploh ni ustrezen in dovolj natančen. Mihajlovič trdi, da bodo sedaj z njegovo metodo izračunane koordinatne točke ne le bolj natančne, temveč bodo pri tem porabili znatno manj časa, da bi jih izmerili. To naj bi precej pocenilo geodetska merjenja na zemljiščih. Veliko najvidnejših geodetskih strokovnjakov v tujini je izrazilo beograjskemu matematiku svoje priznanje.

2. Anulu, v tavnem Anapurnu 2? Je ob desetih vglasi: »Maybe this Anapurna 2?« Pokaže pa na Anapurnu 4, ki ravno pa sledi iz precej doline. Fant stopa in strkel pozablil in tudi sledi v dolino, do dna zgrešeno in tavnemu pa ni prijetno, dokler se ob nekakšnem hramnem hlevu ne spomni: Here mister Roberts camp! Gotovo smo v dolini Sepča Chola, ki vodi navzgor proti bema ledeniku, polzečima spod Anapurnu 2 in Anapurnu 3. V glavnem se počke požgane gorovje, ustavi se na povesni orej, ki ni več daleč, na vrhu meroma ozkem pasu gorskih navnikov, ki brž preidejo v meg in skale. Iz te krnice bomo obrnili navzgor pro-

Festival

Gledališče

RTV Ljubljana**Kino**

Predavanje

Obvestila

Rok prijave je 10 dni od dneva objave. 10053

IZDAJA IN FISKALNA CASOVNA
NABAVNIŠKE 20.463 ZA ZIT

77-141
Škufca stalne pripravljenosti je
na območje Medvod in Velika
Lest.

...dobite v Filharmoniji.

NEW INNOVATIONS

Vrtalni stroji

GUSELLA & Co. TRST. VIA GAMBINI 26. TEL. 766-300

Mali oglasi

1. The United States has a long history of supporting human rights and democracy around the world. This commitment is reflected in our foreign policy and our aid programs. We believe that every person has the right to live in a free and democratic society.

NAJNOVEJŠA

iz naše bogate in kakovostne kolekcije cigaret

LONG SIZE (dolžina ci-
garete 85 mm)

Filter lastne izdelave po ameriški licenci

FABRIKA DUVANA SARAJEVO

IZDAJA IN FIŠKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 - TELEFONI 23-632 DO 23-636 - OGLASNA SLUŽBA LJUBLJANA, SUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 - ODDELEK ZA LJUBLJANSKE
NAROČNIKE 20-463 ZA ZUNANJE NAROČNIKE 311-697, POŠTNI PREDAL 29 - EKSPEDIT TELEFON 314-792 - BRZLOAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA - ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVOD-
STVA LJUBLJANA 501-1167/2 - Mesečna naročnina 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) - ROKOPIŠOV NE VRACAMO

telefon dežurnega
urednika 20-646

JOSIP KRAŠ

TVORNICA ČOKOLADE, BOMBONA I KEKSA
ZAGREB, BRANIMIROVA 29

NATEČAJ

O SPOSOBNOSTI IZVAJALCA

za gradnjo naslednjih objektov na lokaciji novega obrata Maksimir-Ravnice, Zagreb.

1. Skladišče surovin 4000 m²
2. Ceste in parkirnega prostora 10000 m²
3. Vhodna in izhodna porta 500 m²

Objekti pod točko 1. in 3. — jeklena konstrukcija in montažne plošče, ceste asfalt na prodnati podlagi.

Investicijska vsota za objekte 1. in 3. je 4.600.000 din za ceste pa 2.000.000 din.

Gradnja bo potekala v etapah.

Rok za izvedbo prve etape 1000 kv. m skladišča je 60 delovnih dni od podpisa pogodbe.

Rok za izvedbo prve etape gradnje ceste približno 3000 kv. m je 45 delovnih dni od podpisa pogodbe.

Zainteresirana podjetja lahko sodelujejo v natečaju tudi ločeno za objekte pod točko 1. in 3. ter ceste pod točko 2.

Rok za ponudbe je 30 dni.

Investitor bo o izidih natečaja obvestil udeležence v 8 dneh.

Prednost bodo imeli izvajalci, ki so pripravljeni kreditirati dela.

Vsa podrobna pojasnila daje sektor za razvoj in investicije, Maksimir — Ravnice (telefon 647-211, hišni 113).

10056

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil dolgoletni sodelavec

Franci Šubelj

dipl. ing. arh.

Od pokojnika se bomo poslovili v sredo, 12. novembra 1969, ob 15. uri na pokopališču v Stožicah

Kolektiv Zavoda ing. Stanka Bloudka

Podjetje
»NOVOPREM«
Domžale

sprejme
v redno delovno
razmerje:

več mizarjev,
polkvalificiranih
in nekvalificiranih
delavcev ter
referenta za obračun OD
lesnega tehnika
gornirca

Osebnih dohodkov po pravilniku o OD ter akordu.
Ponudbe na sprejem pošljite upravi podjetja »Novopreme Domžale, Titov trg.«
10054

POMAGAJ SI SAM
IN UNIO
TI BO POMAGAL

KMETIJSKO
GOSPODARSTVO
ŠKOFJA LOKA
»MESOIZDELKI«

razglašja
prosta mesta za

3 VAJENCE

za svoje mesnice
v Ljubljani.

Ponudbe pošljite na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka, Mestni trg 20.
10047

M·A·N

Delavnice za popravila M·A·N motorjev
Pregled in naravna zavor
Originalni M·A·N nadomestni deli
Rabljeni tovornjaki
Prodaja novih M·A·N vozil

Skladišče je odprto od ponedeljka do petka od 7.30–17.00 — ob sobotah samo od 8.00–12.00

Postrežemo vas v vseh jugoslovanskih jezikih in opravimo naročila takoj.

AUSTRO M·A·N — GMBH

Gradec, Asperngasse 18
(za glavnim kolodvorom)

Telefon (03122) 51-5-91, Telex 03-1426

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega očeta, starega očeta in strica

JOŽETA ROTA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so s nami iskreno sočustvovali in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi vsem posameznikom in kolektivom, ki so darovali cvetje in vence. Posebna zahvala velja godbi na pihala in pevskemu zboru Tovarne lesovine in lepence Ceršak, ki so našega očeta spremlili na njegovi zadnji poti in tov. Korošcu za poslovljene besede ob odprtem grobu.

Zalujoče družine Rot, Rupnik in Kostanjek

ZAHVALA

Ob prezgodnji in nepričakovani izgubi našega zlatega moža, očca, brata in strica

ROMANA KOBETA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in stanovalcem Kalanove 7, ki so s nami sočustvovali in nam izrazili ustno ali pismeno sožalje ter zasuli njegov grob z venci in cvetjem in ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Godcu, dr. Godčevi ter osebju stalne internistične službe, ki so se trudili, da bi ga ohranili pri življenju. Posebno bi se radi zahvalili generalnemu direktorju veletrgovine Astra tov. Savornu in vsemu kolektivu za vence ter moralno in materialno pomoč; prav tako iskrena hvala organizaciji ZB, zlasti tovarnicam Mimi Tence in Speli Kos in tovarišem soborcem iz I. SAB VII. korpusa, ki so mu izkazali poslednjo čast, ter pevcem. Za ganljive poslovljene besede in najtočnejše zahvaljujemo tovariščici Mimi Tenci Marjani Marincu, ing. Mojčetu in tov. Rudijski Piskarju, vsem Novomeščanom, ki so ga imeli radi in drugim, ki so prišli od blizu in daleč, da bi počastili njegov spomin, še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči:

žena Dragica, otroka Tomo in Jerica, brat Janez s družino in drugo sorodstvo.

Ljubljana, 10. novembra 1969.

Dotrpel je naš dragi

MIRKO STOJAN

lesni industrijski tehnik
član ZB

Draga pokojnika bomo spremlili k zadnjemu počitku v sredo, dne 12. novembra 1969, ob 15.30

Pogreb bo izpred hiše žalosti Teharje 18 pri Celju

Zalujoči:

mati Ana, sestre Dragica por. Krapež in Jožica por. Novak, bratje Martin, Vlado in Ciril s družinami ter drugo sorodstvo

Teharje, Ljubljana, Celje, Maribor, Velenje, Zaurich, New York, 10. novembra 1969

Po krajši bolezni nas je zapustil naš dragi starši mož, oče in stari oče

JOŽE PETEK

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 12. novembra 1969, ob 15.30 iz hiše žalosti v Godišu na pokopališču v Mekinju

Zena Jožica, sin Jože in hčerka Slavka s družino

Godiš, 10. novembra 1969

Sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo prezgodaj zapustil ljubi mož in oče

ALOJZ ŠUŠTARŠIČ

Na zadnjo pot smo ga spremili v ponedeljek, 10. novembra 1969, ob 15.30 iz Bresta pri Igu

Zalujoči:

žena Pavla, sinovi Jože, Stane, Lojze, hčerka Francka s družinami ter vnuki Blanka, Bojan, Darko, Marjetka

Ig, Ljubljana, 10. novembra 1969

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je za vedno zapustil naš nepozabljeni, dragi

dipl. inž. arhitekture

FRANCI ŠUBELJ

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. novembra 1969, ob 15. uri izpred Smrketa, Titova 215 na pokopališču v Stožicah. Do pogreba leži v Jožefovi mrliški vežici na Žalah

Zalujoči:

žena Milica, mami in ati, sin Franci, brat Lovri s družino, sestre Majda, Nada s možem, Alenka, družine Šubelj, Maru, Ramovi in drugo sorodstvo

Ljubljana, Šmarje-Sap, Toronto, Santiago, 10. novembra 1969

Umrle je naša mama, stara mama, prababica

FRANJA PEZDIR

bivša trafikantka

Pokopali jo bomo v torek, 11. novembra 1969, ob 12. uri iz kapelice sv. Andreja

Prosimo tihga sožalje:

sinova Ivan in Milan, hči Slava, snaha Eli, Majda, Ančka, zet Milan, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

PREMINIL JE NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

STANISLAV CYRANSKI

NA ZADNJO POT GA BOMO POSPREMILI DNE 11. NOVEMBRA 1969, OB 16. URI IZPRED KRIZISCA V KRANJU

DO POGREBA LEŽI DOMA NA KOČJANOV 3

KOLEKTIV SOLSKEGA CENTRA ZP ISKRA KRANJ, KRANJ

Zalostni sporočamo, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

France Ropret

upokojenec,

ustanovitelj mestne godbe in pevskega društva v Laškem

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 12. novembra 1969, ob 16. uri izpred hiše žalosti Strmca 8 na pokopališču v Laškem

Zalujoči:

žena Pavlina, sin Stane, hčerka Majda v imenu vsega sorodstva

Laško, Maribor, Bohinjska Bela, Bled, 11. nov. 1969

Sporočamo, da je po dolgi bolezni umrl naš nekdanji sodelavec

Danilo Delkin

namestnik šefa postaje Ljubljana v pokoju

Pogreb bo v torek, 11. novembra 1969, ob 13. uri na Viču

Nekdanjega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv železniške postaje Ljubljana in Prometne sekcije Ljubljana

UMRL JE NAŠ DOLGOLETNI VODILNI USLUZBENEC

dr. BORIS ZAJEC

SEF UVOZNEGA ODDELKA V POKOJU

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V SREDO, DNE 12. 11. 1969, OB 16. URI, IZ NIKOLAJEVE VEŽICE NA ŽALAH.

IZREDNEGA STROKOVNJAKA IN DOBREGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

»KOVINOTEHNA« CELJE

P. E. »OPREMOTEHNA« LJUBLJANA, KIDRIČEVA ULICA 3

NENADOMA NAS JE ZAPUSTIL NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

IVAN MRAMOR

TEHNIČNI RISAR

NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V SREDO, 12. NOVEMBRA 1969, OB 15.30 NA POKOPALIŠČU V KOČEVJU

ZVESTEGA SODELAVCA IN DOBREGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

DELOVNI KOLEKTIV IN SINDIKALNA ORGANIZACIJA ELEKTRO LJUBLJANA — ENOTA KOČEVJE

V nekaj vrstah

KOPER
Koperjska konferenca — Danes bo na gimnaziji prva redovna konferenca.
Na triletni masaj šoli — Zgodnji tedni se je letna na triletni masaj šoli. Kvaliteta masaje je tudi slabša, čemur pa so dolga visoka. Na ribjem trgu je dovolj šibke. Od sladkovodnih rib poleg krapov prodajajo še sune in postreži.
Koperjske igrice se asfaltirajo — Na starim koperjskem igrišču za gimnazijo so polni asfalt in naredili nove koše.
Parasol v koperjskem klubu — V soboto so nastopili v klubu Parasol iz Liole. Presenetili so s kvalitetnim programom.

PORTOROŽ
Ne Slavnik temveč sklad za urejanje mestnega zemljišča — Sedmega novembra smo v Doli poročali o novem postavljenju na Valetu nad Portorokom. Iz pisarne občinske skupščine so sporočili, da ni Slavnik finančno gradnja postavljen, kot je bilo napovedano, temveč sklad za urejanje mestnega zemljišča v občini Piran.

PIRAN
Martin Krpan v gledališču — Drevi bo slovensko gledališče iz Trsta uprizorilo v Tartinijskem gledališču Levstikovega Martina Krpana. Danilo Turk s to igro praznuje tudi 35-letnico igranja.

AJDOVŠČINA
Posvet gostinških in turističnih delavcev — Danes bo v domu JLA posvetovanje gostinških in turističnih delavcev iz Koprja, Nove Gorice in Postojne. Udeležili se ga bodo tudi zastopniki uprav za dohodke in izpustitve občinske službe pri občinskih skupščinah in mestnih in občinskih skupščinah. Na posvetovanju bodo prisotni tudi predstavniki sindikatov in združenj. Obiskovalci bodo tudi sadniški kombinat Fruita in vinarske kmetijske vinarske združenja v Vipavi.

FRIDNI UPKOJEVCI — Upokojenci Janez Česenik, Franc Lihar in Anton Černigoj ne drže rok krstom, čeprav so upokojenci. Iz lipovca lesa izdelujejo lene ptičke. Pri njih dobijo simčke, ščinkavce, ličice, papige in kragulje. Njihove izdelke kupujejo tudi tujci. Te dni se je oglašal pri Česeniku nek Belgijec, ki je kupil 36 ptičkov in plačal s tujo valuto.

Nova avtopralnica — Prihodnje dni bo pričela obratovati na Goricki cesti poleg benedicinske črpalke Petrol nova pralnica za avtomobile. Zgradi jo je mestna prometna in vstopna služba Društva Velikona. Pralnica je opremljena s sodobnimi stroji, ki jih je uvozil iz Italije.

VIPAVA
Premestitev kinoparavane — Uprava mestnega kina ima namen prenesti prihodnje leto aparaturu v dvorano s družnega doma. Sedanji prostori so namreč neprimerni in na neprimerno mestu. Računajo, da bodo predstave v novih prostorih še aprila.

TOLMIN
Letna konferenca organizacije ZK — Na letni konferenci osnovne organizacije ZK v Tolminu so komunisti razpravljali o organizacijsko kadrovskega problema in gospodarsko komunalnem razvoju občine in Tolmina. Zavezojo se, da bodo v bodoče svoje aktivnosti izražali predvsem v krajevni skupnosti, v delovnih organizacijah in po interesnih področjih. Posvetili, katero vlogo po udariti pa je v tem, da se dolgo ni bilo v Tolminu na konferenci tako velikega števila komunistov.

Javna tribuna v Idriji

Razpravljali so o urbanističnem načrtu mesta

IDRIJA, 10. nov. V prostorih galerije je bila popoldne javna tribuna o urbanističnem načrtu mesta, ki so ga izdelali strokovnjaki Projektnega ateljeja iz Ljubljane. Čeprav udeležba ni bila velika, so prisotni prispevali vrsto tehtnih pripomb.

Na tribuni so razpravljali o mnogih problemih, predvsem glede lokacije objektov družbenega standarda. Najprej velja omeniti, da se tla v središču mesta neenakomerno vgreva in zato so na dolgih zgradbah popokali zidovi. V prihodnje bo treba graditi v tem delu mesta omejitelj in na stolpcih in v tem smislu popraviti načrte za nov zdravstveni dom in novo šolo.

Nova avtobusna postaja bo po načrtih v križišču med Gregorčičevo ulico in Ulico kapetana Miheveca, zraven pa je predviden nov zdravstveni dom. Na tribuni so predlagali, naj bi na tem kompleksu zgradili nov hotel, ki bi bil spadal k avtobusni postaji kot zdravstveni dom. Seveda pa je vprašanje, kje postaviti lokacijo za zdravstveni dom. Na nasprotnem bregu Idrije bo Idrija dobila novo osnovno šolo, ki bo prva šola zgradila v mestu po letu 1903, ko je bila zgrajena reka.

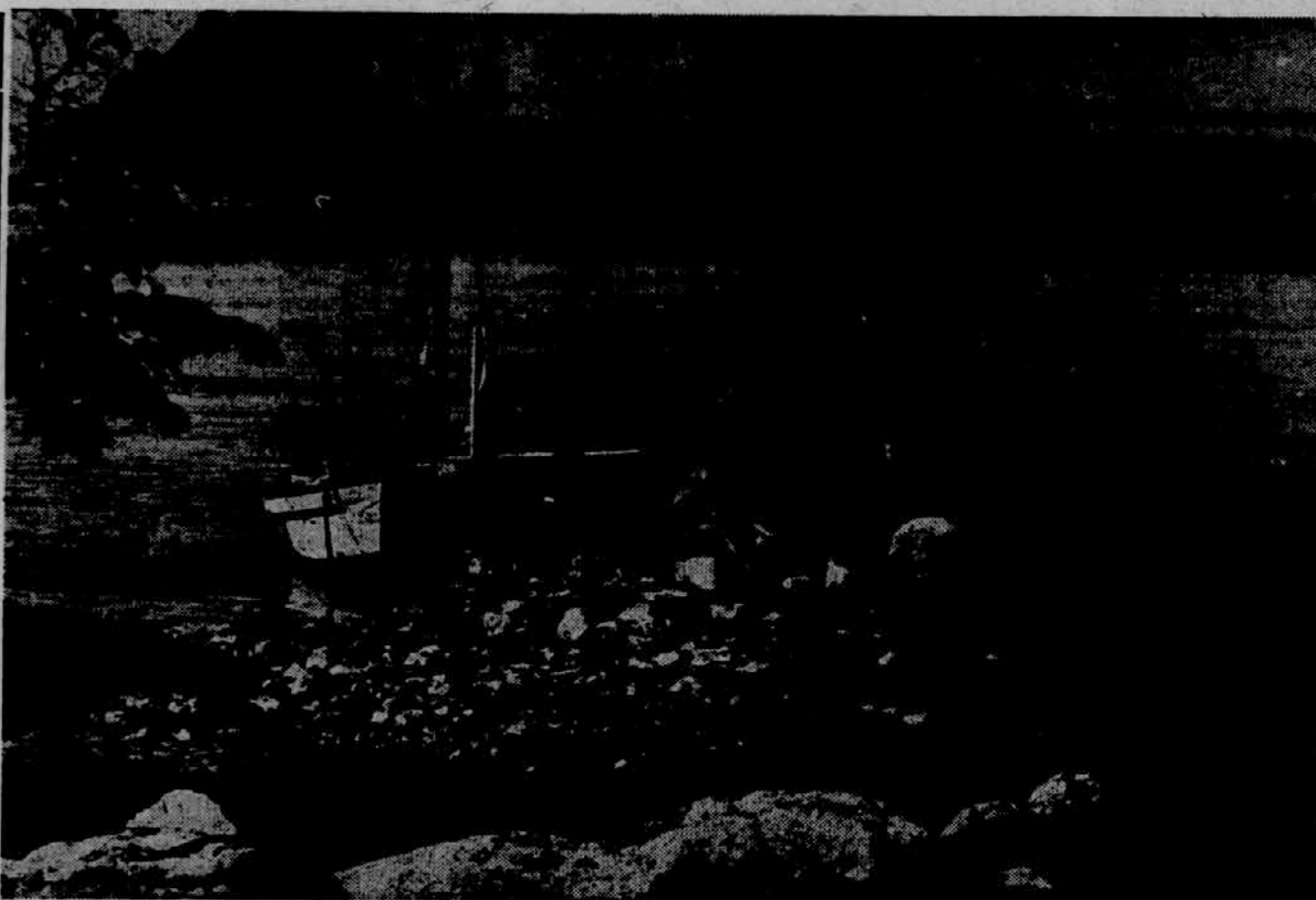
Urbanistični načrt pa ne rešuje mnogo problemov, ki skoraj dnevno tarejo Idrijčane.

ne. Tu velja predvsem omeniti objekt družbene prehrane, ki ga Idrija še vedno nima, čeprav je nujno potreben. Problem je že precej pereč, saj živi v mestu več kot 6000 prebivalcev.

Mesto nujno potrebuje tudi novo kulturno dvorano, saj sedanja ne ustreza več namenu. Predstavnik trgovskega podjetja Universal se je zanimal, kako so v načrtu predvidena skladišča snesti za premo, gradbeni material in podobno. Z naraščanjem prebivalstva rastejo tudi te potrebe. Predstavnik projektanta je obrazložil, da so skladišča predvidena v bližini Zagoda, kjer bo nastala površina približno enega hektarja, ko bo do spremenitve tla Idrije. Do takrat pa bo treba rešiti ta problem na površinah ob obeh straneh Idrije blizu Marofa.

Na tribuni so tudi poudarili, da bo treba v urbanistični načrt mesta dajati vključiti še ves predel do Spodnje Idrije, oziroma Kanomlje, saj to predstavlja eno celoto.

A. PIKOVIC

NEVSAKDANJA JESENSKA RAZGLEDNICA — Čeprav je čas kopanja mimo, pa je v sončnih jesenskih dneh ob istrski obali kdaj pa kdaj videti prizore, ki spominjajo na toplo poletje. Ribčeva sta se dni dvignila iz nekaj metrov globljega morskotnega dna kopico poroženega kamnja, iz katerega skulata zdeli dobiti čimveč slastnih školjk — kamena.

Foto: J. Mikuš

Odločite se, ali pa boste na cesti

Igor Milošič in Slobodan Vejnovič starezprimerni samovolji nad njim in njegovo šestčlansko družino: »Kam naj bi se pritožili, če je sodnik tako rekel?«

Pet let je visel nad družino Ivana Makovca, delavca pri Slovenskosciji iz Piese 28, Dalmokov meč. Pet let je bila šestčlanska družina napravana v negotovosti, kje bodo imeli čez teden ali dva stroho nad glavo. Teh pet let življenja je pustilo sledove na njem, ženi in tudi otroci.

Nit Dalmokovega meča se je preteglava sadnjega dne okotila in začelo se je teden dni solca, ko jih je pestil obup in dvom, če je kjerkoli na svetu še pravica. In končno je posegel vmes svet za socialno varstvo piranske občine.

Prodana hiša z najemnikom vred

Ivan Makovac je stanoval od leta 1960. v Piesi 28. »To je naš najboljši delavec, priden in zanesljiv,« je povedal Bojan Kenda, vodja gradbišča Slovenskoscije na Belem križu.

Makovac je stanoval v hiši splošnega ljudskega premoženja. Ni bila prevelika za šestčlansko družino. Okoli je nekaj zemlje. Tako se je delo živelo.

Leta 1964, so dali hišo na dražbo. Makovac ni imel denarja. Kupil jo je (kakor je videti iz pogodbe) Benedikt Kleva iz Liole za 577.000 starih dinarjev.

Novi lastnik hiše se je seveda hotel znebiti najemnika. Ponujal mu je stanovanje, saj ne enakovredna. Tudi Makovac je sam iskal, da bi se končno rešil negotovosti.

Oktober 1968. je Kleva prodal hišo (seveda z najemnikom vred) uslužbenki na RTV Ljubljana, Mirjam Majdič. Po pogodbi za 2 milijona starih dinarjev.

Čeprav je bila to ves čas stanovanjska hiša, jo je hotel zdat Majdičeva spremeniti v podružniško. Kot Kleva je

Makovcu ponujala razne možnosti za iskanje. Seveda nobene enakovredne.

Malo zlepa, še več pa zgrda

30. oktobra so Makovca preselili v Piesi 134. Pred tem so ga na razne načine pripravljali, da se temu ne bi upiral.

Predsednik piranskega občinskega sodišča Mirko Lovčev je bil s Makovcem v novem stanovanju. To je hiša, oddaljena približno 3 kilometre od avtobusne postaje, brez vode in v takem stanju, da je neprimerna za bivanje. Pred več leti jo je lastnik podaril občini in zdaj prejema mesečno 200 dinarjev vdržavljajine. Z njo lahko upravlja »M« pristojni organ občinske skupščine. Ne da bi ta »M« vedel, pa je predsednik sodišča (kot je sam povedal ni bilo nobenega sodnega postopka) odredil, da se Makovac preseli v to hišo. Kot pravi Makovac, se s tem ni strinjal, a mu je Lovčevski zagrozil:

»Odločite se za to, ali pa boste na cesti...«

Mirjam Majdič je 28. oktobra sporočila v pisarno Makovcu, da bo prišla v petek, 31. oktobra. V njem pravi med drugim:

»Trdno sem prepričana, da boste z novim stanovanjem bolj zadovoljni, saj ne bo treba plačevati fite. Jas pa bi računala na stanovanje najmanj 12.000 dinarjev na mesec, kar bi mi ni nikakor ne mogli plačati. Opozarjam vas, da se ne boste premešili na selitev, ker boste potem vse sami plačali in vam bom zaradi tega še svoje skodelice. Torej bodite pametni in gajte, da boste v petek, 31. oktobra 1969, agurno pripravljeni.«

Pod takimi in podobnimi pritiski so 31. oktobra družina Ivana Makovca preselili v Piesi 134. V hišo, last splošnega ljudskega premoženja, kar bi po pametnem bilo, da bi se Makovac preselil v to hišo. Kot pravi Makovac, se s tem ni strinjal, a mu je Lovčevski zagrozil:

»Zdaj vidimo, da je še pravica.«

Ob preselitvi družine Makovca so se sosedje sgrajali in nekateri pravijo, da so hoteli organizirati demonstracijo. Tako je zadeva prišla na ušesa tudi predstavnikom občinskega sveta za socialno varstvo. — »Kako da se niste obrnili na pristojne organe?« so vprašali Makovca.

»Kaj naj bi se pritožili, ko je sodnik tako rekel,« je odvrnil od vsega, kar je moral prenesti, psihično zlomljeni Makovac.

Neskončna nasilna vsestev je dobila svoj epilog: Družina Makovca so preselili nazaj v Piesi 28. Ko so zisgali v volila, ravnar stvari sicer pridne družine, so se spet zbrali sosede. Nekateri so imeli solze v očeh in so izjavljali:

»Zdaj vidimo, da je še pravica.«

S temi besedami so pove. dail mnogo.

Obalno območje in elasti piranske občine je zelo privlačna za gradnjo in ureditvjo podružniških hišic. V občini skušajo pritegniti čim več ljudi, da bi si tu ustvarili začasno ali stalno bivališče. Vsekaror pa imajo prav, če so odločno proti, da bi kdorkoli skušal s izkoriščanjem drugih pri do svojega stora na soncu ob morju. Zato bo ob tem primeru brž črna občinska skupščina še morala reči svojo besedo, ni manj pa tudi o tem, kako je mogoče, da ob sodelovanju čuvarja pravice lahko pride do tako nečloveške in nezakonite manipuliranja z družino preproste, v pravih zadevah nevednega človeka.

GUSTAV GUZEJ

Zakaj tako?

Kockarnica na cesti

Za staro kavarno na Carpacijevem trgu v Kopru ob kiosku za sadje je te dni videti starejšega možaka. Po mizi je razstavljeni različne predmete, tranzistor, budilke, ročne ure ter razne druge manj vredne predmete.

Okoli mise se zbere gruča ljudi. Možak pa jim ponuja, naj si kupijo za dva ali pa pet dinarjev srečec. Za dva dinarja lahko vsak kupi ovojčico, v njej pa listek, na katerem je napisano, kakšen dobiček je srečanje prigljal.

Za pet dinarjev dobi igralec čašo s nekaj kroglicami, ki jih spusti na polje s volbitnimi za posamezne številke. Po vsoti treh števil pa dobi enega izmed predmetov, ki je napisan na posebni razpredelnici.

Gre za običajno sejmarsko igranje na srečo. Navidez pa je dokaj privlačna: vsak dobi po nekaj za svoj denar. Vse kar pa je tako privlačna, od iztirka ostane nekaj čistejša, sicer organizatorji te igre ne bi kazalo postajati ob mizici.

Po zakonu o igrah na srečo taka dejavnost ni dovoljena. Pa vendarle ni nikomur nič mar, čeprav se ta igra na srečo odvija vsem na oči.

Res, da materialno ne pomeni kaj posebnega, saj ne oskoduje igralcev za velike zneke. Hujše je, ker je pravzaprav nazadnje našim načelom, da ni niga na srečo, temveč človekovo delo tisto, s katerim je mogoče priti do materialnih dobrin.

G. GUZEJ

Dr. Milan Kessler

Obisk iz Beograda

NOVA GORICA, 10. nov. — Danes so se mudili v Novi Gorici predsednik beogradske občine Voždovac Zoran Natič ter direktorji štirih večjih trgovskih podjetij. S predstavniki občinske skupščine so si ogledali nastajajoče trgovske središče ter se pogovarjali o možnostih, da bi beogradska trgovska podjetja investirala svoja sredstva v gradnjo nekaterih lokalov.

L. K.

IDRIJA

Občni zbor ZROP

Pred nevi je bil v Idriji ustanovni občni zbor Združenja razvarnih oficijerjev in podoficijerjev. Ta organizacija se je odcepila od ZZB ter postala samostojna. Vendar bo še vedno aktivno sodelovala z organizacijo ZZB NOV.

Razprava je potekala v glavnem o vzgoji članstva in vojaških in splošnih vsebinah obrambe domovine. Poudarili so, da mora biti vsak seznanjen s konceptom vsehsplošne obrambe.

Zavzeli so se tudi za ponovno oživitve strelske organizacije v Idriji, kjer delujejo le nekatere skupine, brez občinskega vodstva. Prav strelske organizacije lahko mnogo prispejejo k obrambi in sposobnosti svojih članov.

Na občnem zboru so sprejeli statut ZROP ter izvolili člana za republiški odbor ZROP.

J. J.

Poživitev prometa ob meji

V Kopru se je sestala komisija za preučevanja malobojnega blagovnega prometa

V Kopru se je pred dnevi sestala komisija za preučevanje gospodarskih in družbenih tokov pri izvažanju regionalnih sporazumov o malobojnem blagovnem prometu. Ugotovili so, da je blagovna menjava v okviru teh sporazumov dosegla najvišjo raven v letu 1966, nato pa je začela občutno upadati. V preteklem letu se je število potnikov povečalo la za dva odstotka.

Komisija podpira vsa prizadevanja za poživitev malobojnega prometa. Med drugim so sprejeli več sklepov: treba je odobriti določeni kontingenti sredstev za olajšave pri malobojnih operacijah. Na prehodno Skofije je treba nujno urediti vprašanje carinske skuse. Občinske skupščine naj bi s republiškim pristojnim organi poskrbele za ureditev pomorskih prehodov v Piranu in v Izoli.

Ze vač let se vlečejo razprave o razširitvi blagovne liste, ki naj bi na eni strani zajela takšne proizvode, ki so zanimivi za Italijo. Toda podjetja ne razpolagajo s potrebnimi deviznimi kvotami. Komisija se zavzema za takšno blagovno listo, kakršno sta izdelali gospodarski zbornici Slovenije in v Hrvaški.

S. Z.

Predavanje o cvetju

V okviru četrtkovih pogovorov z ženami je bilo v Izoli predavanje »Cvetje in doma.« Profesor Vlado Rotar iz Koprja je predaval tako, da je pritegnil pozornost in studil razgiban pogovor. Po teoretičnem delu je sledil praktičen prikaz vrsti dekorativnih rož in lončnic, s ponosno ritvijo razmnoževanje, presajanje in shranjevanja rož čez zimo.

Konec omejitev

KOPER, 10. nov. — Na Elektro-Koper so dopoldne povedali, da so ob ceni uril ukinili ukrepe glede izjemne stanja pri preobitri električne energije. Tudi do sedaj na območju Koprja, ki oskrbuje velik del Primorske, ni prišlo do takih omejitev, da bi bila podjetja zmanjšala ali ustavila proizvodnjo, pač pa s racionalno porabo toka uredila obratovanje s notranjo organizacijo. Pogodbeni odjemalci električne energije dobivajo po pogodbi določene minimalne količine.

G. G.

Dr. Milan Kessler

Obisk iz Beograda

NOVA GORICA, 10. nov. — Danes so se mudili v Novi Gorici predsednik beogradske občine Voždovac Zoran Natič ter direktorji štirih večjih trgovskih podjetij. S predstavniki občinske skupščine so si ogledali nastajajoče trgovske središče ter se pogovarjali o možnostih, da bi beogradska trgovska podjetja investirala svoja sredstva v gradnjo nekaterih lokalov.

L. K.

IDRIJA

Občni zbor ZROP

Pred nevi je bil v Idriji ustanovni občni zbor Združenja razvarnih oficijerjev in podoficijerjev. Ta organizacija se je odcepila od ZZB ter postala samostojna. Vendar bo še vedno aktivno sodelovala z organizacijo ZZB NOV.

Razprava je potekala v glavnem o vzgoji članstva in vojaških in splošnih vsebinah obrambe domovine. Poudarili so, da mora biti vsak seznanjen s konceptom vsehsplošne obrambe.

Zavzeli so se tudi za ponovno oživitve strelske organizacije v Idriji, kjer delujejo le nekatere skupine, brez občinskega vodstva. Prav strelske organizacije lahko mnogo prispejejo k obrambi in sposobnosti svojih članov.

Na občnem zboru so sprejeli statut ZROP ter izvolili člana za republiški odbor ZROP.

J. J.

Sodobna klativiteza

Igor Milošič in Slobodan Vejnovič sta sejala strah po Bistriškem

KOPER, 10. nov. Včeraj sta Igor Milošič in Slobodan Vejnovič z Reke v Opatiji ukradla avtomobil reg. št. MI-De 17966, katerega lastnik še ni znan. Z ukradenim avtomobilom sta se namenila v Ljubljano. Med potjo sta se ustavila v Ribnici, kjer sta se opila in nato nadaljevala pot.

Zaradi prehitre vožnje sta se s avtomobilom prevrnila na nekem ovinku in pristala v potoku ob cesti. Pri nesreči se je Milošič hudo poškodoval, škoda na avtomobilu pa je za 10.000 dinarjev. To pa je bil šele začetek njunega sprintskega pohoda. Na cesti sta ustavila Dušana Perica in ga prosila, da ju zapelje do ambulant.

Peric jima je hotel pomagati, vendar mu je eden izmed padčev še po nekaj metrih prošlo za hrbet pristal trd predmet, češ da ima pištolo ter od Perica zahteval, da avto obrne proti Reki. Peric je moral ubogati. V Gornji Bitnji je moral pri neki hiši ustaviti avtomobil in eden izmed nasilnežev se je šel umiti v hišo Franca Gomada, kjer je odkril sekuro in s njo v roki zahteval plačilo. Nasilnež je nato še 15 minut razbijal po hiši, medtem ko je drugi pazil na Perica.

Od tod sta rokovača s »šoferjima« nadaljevala pot. Pericu sta grozila celo a smrtjo in ga tudi sicer napadala. Med vožnjo je Peric ob cesti videl mlitnik in hitro zapeljal k njemu, skočil iz avtomobila in mu razložil situacijo. Nasilneža sta hotela pobegniti, vendar jima je to mlitnik preprečil. Pristili ju je, da sta šla iz avtomobila.

D. GRCA

Nenavaden uboj pod Veternikom

Zakrnik napadalec je s tremi strelmi ubil 18-letnega Draga Požuna

SENOVO, 10. nov. — Danes smo izvedeli, da se je v petek priplel hud zločin v zasejku Veliki Kamen pod Veternikom pri Senovem, Drago Požun, star 18 let, je v petek popoldne pomagal Ivanu Jugu, kmetovalcu iz Velikega Kamna, v njegovem vinskem hramu stiskati sadje. Malo po 18 uri so se nadomada odprla vrata, med njimi se je pojavil neznanec, ki je imel obraz zakrit z ruto ali robcem ter iz neposredne bližine pomiril s pištolo v mladencu. Neznanec je trikrat ustrelil, z dvema streloma zadela Požuna v hrbet, z enim pa v prsa.

Ivan Jug se niti ni dobro zavedel, za kaj gre, ko je neznanec že zapustil prostor in pobegnil. Ranjeni Drago Požun je zaradi ran kmalu umrl. Mlitičnik, delavci UVJ iz Celja ter preiskovalni sodnik iz Novega mesta so takoj pobegnili na kraj zločina in začeli preiskavo. Danes dopoldne še ni bilo moč ugotoviti ničesar zveleti o zločinu, ker se komisija še ni vrnila s terena. Po nekaterih virih naj bi bil to obračun med mladenci.

Na celjskem območju je bilo po drugi vojni malo podobnih zločinov. Neznanec, ki je ustrelil mladega Požuna, ne more biti neznanec, ker je vedel, da je Požun v hramu pri Jugu, in ker je takol po vstopu uperil pištolo naravnost vanj. V kraju v petek ni bilo mnogo tujcev, niti eden izmed njih pa ne ustreza opisu.

JANEZ SEVER

Ukradel avto in povzročil nesrečo

Dirka mladega zapornika se je končala v Mladinski ulici v Mariboru

MARIBOR, 10. nov. — Vožnja 19-letnega Z. M. iz Celja se je sinoči končala s prometno nesrečo, ki jo je povzročil v Mladinski ulici v Mariboru. Včeraj je bil s skupino drugih zapornikov v Celju, kjer se je ločil od skupine.

Ukradel je osební avto in se s njim odpravil proti Mariboru. Vozi se zelo hitro in na nekaterih cestnih odsekih celo 120 kilometrov na uro. V Mariboru ga je zasledovala milica, ki je bila obveščena o tatvini osebnega avtomobila v Celju. Ko je 19-letni mladenci zapeljal v Mladinsko ulico, je trčil v osební avto, ki ga je vozil pred njim Franc Maček. Na obeh straneh Mladinske ulice so bili namreč parkirani avtomobili. Pri nesreči so bili poškodovani tudi osební avtomobili Ernesta Anželja, Slavka Trkulje, Ivana Raka, Martina Andrejke in Franja Matereza, ki so bili parkirani.

Skupno škodo na vseh avtomobilih cenijo na okoli 13 tisoč dinarjev. Z. M. so odpeljali v mariborski zapor, kjer je pred to nesrečo prebival. Obsojen je bil na zaporno kazen zaradi odvzema avtomobila.

N. S.

Kolesi odpadli z vozila in ubili človeka

Kolesi, ki sta se v Zalcu sneli s tovornjaka, sta se kotallili dalje

ZALEC, 10. nov. — Ob 15.15 je prišlo sredi Zalcu na Slanodromem trgu do nenadne prometne nesreče, ki je terjala človeško žrtve. Voznik tovornega avtomobila Avgust Breznik iz Celja, je zaposlen pri ZTP Celje, je peljal iz Celja proti Ljubljani. Pred spomenikom hrčvam NOV je nenadoma počilo in odtrgal sta se dve teški kolesi z avtomobila. Kolesi sta se kotallili naprej. Eno je pred prodajalno čevljev zadelo Cecilijo Glušič, ki je hodila tam z otrokom. Udarec je bil tako močan, da je Glušičeva na kraju nesreče zaradi poškodb umrla.

Kraj nesreče si je takoj ogledal preiskovalni sodnik Ludvik Vidmar iz Celja.

Podatki so neuradni, ker smo jih dobili na kraju nesreče.

T. VRABL

Prehitro je vozila

KOPER, 10. novembra — Včeraj je voznica osebnega avtomobila Silva Ortolani iz Trsta vozila iz Mostičja proti Črnuemu kalu. Zaradi neprimernosti hitrosti jo je na nepreglednem ovinku zaneslo tako, da je zapeljala na levo in se prevrnila 40 metrov po pobočju ter se ustavila v strugi hudournika. Voznica je bila pri nesreči hudo poškodovana, škoda na vozilu pa je za 5.000 dinarjev.

D. G.

Preloženo sojenje

SKOPE, 10. nov. (Tanjug).

V Skopju so danes prekinili razpravo proti krivcem hude železniške nesreče, ki se je pripetila 30. julija na železniški postaji Badovina, na progi med Tetovim in Gostivarjem; sojenje, ki so ga morali prekiniti, ker je bil obojen eden izmed branilcev, se bo nadaljevalo 8. decembra.

D. G.

Grantarji ne nosijo več zemlje

Pod skusnim vrhom Rodice leži na prisojnem pregibu gručasto naselje Grant, oddaljeno 25 kilometrov od Tolmina. V vasi živi manj kot sto prebivalcev v 17 gospodinjstvih. Ljudje se ukvarjajo predvsem z živinorejo, pridelujejo krompir in pšenico, ob dobrih letinah pa obrodijo tudi nekaj fižola in sadja.

Obdelava in spravilo pridelkov z njiv na strmih pobočjih pa sta silno naporna. Svoj

čas so pomladi v koših znočili zemljo na vrhnji rob njiv, poletne nevihte in nalihi so jo namreč splovili na spodnjo rano.

Leta 1952 pa so skupaj s Rutarji zgradili lastno, manjšo elektrarno in jim je elektrika postala dober bližnji hlapec. Vsaka hiša ima manjši elektromotor, ki jim poganja kmetijske stroje in naprave, med katerimi so marsikatero sami iz

EDIT • ZA ZIMO • POTROŠNIŠKI KREDIT •

**ŽENSKI, MOŠKI
KLOBUKI**

Novi modeli
Nove barve
Največja izbira

V nekaj vrstah

GORENJSKA
Dovolj ajde — V teh dneh na Gorenjskem kmetje majo ajdo. S pridelitom so kar zadovoljni. Ajda ne obrodi rada in se zgodi, da je v posameznih letih pridelek tako pikel, da kmetovci komaj dobijo nekaj posejane semne. Manj zadovoljni pa so čebelarji. Nikjer na Gorenjskem niso točili ajdove medu. Čebelarji trdijo, da je bilo vreme preveč mrazo in dolga noč, ko je ajda ovelela in bi morala mediti. Prav zato čebelarji v tem času marljivo krmlijo čebele in jih pripravljajo na prezimovanje.

KRANJ
Mladinski klub — Mladinska organizacija ni še dala časa prizadeva, da bi v mestu dobila svoj oredni mladinski klub. Ta bi pri delu pomagala tudi tatarskim klubom, ki jih je v občini 18. Sedaj pripravljajo posebno gradivo, s katerim bodo pred raznimi organi utemljevali potrebo po ustanovitvi kluba.

PLANINSKA PREDAVANJA — Planinsko društvo je tudi na letošnje zimo pripravilo vrsto zanimivih predavanj o alpinističnih podvigih, planinskih turah in podzemnem svetu. Dravi bo za začetek znanstveni alpinist Schmidt s diapozitivi in razpisnim vopon na 8040 metrov visoki Board Peak v Himalaji. Predavanja bodo vsak torek zvečer.

SKOFJA LOKA
Zaposeljenosti za siloposelstke — Če je med nesposobnimi v občini tudi kaj siloposelstke, jim bodo na svodu za zaposlovanje prav lahko prekrbilo delo. To dni je namreč obrtno podjetje Siloposelstvo objavilo, da takoj zaposli kar 20 siloposelstke, izmed teh polovico kvalificiranih, po 5 pa pripravi na visokokvalificiranih. Denar za turistična društva — Občinska turistična zveza je na osnovi ocen lanskega dela pripravila predlog za delitev sredstev posameznim društvom za letošnje leto. Predvideno, da bodo za osem turističnih društev izplačani razpisi 20.000 dinarjev. Največ denarja naj bi dobila društva v Skofji Loki (7300), Železnikih (4000), Sorci (2900) in Poljanah (2200).

GRAD
V gradnji nov transformator — Prebivalci vasi Grad in Dvorje bodo, če bo šlo vse po predvidenem načrtu, dobili boljšo električno napeljavno še v tem mesecu, ali v začetku decembra. V gradnji je nov transformator. S tem pa bodo odstranjene številne nevarnosti, ki spremljajo prebivalce teh dveh vasi pod Kravcem. Z opravljenim delom bo odstranjena še kar tradicionalna točka dnevnega reda na zborih volivcev, namreč o nemogoči situaciji z električno napetostjo.

„Minilo je tudi trpljenje!“

Zlati jubilej zakoncev Dolar z Lok pri Zagorju

»Vesela sva, da sva skupaj dočkala 50-letnico poroke,« sta povedala 74-letna Francina in 82-letni Martin Dolar z Lok pri Zagorju, ki sta v nedeljo slavila zlati jubilej.

Pot se strmo vzpenja z Lok do male kmetije Dolarjevih. Stara domacija osamljena čepi med gozdovi, travniki in njivami. Tod se je odvijalo petdeset let skupnega življenja, dva desetletja, po pokrajini sodeč mirno in brez večjih sprememb. Poni bilo tako. Ko sta se Dolarjeva spominjala prehojene življenjske poti, nista mogla mimo nepozabnih dogodkov. Nič kolikokrat sta nosila težke koše iz doline v hrib. »Pot se je vlekla, kot da nima kraja, je Dolarjeva Dolarjeva mama. Pa ni bilo samo to. Na kmetiji je bilo treba trdo delati, kajti očetov zaslužek v rudniku je bil premajhen za šest lačnih otroških ust.

Otroci so odrasli in prišli do svojega kruha vsi, razen enega, Darka. Dolarjeva ma-

ma zajoc, ko se spominja nanj. Petnajstletnemu fantu, partizanskemu kurirju je hosta vzel adrijane. Nekaj let po svobodi je umrl. Stiri leta vojne. To je čas, v katerega je sajeto največ spominov Dolarjevih. Njihova domacija, odmakljena od ljudi in naselij, je že v začetku dvajsetstega leta sprejela prve partizane. Potem so se obiskovali v noč in dan. In vsakokrat jih je čakalo kaj za pod sob, pa topla izba in beseda. »Včasih jih je bila polna hiša. Če so bili preveč utrujeni, sem sama odšla na stražo,« pripoveduje Dolarjeva mama. In spominja se obrazov kurirjev, ki so na domaći sprejemali in oddajali sporodila, pa obveščevalcev. »Naša obveščevalna služba je bila vedna zlasta,« doda. »Par-

Hiše za Banjaluko

V Jelovici bi jih izdelali 200 do 300

V škofjeloškem lesninarstvu podjetju Jelovica so ob potresu v Banjaluki brzi ponudili svojo pomoč pri reševanju stanovanjske stiske. Na prisrčno področje so pripravili poslastične montažne stanovanjske hiše in lesene barake, ki jih delajo v rečni protivodnji. S tem imajo še nekaj letenjakov iz Skopja, kjer so postavili 200 hiš in 4000 kvadratnih metrov barak.

Po sklopih potresu so lahko kmalu začeli postavljati hiše, v katere so se priselili prebivalci vasilji se pred simo. V Banjaluki pa bo montažna gradnja brikone mogla še spomniti, kar posami ne bodo mogli položiti temeljev in urediti komunalnih naprav.

Ze prej pa bi prišla v potes sasilna bivališča v lesnih barakah, kakršne običajno uporabljajo za stanovanja delavcev na gradbiščih. V njih sicer ni kakšnega udobja, vendar dobro štijojo pred mrazom in vlago. Kmetije bi jih podli in uporabili drugje.

V Jelovici so pripravili preko stime narediti na zalogo elemente za kakih 200 do 300 hiš. Za pred koncem leta pa bi lahko izdelali 4000 do 8000 kvadratnih metrov barak, v katerih bi bilo preprosto za 1000 do 2000 ljudi. Ko bodo za vse to dobili naročila, bodo podaljšali delovni čas in preusmerili del proizvodnje, tako da bi lahko iz-

polnili tudi narodila rednih laspov.

L. S.

Tudi na Jesenicah poselenska pisarna

Na pobudo kluba poselstev so tudi na Jesenicah ustanovili v okviru Občinske konference SZDL poselstveno pisarno. Poselenci posameznih storov republiške skupščine naj bi skupno s družbeno političnimi in javnimi delavci občine razpravljali o raznih problemih in vprašanjih našega časa.

Na sedanjem skupnem posvetu so se menili predvsem o tem, kakšno vprašanje naj bi v prihodnjih mesecih posevili največ pozornosti. Ze ta šetrke bodo govorili o sistemski zdravstvenega in invalidskega pokojninskega zavarovanja, o osnutku zakona kot ga je dala v razpravo republiška skupščina. Poleg tega bodo razpravljali še o rešitvi o ekonomski politiki v prihodnjem letu, o organizaciji kulturnih skupnosti ter o delovnih odnosih v občini, predvsem, kako najeti veliki fluktuaciji ter številne odhode kvalificirane delovne sile v tujino. Dometili so se tudi o organizaciji javnih tribun, kjer bi s posamezniki vprašali in problematizirali tudi širok krog občanov.

T. LIFICER

Združevanje gostinstva na Bledu

Pomemben sklop predstavnikov samoupravljanja o sodelovanju

BLED, 10. nov. — V hotelu »Ruphar« so se danes sestali delavci sveti hotelov Toplice, Jelovica, Krin in Lovca na skupnem sešnanju. Predsednik skupščine občine Radovljica Stanko Kajdič je navzočim članom delavskih svetov in vodstvenim osebju obratniški program turističnega gostinstva Bleda in možnosti za njegovo realizacijo. Delavski sveti so nato razpravljali o oblikah in načinih sodelovanja v prihodnje.

Pomembni in zelo tehtni razpravi so se odločili, da se združijo v enotno hotelsko gostinstvo organizacijo s tem, da pravni status ter obseg pravic in dolžnosti podjetij, ki se združujejo, natančno opredeli v statutu oziroma v pogodbi. Izvolili so komisijo, ki bo začela takoj pripravljati pogodbo in statut. Menili so, naj bi se letos izvedli referendum, da bi v prihodnjem letu lahko začeli sodelovati. Dogovorili so se, da bodo vnovič obravnavali poslovanje gostinske šole na Bledu.

Današnji sklop blejskih hotelov je precejšen priredek in napredovanje v prispevanju za nadaljnje gradnjo turističnega gostinstva na Bledu. Vsi blejski hoteli so ga s odobravanjem pozdravili.

B. BENEDIK

RIBIŠKA SREČA se je nametnila Stanetu Adamijetu in Antonu Šušteršiču. Oba sta člana ribiške družine Vrhnika. Sreča sta ujela v soboto pod Mantovskim mostom. Bila sta težka po 11 kg, ter dolga 102 in 105 centimetrov.

Novi klubi LT v Trbovljah

Občinski odbor Ljudske tehnike razširja dejavnost in vsebino

V petek je bil prvi sestanek novotvornega občinskega odbora Ljudske tehnike. Na njem so se domeniili za nekatere naloge, ki jih žele uresničiti do januarja prihodnjega leta.

Ustanovili bodo radio klub. Sestavili so še iniciativni odbor, ki bo pripravil osnove za delo kluba. Obetajo si tudi, da bodo s pomočjo mladih strokovnjakov in delovnih organizacij bistveno pripomogli k razvoju Ljudske tehnike v Trbovljah.

Občinski odbor Ljudske tehnike upa, da bo z ustanovitvijo kluba, ki bo deloval na področju Ljudske tehnike, tudi širok krog občanov.

Ing. Miran Mejak v »Vegji«

LJUBLJANA, 10. novembra — Član ZIS ing. Miran Mejak je danes dopoldne obiskal tovarno optičnih izdelkov »Vega« v Ljubljani. Po daljšem pogovoru z vodilnimi člani v podjetju si je gost ogledal še delovne prostore. Zanimati se je za proizvode, ki jih tovarna prodaja na inozemskem tržišču, o nadaljnjem razvoju tovarne in o možnostih njene širjenja.

JOZE SEVER

Nova vodstva Zveze komunistov v trboveljski strojni tovarni

Komunisti so te dni v trboveljski strojni tovarni pripravili o svojem delu v zadnjih dveh letih. Ugotovili so, da so bili najbolj obiskani tisti sestanki, na katerih so govorili o najaktualnejših dogodbah doma in v svetu. Udeležba je bila na takih sestankih nad 60 odstotkov. Sestanki s splošno vsebino pa so bili obiskani komaj 37 odstotkov. Kljub razmeroma ugodni oceni preteklega obdobja je bilo izrečenih več kritičnih pripomb na račun zamarnosti tovarniških problemov.

Na sestankih aktivov ZK so izvolili nova vodstva aktivov, oddelkov in tovarniških konferenc. Med najbolj pomembne, prihodnje naloge štejejo tiste s področja samoupravljanja, ki je sicer v strojni tovarni precej razvito. Odpravili bodo le šibke točke v samoupravljanju mehanizma, zato bodo še na bližnji tovarniški konferenci pripravili osnutek predloga organizacije samoupravljanja.

Dr. Milan Kessler

Dne 26. oktobra je po daljši, mučni bolezni umrl dr. Milan Kessler. Rojen leta 1904 v Ljubljani, je po končanem medicinskem študiju služboval kot vojaški zdravnik bivše jugoslovanske vojske in je dosegel čin sanit. kapetana I. klase. Nato je deloval kot zdravnik splošne medicine na Vrhniki, v Kostanjevici in v Kanalu; nazadnje pa je bil na različnih delovnih mestih tedanje Poliklinike v Ljubljani.

Kot vester in poštovanec zdravnik je pokojnik aktivno zaupanje številnih bolnikov in spoštovanje sodelavcev. Bili kolegi se radi spominjajo odličnega peva v študentskem orkestru »Mila«, prijatelji in znanci pa tudi po kojnih konfliktih in spornosti pri izdelovanju optičnih let in zvezdnih daljnogledov. Ohraniti ga bomo v častnem spominu.

D. M.

Po slaščici pod avto

DOMZALE, 10. nov. — Ko je 20-letni Janko Gril parkiriral težki tovornjak pred slaščičarno, je vozil zadensko. Z zadnjim delom je zadel v zid, obenem pa podri 44-letnega Antona Kopača, ki je prav takrat stopil skozi vrata slaščičarne.

Hudo ranjenega Kopača so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik Gril je po nesreči odpeljal naprej. Med vožnjo se je akasal in prijavil na domalski milici. Tu so mu vzele voziščno in prometno dovoljenje.

P. Z.

Sodobna klativiteza

Igor Milošič in Slobodan Vojnovič sta sejala strah po Bistriškem

KOPER, 10. nov. Včeraj sta Igor Milošič in Slobodan Vojnovič z Reke v Opatiji ukradli avtomobil grad. št. MI-De 17986, katerega lastnik se ni znan. Z ukradenim avtomobilom sta se namenila v Ljubljano. Med potjo sta se ustavila v Ribnici, kjer sta se opila in nato nadaljevala pot.

Zaradi prehitre vožnje sta se z avtomobilom prevrnila na nekem ovinku in pristala v potoku ob cesti. Pri nesreči se je Milošič hudo poškodoval, škode na avtomobilu pa je za 10.000 dinarjev. Na cesti sta ustavila Dušana Perica in ga prosila, da ju zapelje do ambulante.

Peric jima je hotel pomagati, vendar mu je eden izmed padelcev še po nekaj metrih vožnje na hrbet pristil trd predmet, češ da ima pištolo ter od Perica zahteval, da avto obrne proti Reki. Peric je moral ubogati. V Gornji Bitnji je moral pri nekaj hiši ustaviti avtomobil in eden izmed nasilnežev se je sel umiti v hišo Franca Gombača, kjer je odkril sekuro in v njo v roki zahteval plačilo. Nasilnež je nato še 15 minut razbijal po hiši, medtem ko je drugi pazil na Perica.

Od tod sta rokovnjača s šoferjama nadaljevala pot. Pericu sta grozila celo s smrtjo in ga tudi sicer napadala. Med vožnjo je Peric ob cesti videl milicišča in hitro zapeljal k njemu, skokil iz avtomobila in mu razložil situacijo. Nasilneža sta hotela pobegniti, vendar jima je to milicišči preprečili. Pristili ju je, da sta šla iz avtomobila. Čim sta prišla iz njega, pa sta napadla milicišča in zbežala v Ilirsko Bistrico. Tam

Prehitro je vozila

KOPER, 10. novembra — Včeraj je voznica osebnega avtomobila Silva Ortolani iz Trsta vozila iz Mostjstva proti Ormenju kalu. Zaradi neprimerne hitrosti jo je na nepredvidnem ovinku zaneslo tako, da je zapeljala na levo in se prevrnila 40 metrov po pobočju ter se ustavila v strugi hudournika. Voznica je bila pri nesreči hudo poškodovana, škode na vozilu pa za 5.000 dinarjev. D. G.

Boleče križanje

VRHNICA, 10. nov. — Kolesarska vožnja 78-letnega Jerneja Novaka po levi strani ceste pri vrhnjski gostini Lovce se je včeraj dopoldne končala v bolnišnici. Nepravilno oče Novak ima pretres možganov. Z leve na desno je zapeljal v trenutku, ko je naproti privozil Ljubljanski mlivirj Lovca z zastavo 1300. Sprejdeni del avtomobila je kolesarja takorekoč snel s ceste. Vozil ga je tako še kakih 20 metrov, dokler ni Novak obležal na cesti. P. Z.

Kolesi odpadli z vozila in ubili človeka

Kolesi, ki sta se v Zalcu sneli s tovarnjaka, sta se kotaili dalje

ZALEC, 10. nov. — Ob 15.15 je prišlo sredi Zalca na Slanodromen trgu do nenadne prometne nesreče, ki je terjala globoke škodo.

Voznik tovarnega avtomobila Avgust Breznik iz Celja, ki je zaposlen pri ZTP Celje, je peljal iz Celja proti Ljubljani. Pred spomenikom Erjavcu NOV je nenadoma počilo in odtrgali sta dve težki kolesi z avtomobila. Kolesi sta se kotaili naprej. Eno je pred prodajalno napeljeval zadelo Cecilijo Glušič, ki je hodila tam z otrokom. Udarci je bil tako močan, da je Glušičeva na kraju nesreče zaradi poškodb umrla.

Kraj nesreče si je takoj ogledal preiskovalni sodnik Ludvik Vidmar iz Celja.

T. VRABL

Preloženo sojenje

SKOPJE, 10. nov. (Tanjug) V Skopju so danes prekinili razpravo proti krivicem hude železniške nesreče, ki se je pripetila 30. julija na železniški postaji Badošina, na progi med Tetovim in Gostivarjem; sojenje, ki so ga morali prekiniti, ker je bil odsoten eden izmed branilcev, se bo nadaljevalo 8. decembra.

Ukradel avto in povzročil nesrečo

Dirka mladega zapornika se je končala v Mladinski ulici v Mariboru

MARIBOR, 10. nov. — Vožnja 19-letnega Z. M. iz Celja se je sinoči končala s prometno nesrečo, ki jo je povzročil v Mladinski ulici v Mariboru. Voznik je bil s skupino drugih zapornikov v Celju, kjer se je ločil od skupine.

Ukradel je osebn avto in se z njim odpeljal proti Mariboru. Vozil je zelo hitro in na nekaterih cestnih odsekih celo 120 kilometrov na uro. V Mariboru ga je zasledovala milica, ki je bila obveščena o tatvini osebnega avtomobila v Celju. Ko je 19-letni mladec zapeljal v Mladinsko ulico, je trčil v osebni avto, ki ga je vozil pred njim Franc Maček. Na obeh straneh Mladinske ulice so bili namreč parkirani avtomobili. Pri nesreči so bili poškodovani tudi osebni avtomobili Ernesta Anželja, Slavka Trkulje, Ivana Raka Martina Anžekovi in Franja Matveža, ki so bili parkirani.

Skupno škodo na vseh avtomobilih cenijo na okoli 13 tisoč dinarjev. Z. M. so odpeljali v mariborski zapor, kjer je pred to nesrečo prebival kazen. Obsojen je bil na zaporno kazen zaradi odvzema avtomobila. N. S.

ZAKONCA DOLAR Z LOK PRI ZAGORJU OB ZLATEM JUBILEJU. Foto: Pavle Burkeš

Črni dnevi za medvede

Kocka je padla: v kočevski občini bodo letos odstrelili 31 medvedov

Po nekajkratnih zavrnitvah in živahnih razpravah je občinska skupščina končno na zadnji seji le sprejela plan odstrela medvedov in jelenjadi za to lovsko leto. Sprejeti plan predvideva, da bo na območju sedmih lovskih dručin in treh gojivnih lovišč padlo v tem lovskem letu 31 medvedov in 498 kosov jelenjadi.

Odborniki so razen tega sprejeli sklep, da so lovci dolžni odstreliti vse medvede, ki ogrožajo ljudi na glede na lovsko sezono, kraj in plan odstrela. Poudarili so, da so bili medvedje že dovolj dolgo zaščiteni in da morajo biti odslej zaščiteni ljudje.

Po prvotnem predlogu plana odstrela, s katerim pa se odborniki in kmetje niso strinjali, naj bi padlo na območju sedmih lovskih dručin le 6 medvedov in 90 kosov jelenjadi. Po sprejetem planu pa bo v revirjih lovskih dručin padlo 15 medvedov in 199 kosov jelenjadi. Plan odstrela v gojivnih loviščih niso bili sprejemljivi.

Po ocenah lovskih organizacij je na območju občine Kočevje 107 medvedov, kmetje pa trdijo, da jih je najmanj še enkrat toliko. Starši si svojih otrok sploh ne upajo več samih puščati v šolo. V posejelskih šolah puščajo šolarje iz bolj oddaljenih vasi in sasekov domov še podvevi, se pravi predno je končan redni pouk. Ta ukrep so podvzeli na prošnje in shišve staršev, ki se boje za življenje svojih otrok.

Tudi odrasli ne gredo radi v temi od doma. V nekaterih območjih občine pa so kmetje še popolnoma opustili posamezne stase in pota, ki povzročajo vasi, ker so na njih še večkrat naleteli na medvede.

Občinska skupščina je zadostila lovsko sveto, da mora kontrolirati, da bo sprejeti plan odstrela divjadi tudi res izvršen. Ob skajjuču lovskega leta mora poročati

skupščini, kako so posamezne lovske družine sprejele plan odstrela in če so lovake družine sposobne pravilno gospodariti s lovskimi. Po sebnosti so sahtevali, da mora biti vsaka družina, ki ni izpolnila plana, kamnovana ostruma, da ji je treba odvzeti lovstvo.

Nekateri lovci pa še trdijo, da ne bi prišlo do splošnega pokolstva divjadi, po katerem bi se lovstvo lahko spet opomoglo. Divjad je namreč tudi okras gozdov in prinese v obliki lovškega turizma marsikateri dohodek. Lovci se boje, da ne bi podobno, kot na nekaterih drugih področjih, nihali iz skrajnosti v skrajnost. Pri namerojo se, da je bila divjad na Kočevskem v preteklem obdobju res preveč zaščiten, vendar trdijo, da bi bilo škodljivo, če bi je odstrelili preveč.

JOZE PRIMC

• ZA ZIMO • POTROŠNIŠKI KREDIT • ZA ZIMO • POTROŠNIŠKI KREDIT • ZA ZIMO • POTROŠNIŠKI KREDIT •

I. NADSTROPJE

ODPRTO OD 7.30 DO 21. URE

Ženska, moška in otroška KONFEKCIJA

kostimi, plašči, obleke, bunde — novi modeli, novi vzorci, modne barve — vse številke

Ženska in moška USNJENA IN KRZNENA KONFEKCIJA

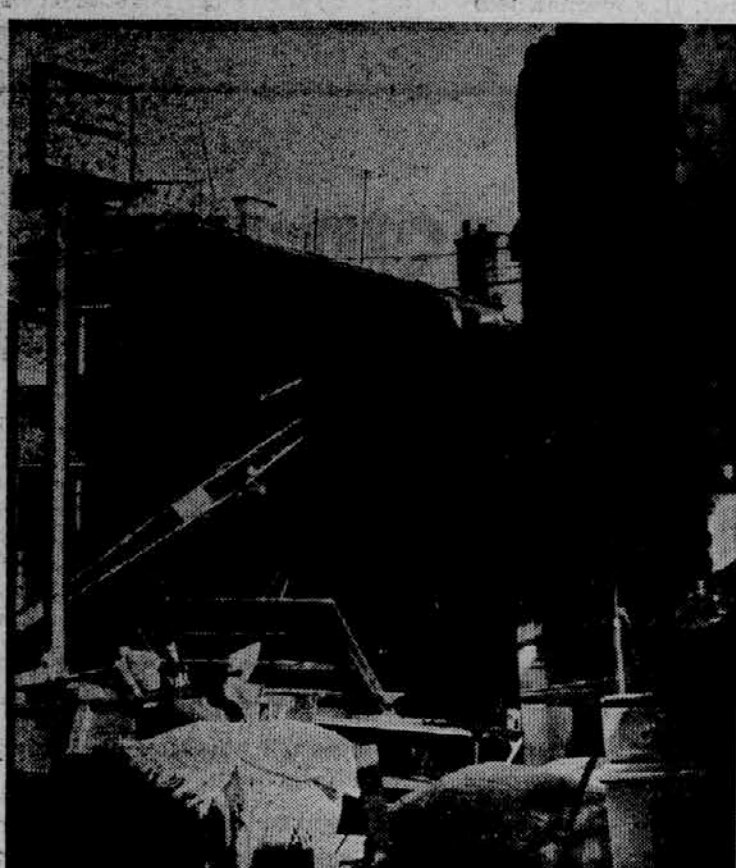
podloženi ženski plašči, moški hunterji, krzno za ovratnike in bovise krzneni ženski plašči iz plemenitih krznov

ŽENSKI, MOŠKI KLOBUKI

Novi modeli

Nove barve

Največja izbira

SPOMENIK — Sredi Banjaluke še vedno stoji javna ura, ki se je ustavila v trenutku, ko je mesto zajel potres. Sredi razvalin in po ulicah raztresene stanovanjske opreme je kakor spomenik katastrofe, ki je prizadela središče Bosanske krajine.

Telegrammi

Za hladno fronto, ki se je umaknila nad vzhodni Balkan se je zgradil nad srednjo Evropo greben visokega zračnega pritiska. Noy val frontalnih motenj se približuje zahodni Evropi.

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

Rojstva — V soboto in nedeljo je v obliki ljubljanskih porokov prišlo na svet 22 dečkov in 19 deklet. Oba najstarejša novorojenčka sta mamič povila v Klinični porodnišnici: punčka je tehtala 4,660 kilogramov, fantek pa 4,00 gramov manj.

Dve stali poredi — V soboto je na Magistratu izreklo odločilo sode 48 parov. Med njimi sta bila tudi zakonca ki sta izmenjala stala obročila še pred petimi desetletji. Danes dopolnijo pa bo na Magistratu sliedenjena ena zakonska zveza.

Pogrebi — Včeraj popoldne je bilo v Ljubljani osem pogrebov. Danes pa so bodo svojci še zadnjič postopili od: Cirila Rajca, 71-letnega upokojenca (ob 11.15), Franje Fevri, 80-letnega upokojenca (ob 12.45), Marje Mešinc, 44-letnega električarja (ob 13.45), Janeza Marja, 46-letnega delavca (ob 14.30), Marije Tomažin, 71-letnega gospodinjice (ob 15.15), Marije Lindner, 74-letnega gospodinjice (ob 16.30). Vsi pogrebi bodo na šolskem pokopališču. Na pokopališču Vič pa bodo pospremili k zadnjemu počitku 67-letnega upokojenca Danila Delkina — pogreb bo ob 13. uri.

TURIZEM

Spalniki in ležalniki — V spalniki in ležalnikih, ki peljejo danes zvečer iz Ljubljane v Beograd in Split, je še dovolj prostih mest. Proti Sarajevu, Parizu in Münchnu so razprodani spalniki, ležalniki pa še ne.

Letala — V letalih AA in Jata za jutrišnji let v Beograd je še dovolj prostih mest.

RAZSTAVE

O sodobnem ležišču v PIC — Pred dnevi so v potrošniškem informativnem centru zaprli razstavo ožminice, ki je med gospodinjami vzbudila veliko zanimanje. Te dni pa v PIC pripravljajo razstavo, na kateri bodo obiskovalci zvedeli vse, kar je treba vedeti o sodobnem ležišču in počitku. Razstavo bodo odprli v četrtek dopoldne.

HOTELI

Vrvež ne preneha — Ljubljanski hoteli so tudi včeraj imeli več kot dovolj dela. V Belevueju so imeli skoraj vse postelje zasedene, prevladovali pa so gostje iz Nemčije. V Liriji je bilo ob pol desetih zvečer še nekaj prostih postelj. Domači gostje so prevladovali, imeli pa so tudi hokejsko moštvo Gardena iz Italije in filmski orkester iz Romunije. V Lenu čisto štiri nadstropja, zato pa so bila ostala zasedena. Prevladovali so tuji gostje, predvsem Italijani. V Turistu so imeli na razpolago le nekaj dvoposteljnih sob. Gostili so skupino iz Rusije, pa tudi Italijanov in Nemcev ni manjkalo. V Unionu so bili zasedeni. Pri njih si je polaskal prenočišče režiser Vatroslav Mimica, ki je prišel na slavnostno premiero svojega filma Dogodek. Hotel Slon vključuje polumenu klicanju nismo uspeli dobiti.

RESEVALCI

Dela ne zmanjka — Reševalci so včeraj od polnoči, pa do pol desetih ure zvečer opravili 194 voženj. Od tega so pripeljali 20 hujših poškodovanih občanov.

Občanov barometer

Albanci so pred nami

Breda Pokorn je upravnica vzgojno-varstvenega zavoda Ane Zihner. Najprej je bila devet let vzgojiteljica, nato pa pet let pedagoška svetovalka za vzgojno varstvene ustanove osemnajstih slovenskih občin. Na njeni delovni mizi je že vrsto let vprašanje otroškega varstva pri nas in o tem smo se danes tudi pomenkovali.

● **Novi zakon o delovnih razmerjih, ki prepoveduje nadurno delo, je pri nas in tudi po šolah ustvaril pravi prepih. Zakaj?**

● **Če je katera od vzgojiteljic zbolela, je namesto nje doslej delala nadure drugi? To nadomestno delo pa naj bi odsejal naenkrat opravljali ljudje, ki bi jih morali najeti od zunaj, kar pa slabo vpliva na otroke, ki so nezapravljeni od tujih obrazov.**

● **Je tu posredi tudi pomanjkanje vzgojiteljic?**

● **Delno tudi, saj je znano, da vzgojitelje primanjkuje.**

● **Jih šola premalo vzgoji?**

● **Ne le to, vzrok je tudi v tem, da ta kader beži k družinam v svico, Nemčijo in Italijo.**

● **Kakšno oceno bi dali otroškemu varstvu pri nas?**

● **Naj bo dovolj že podatek, da smo s tem na najslabšem mestu v Evropi! Prehitela nas je celo Albanija. V Ljubljani se gre, na periferiji pa ni, da bi govorili.**

● **Vzrok zastojnosti na periferiji je po vašem mnenju pomanjkanje denarja?**

● **Ne, tu je tudi pomanjkanje razumevanja tako občin kot gospodarskih organizacij! Le-te pa sploh malo mislijo na zaposlene ženske. Za vzgled naj bodo delovne organizacije v Murski Soboti, ki so same zgradile otroški vrtce. Ponekod pa so se vprašanja otroškega varstva, lotile šole kot na primer v Polhovem gradu in Velikih Laščah.**

● **V Ljubljani, pravite, da je otroško varstvo na dobri poti. Po čigavi zaslugi?**

● **Temeljna izobraževalna skupnost in nekatere občine se prav prizadevajo, da bi to vprašanje v našem mestu izboljšali! Vse pohvale je nadalje vreden petletni razvojni program, ki je študijsko obdelana.**

● **Kaj pa, razen zakona, zdaj najbolj šteje otroške vrtce?**

● **Prenatrpanost vseh 36 ustanov, k čemer sodi še razprodanost vrtcev; temu pa seveda botruje pomanjkanje prostorov. Kljub temu pa bomo morali najti prave ključne za integracijo vrtcev.**

● **Kolikšno zastojnost bi rabili, da bi zadostili trenutnemu pomanjkanju po otroškem varstvu v Ljubljani?**

● **Če bi upoštevali samo število otrok, ki smo jih letos odklonili (to je 1007), bi v Ljubljani potrebovali še sedem vrtcev s kapaciteto 160 otrok, če pa bi vzeli v upoštevanje vse potrebe, pa dvakrat toliko.**

● **Ce je denar odobren za novogradnjo, kakšna vprašanja sledijo?**

● **Najprej je na vrsti trd oreh, kako dobiti lokacijo, ko pa že stavba stoji, pa se nanjo veže več vprašanj od finančnega, osnovne dejavnosti zavoda do ustreznih kadrov in šol, ki bi kadre vzgajali.**

● **Kaj pogašate v našem sistemu?**

● **Previdnem prenametno skrb za delovno ženo na splošno, od koder potem izvirajo tudi vsa nadaljnja vprašanja.**

● **Ali pri tem mislite najprej na delovne organizacije?**

● **Vsekakor, saj so zelo redke, ki bi pokazale razumevanje za svoje delavke z otroki. Zeme, ki so na primer zaposlene v popoldanskem času, praktično nimajo kam z otroki, kajti v vrtcih jih ne moremo držati do desetih ure zvečer. Kadrovske in socialne službe bi morale drugače urediti delo teh žensk.**

● **Kakšno vprašanje boste zastavili javnemu delavcu?**

● **Ali so k zakonu o delovnem razmerju predvidene kakšne spremembe glede na specifično delo vzgojnih varstvenih ustanov, kar zadeva nadomestilo delo?**

PROSTORA ZA PODALJŠANO BIVANJE — Včeraj popoldne so v osnovni šoli Ljubljana-Vič slovesno odprli novo prostora za podaljšano bivanje. Vzrok, da so s tovrstno dejavnostjo morali gostovati v domu Malči Betičeve, je bil ravno pomanjkanje primerljivih prostorov, ki pa jih je sedaj odstopil TVD Partizan Vič. Tu bodo živeli učenci od 3. do 8. razreda, to je nekaj čez 80 otrok. S tem je s ramen staršev odpadla skrb, ker in kako bodo njihovi otroci preživeli prosti čas. Ob novih prostorih so lepo urejena igrišča, tako da bodo imeli otroci tudi primerno in zdravo rekreacijo. Na sliki: Slovesnost ob otvoritvi novih prostorov.

Foto: E. Selhaus

Bo poletje zimi za zgled?

V Zgornjesavski dolini že precej rezervacij za zimsko turistično sezono

V Zgornjesavski dolini računajo, da bo podobno kot poletna tudi nova zimska sezona uspešnejša od prejšnje. To sklepajo po dosežanih rezervacijah v hotelih, zasebnih sobah in drugod. Poskrbeli pa bodo tudi za nekaj novosti, ki bodo razveselile predvsem smučarje in od katerih si obetajo večji promet.

Zal so te novosti razmerno skromne, kar znova potrjuje ugotovitev, da se turizem na Gorenjskem vse prepočasno razvija. Tu pa tam kaka zidnica in morda še kaj je vse prebralo, za to, da bi zimski turizem v tem delu Gorenjske močnejše zaživel.

V Kranjski gori bodo do zime zgradili nov spodnji del sedišča na Vitancu, ki bo zamenjal 11 let staro žičnico. Dolga bo 1200 m, njena višinska razlika pa 300 m. Zmogljivost bodo povečali od prejšnjih 250 na 600 oseb na uro. Spodnja sedišnica je bila že doslej močno obremenjena, v prihodnje pa bo še bolj, ko bo služila tudi za povezavo s podkorenim smučiščem. Tega nameravajo prireditelji urejati prihodnje leto.

Za spodnjo postajo nove žičnice bodo zgradili večje poslopje, v katerega se bo preselila tudi uprava podjetja Žičnica. Potem bodo lahko doseženo upravno stavbo povsem preuredili v gostinske namene. Doslej je bil v njej le bife, ki pa se zdaleč ni mogel zadovoljiti vse potrebe.

Kar zadeva smučišča, so na žičnici obljubili, da bodo to zimo bolj urejali kot prejšnjo. Že od začetka sezone bodo namreč imeli na razpolago priključek za tečajni stroj, s katerim bodo spet potlačili vsako ped novega snega in zakrpalje vse jame.

Po rezervacijah sodeč bo Kranjska gora še po tradiciji najbolj polna okoli novega leta in v drug polovici januarja, ko imajo skoraj vse rezervirane. Še vedno pa je vse

premalno zanimanja za mesec februar. V zadnjem času se je položaj nekoliko popravil, ko so prišli organizirano prihajati na počitnice študentje. V Martuljku, ki ga podjetje Ljubljana-transport postopoma razvija v pomembnejše turistično središče, bodo le to postavili novo smučarsko vlečnico. Dolga bo 600 m, na uro pa bo prepelala 850 smučarjev. Prejšnji dve manjši prenosni vlečnici bodo prestavili — eno na Španov vrh, drugo pa k hotelu Erika v Kranjski gori.

V Martuljku si to zimo obetajo še posebno dober obisk. Vseh 250 postelj v hotelu Spik in depandansah imajo rezerviranih za čas od božiča do 7. februarja. Ker imajo sami premalo prostora, bodo nekaj skupin otrok poslali v Planico, Kranjsko goro in Mojskranjo.

Za smučišča na Španovem vrhu in v Martuljku bodo letošnje kupili tečajni stroj. Ta bo še posebno pomemben za Španov vrh, kjer so večji tečajni. V novi zimi bodo smučarje razveselili tudi s tem,

da bodo razširili spodnji del smučišča. Še vedno pa bo ostalo ozko grlo slaba cesta v dolino. Prav tako je pomanjkljivost Španovega vrha premajhno število ležišč za goste. Edini hotel Dom pod Golico pa kljub temu ostaja še naprej zanemarljiv.

Minulo zimo so precej smučarjev iz Ljubljane in z Gorenjske prepeljali v Zgornjesavsko dolino s tako imenovanim Spik-ekspresom. Ker je akcija uspela, ja nameravajo organizirati tudi v novi sezoni. Ob skromnem številu stalnih gostov so namreč izletniki še vedno pomemben del turističnega prometa.

L. STRUŽNIK

Sto čudes, če bo denar

Program za novoletni pravljичni svet v Tivoliju

LJUBLJANA, 10. nov. Ze vrsto let v Ljubljani ni bilo osrednje prireditve za otroke ob novoletni jelki. Letos pa se je mestna zveza prijateljev mladine lotila tega in pripravila program za novoletno otroško zabavišče v dvorani Tivoli in okrog nje. To naj bi bil pravljичni svet, ki ga bi bili deležni vsi ljubljanski otroci in to brezplačno.

Praznovanje dedka Mrza bo od 26. do 29. decembra. Program je pripravljen tako, da bi bilo čim več dogajanj v naravi. Tako bi bila slika pravljичnega sveta tem bolj pristna.

Drsališče bo odprto, po njem pa se bodo malčki lahko vozili s sanmi, ki bodo izdelane v obliki raznih živali. Potokali jih bodo na drsalah člani drsalnega in kotlarskega kluba inž. Stanka Bloudka.

Na drugem delu ledene ploskve bodo mladi drsalci počakali mlado svoje spretnosti na ledu. Razen tega pa bo na tem prostoru otrokom na voljo tudi dovolj drsal. Sani se bodo lahko poskusili v drsalni. Pri tem pa jih bodo vodili mladi člani kluba.

Na teniškem prostoru bo sejem igrač, knjig, oblik in vsega, kar potrebujejo malčki v vsakdanjem življenju. Sredi tega naj bi bilo pravljичno novoletno drevo, za katerega so načrte izdelali arhitekti.

Ploščad pod stopniščem dvorane Tivoli bo namenjena na odrom, kjer naj bi bile na sporedno razne igrice za otroke. Prikazali naj bi jih solariji in drugi. Zgoraj je predviden prostor za godbo na pihala in zabavne orkestre.

V dvorane muzeja NOB bodo tudi igrice in to na temo iz narodnoosvobodilne borbe. No, pa to naj bi ne bilo še vse! Malo dvorano Tivoli bi spremenili v zlato dvorano, kjer bi imel dedek Mrz

svoj govor, otroci pa splošno rajanje. Dedek Mrz bo vsak dan ob določenih urah obiskoval zabavišče in obšel vse točke, kjer bi se zbirali otroci.

V programu mestne zveze prijateljev mladine je vrhu naštetega še pravljичno orkester avtomobila krpan, ki bi vozil otroke naokoli in jih zabaval s klavirni in igracimi. Če bo sneg, se bodo malčki zabavali še z vožnjo na saneh s kruglji in pravimi konji. Če pa zima še ne, bo natočila snega, bodo sani nadomestovali kmečki vozovi. Razen tega bodo v Tivoliju tudi konji, na katerih bodo otroci lahko jahali ali pa se vozili s smučmi, ki jih bodo vlekli.

Takšen naj bi bil pravljичni novoletni svet v Tivoliju. »Ljubljana ga bo imela, če ga ji bodo z denarjem omogočile vse zainteresirane družbenopolitične in gospodarske organizacije,« je dejala Nada Majcen, predsednica mestne Zveze prijateljev mladine in dodala: »Kar zadeva organizacijo zabavišča, je vse že pripravljeno, dogovorili smo se že tudi z izvajalci. Potrebujemo samo denar in sicer 400.000 dinarjev.« Če bi vsak ljubljčan prispeval pet dinarjev, bi otroci imeli imenito zabavišče za Novo leto.

P. A.

Pionirji vrstnikom

Pred dnevi so pionirji šole Zvonka Runka zbrali 1.730 dinarjev, ki so jih poslali vodstvu osnovne šole Tomaž pri Ormožu s prošnjo, naj jih razdelijo med družine umrlih in hujše ponesrečenih učencev v železniški nesreči. Prav tako, kot pionirji šole Hinka Smrekarja pa so se odločili tudi za zbiranje akcije, da bi pomagali prizadetim v Banjaluki. Učenci šole Hinka Smrekarja so namreč pred dnevi zbrali dve toni in pol starega papirja ter stare steklenice. Izkupilek so poslali svojim vrstnikom v Banjaluko.

B. F.

Akcija »Prva pomoč v prometu«

LJUBLJANA, 10. nov. — Danes je začel Rdeči križ Slovenije z veliko propagandno akcijo »Prva pomoč v prometu«. Mnogo ponesrečenecv v prometu je umrlo zaradi prepozne pomoči, zato je nujno, da se vsi člani čim prej naučijo vsaj osnovnih veščin prve pomoči. Da bi akcija kar najbolje uspela, so danes mnogim lastnikom motornih vozil staknili za brisnice na avtomobilih opozorilne lepke, s katerimi vabijo lastnike na tečaj prve pomoči.

A. L.

Prehitro po slabi cesti

LJUBLJANA, 10. nov. — Proti Zalogu je v nedeljo dopoldan s neprimerno hitrostjo vozila Zlata Šmajdek. Cesta je slaba, zato je na križišču, kjer zavija cesta v Fužine zapeljala s kolesi na neutržen rob ceste, nakar jo je začelo zanašati, tako da je trčila v drevo. Pri nesreči je bila voznica laže, njena sopotnica hčerka Tajana pa hujše ranjena.

J. J.

Za trgovce ni več prostora

Kje bodo Rožnodočci zgradili trgovino, ki jo zelo potrebujejo?

LJUBLJANA — Rožnodočci trgovina že dalj časa ne pokriva potreb. Biro za operativne in tržne raziskave pri gospodarskih zbornici SRS se že ukvarja s tem vprašanjem. Raziskave so pokazale, da bi bila potrebna nova trgovina z razširjeno izbiro blaga.

V Rožni dolini ni več prostora, kjer bi lahko postavili primerno trgovino. Edini še nezazidani prostor je v Studentskem naselju ob križišču Ceste I. in Ceste VIII. Na tem mestu pa namerava uprava študentskih domov zgraditi še dva bloka.

Strokovnjaki pri biroju diplomirani inž. arh. Ljilja Podbregar-Vasle in dipl. inž. arh. Janez Bahar menita, da je to področje edino, kjer bi lahko stala trgovina. Drugi ni več zazidalnega prostora in povsod bi morali porušiti več zgradb, sodobna trgovina pa mora imeti tudi svoje parkirališče. Da bi širilo še obseleje trgovske prostore, nima smisla, ker nobeden ni na takem mestu, da bi lahko zadovoljil vsem potrebam.

Ze omenjeno področje je nekak center Rožne doline. In če bi se tudi prehodil preko proge kdaj spremenili, bo večina ljudi še vedno hodila v tej smeri. Biro še ne ve točno, kako razširjeno trgovino naj bi se zgradila. Potrebna bi bila posebna študija, da bi pri nas vsaj enkrat postavili takšno trgovino, ki bi res ustrezala potrebam kupcev.

Potrebo po trgovini čuti tudi študentski naselje. Uprava študentskih domov je takoj pripravljena sprejeti vsako pametno rešitev. T. STRUS

Nenavaden uboj pod Veternikom

Zakrinkan napadalec je s tremi strelji ubil 18-letnega Draga Požuna

SENOVO, 10. nov. — Danes smo izvedeli, da se je že v petek pripetil hud zločin v zaselku Veliki Kamen pod Veternikom pri Senovem. Drago Požun, star 18 let, je v petek popoldne pomagal Ivanu Jugu, kmetovalcu iz Velikega Kamna, v njegovem vinem hramu stiskati sadje. Malo po 18 uri so se nenadoma odprla vrata, med njimi se je pojavil neznanec, ki je imel obraz zakrit z ručico ali robcem ter iz neposredne bližine pomeril s pištolo v mladčnika. Neznane je trikrat ustrelil, z dvema streloma zadela Požuna v hrbet, z enim pa v prsa.

Ivan Jug se niti ni dobro zavedel, za kaj gre, ko je neznanec že zapustil prostor in pobegnil. Ranjeni Drago Požun je zaradi ran kmalu umrl. Miličični delavci UJV iz Celja ter preiskovalni sodnik iz Novega mesta so takoj pobegli na kraj zločina in začeli preiskavo. Danes dopoldne se ni bilo moč uradno ničesar zvedeti o zločinu, ker se komisija še ni vrnila s terena. Po nekaterih virih naj bi bil to obračun med mladenci.

Na celjskem območju je bilo po drugi vojni malo podobnih zločinov. Neznaneč, ki je ustrelil mladega Požuna, ne more biti neznanec, ker je vedel da je Požun v hramu pri Jugu, in ker je takoj po vstopu uporil pištolo naravnost vanj. V kraju v petek ni bilo mnogo tujcev, niti eden izmed njih pa ne ustreza opisu.

JANEZ SEVER

Odpadli kolesi ubili človeka

Kolesi, ki sta se v Zalcu sneli s tovornjaka, sta se kotilili dalje

ZALEC, 10. nov. — Ob 15.15 je prišlo sredi Zalca na Slan-drovem trgu do nenavadne prometne nesreče, ki je terjala človeško žrtve.

Voznik tovornega avtomobila Avgust Brežnik iz Celja, ki je zaposlen pri ZTP Celje, je peljal iz Celja proti Ljubljani. Pred spomenikom žrtvam NOV je nenadoma počilo in odtrgal sta se dve težki kolesi z avtomobila. Kolesi sta se kotilili naprej. Eno je pred prodajalno čevljev zadelo Cecilijo Glušič, ki je hodila tam z otrokom. Udarec je bil tako močan, da je Glušičeva na kraju nesreče zaradi poškodb umrla.

Kraj nesreče si je takoj ogledal preiskovalni sodnik Ludvik Vidmar iz Celja.

T. VRABL

Ukradel avto in povzročil nesrečo

Dirka mladega zapornika se je končala v Mladinski ulici v Mariboru

MARIBOR, 10. nov. — Voznja 19-letnega Z. M. iz Celja se je sinoči končala s prometno nesrečo, ki jo je povzročil v Mladinski ulici v Mariboru. Včeraj je bil s skupino drugih zapornikov v Celju, kjer se je ločil od skupine.

Ukradel je osebni avto in se z njim odpravil proti Mariboru. Vozil je zelo hitro in na nekaterih cestnih odsekih celo 120 kilometrov na uro. V Mariboru ga je zasledovala milica, ki je bila obveščena o tatvini osebnega avtomobila v Celju. Ko je 19-letni mladček zapeljal v Mladinsko ulico, je trčil v osebni avto, ki je vozil pred njim Franc Maček. Na obeh straneh Mladinske ulice so bili namreč parkirani avtomobili. Pri nesreči so bili poškodovani tudi osebni avtomobili Ernesta Anželja, Slavka Trkulje, Ivana Raka Martina Andrejke in Franja Matevža, ki so bili parkirani.

Skupno škodo na vseh avtomobilih čepijo na okoli 13 tisoč dinarjev. Z. M. so odpravili v žurbovski zapor, kjer je pred to nesrečo prestajal kazen. Obsojen je bil na zaporno kazen zaradi odzema avtomobila. N. S.

Preloženo sojenje

SKOPJE, 10. nov. (Tanjug). V Skopju so danes prekinili razpravo proti krivemu hude zločinke nesreče, ki se je pripetila 30. julija na železniški postaji Budovana, na progah med Tetovim in Gostivarjem; sojenje, ki so ga morali prekiniti, ker je bil odsoten eden izmed branilcev, se bo nadaljevalo 8. decembra.

Neznane po nesreči pobegnil

LJUBLJANA, 10. nov. — V nedeljo okoli 18. ure je bilo, ko je v križišču Samce in Vodovodne ceste zmanjval v vozičku s osebnim avtomobilom Citroen-Zadla podir doslej še neznan ženski, ki je še vedno v kritičnem stanju. Voznik je po nesreči pobegnil. J. J.

Tovornjak trčil v hišo

LJUBLJANA, 10. nov. — Je bil alkohol kriv, ker je tovornjak preiskoval svojo moč na hiši? Okoli 23. ure zvečer v nedeljo je bilo, ko je na Lititski cesti voznik Viktor Sirovnik vozil proti Sostrenju in med vožnjo prehitel nekoga čisti. Zaviral je na mokri cesti, zato ga je zaneslo na levo in se zlatel v hišo. Pri trčenju so se laže telesno poškodovali voznik Sirovnik in sopotnica Mihael Sirovnik in Marija Sirovnik. Na tovornjaku in hiši je za 30.000 dinarjev škoda. Vozniku so ponudili alkoholop, ki je podelen, zato so vozniku in njegovemu bratu tudi vozniki dovoljenje, s tovornjaka sneli evidenčno tablico, nato pa se oba zadržali v priporu do izteznitve. J. J.

Dr. Milan Kessler

Dne 26. oktobra je po daljši, mučni bolezni umrl dr. Milan Kessler. Rojen leta 1904 v Ljubljani, je po končanem medicinskem študiju služboval kot vojni zdravnik bivše jugoslovanske vojske in je dosegel čin sanit. kapetana I. klase. Nato je deloval kot zdravnik splošne medicine na Vrhniki, v Kostanjevici in v Kanalu; nazadnje je bil na različnih delovnih mestih tedanje Poliklinike v Ljubljani.

Kot vester in požrtvovalen zdravnik je pokojnik užival zaupanje številnih bolnikov in spoštovanje sodelavcev. Bivši kolegi se radi spominjajo odličnega pevca v študentskem orkestru »Milana«, prijatelji in znanci pa tudi po knjigovodnih knjižkah in spretosti pri izdelovanju optičnih in zvezdnih daljnogledov. Ohranili ga bomo v častnem spominu.

D. M.

Izven prehoda prečkal cesto

LJUBLJANA, 10. nov. — Ker je skočil pred avtomobil izven prehoda za pešce na Trgu OF, so odpravili v bolnišnico hudo ranjenega Jusufa Lagica. Voznik Danilo Gostiša nesreče, bila je v nedeljo zvečer, ni mogel preprečiti, čeprav je zaviral. Neprimernemu pešcu so vzeli kri za preiskavo. J. J.

Skočil je pred avto

LJUBLJANA, 10. nov. — V nedeljo zvečer je vozniku Ivanu Colji, ki je vozil iz Ljubljane proti Ribnici, v vasi Ortnek nenadoma skočil pred avto pešec Franc Adamič. Voznik nesreče ni mogel preprečiti, pešca pa so hudo poškodovane odpravili v bolnišnico, kjer so mu vzeli kri za preiskavo. J. J.

OGLAŠUJTE V DELU

• ZA ZIMO • POTROŠNIŠKI KREDIT • ZA ZIMO • POTROŠNIŠKI KREDIT •
--